„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, : : New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

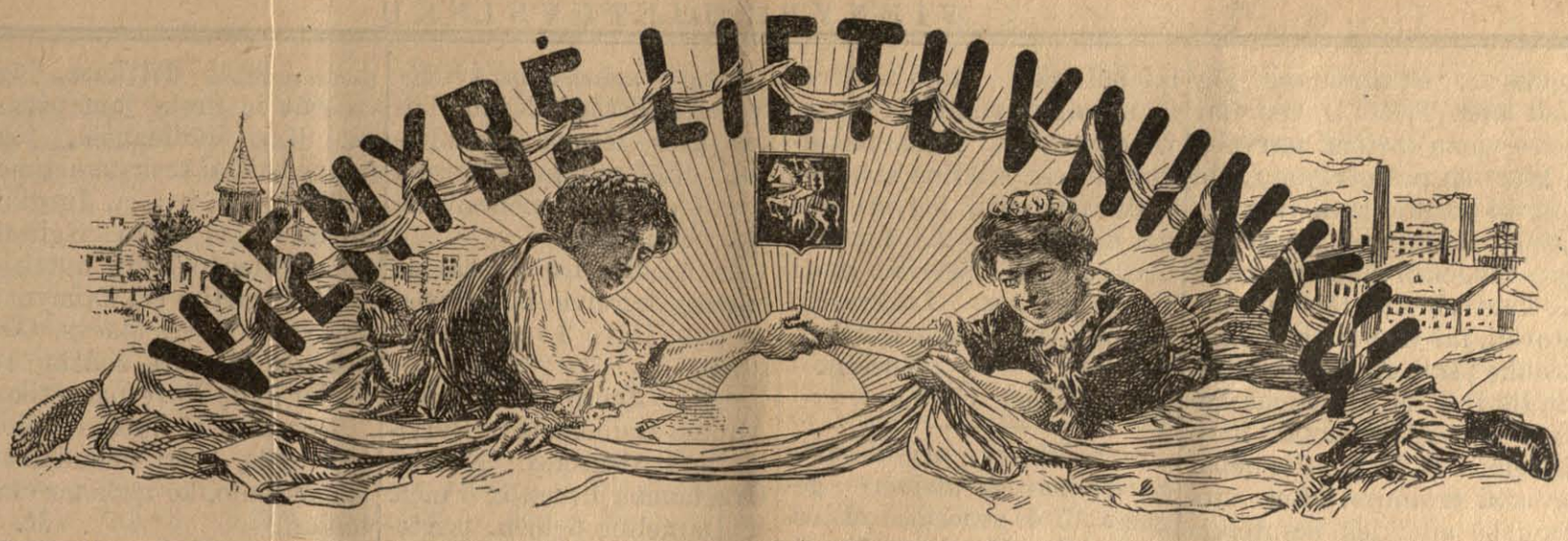

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, : : New York.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on addlication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 25. Brooklyn, N. Y. 21 d. Berželio (June) 1911 m. Metai XXVI.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Musų organizacijų seimai.

Su pereita savaite prabėgo mūsų didžiųjų organizacijų seimų arba susivažiavimų sezonas. Baltimorėje atsibuvo poros savaičių pro tarpiu net penki seimai. Mūsų gyvenime organizacijos lošia visgi įžymią vietą, gal įžymesnę negu kas-kitas, išimant laikraštiją, todėl lai bus leista ir mums čia nors trumpai perbėgti akimis seimų darbus.

Pirmasis iš eilės tame mieste atsibuvo seimas Sus. Liet. R. Kat. Amerikoje. Apie šitą seimą mūsų visuomenė mažai interesuojasi. Ar tame ji turi tiesą, sunku pasakyt. Rodos, kad nei viena iš mūsų organizacijų neturėtų buti pralenkta mūsų publicistų ir laikraščių akimis. Kokia organizacija yra, tokia: bet joje yra didelė daugybė žmonių, ir todėl ten yra ir gali būti mūsų gyvenimui randama nemaža spėka. Bet ant nelaimės, pas mus jau taip įsigyveno paprotis — nieko nežinoti ką veikia «ne mūsų partija». Jeigu kartais kas ir imasi aprašyti darbus kitokių organizacijų, kurioms aprašytojas nesympatizuoja, tai jis pasiganėdina kiekvieno jų žodžio išjuokimu, kiekvieno jų darbo išvertimu į visai priešingą, ir net neteisingą pusę. Todėl tai mūsų laikraščiuose taip ir žinok, kad jeigu jie rašo ne apie savo pakraipos žmonių darbus, tai stengsis juos nužeminti arba iškreipti. Pasekmė šito atsirado šitokia, kad dabar kiekviena organizacija apsitvėrė chiniška siena, kad interesuojas tik savimi, tik savo smulkų egoizmą seka, o kas dedasi pas jo brolius lietuvius kitose draugijose, tai jis nedaugiau žino, kaip ir bile vienas koks ant gatvės užklaustas svetimtautis žinotų. Už tai auklėjasi abelna vieni kitų neapykanta, ir niekuomet lietuviai su lietuviais nepasidalina naujesnėmis mintimis, neišdirba platesnių siekinių, skursta bureliais trepčiodami ant vietos, aikvoja spėkas ir niekad didelių darbų nenuveikia. Tas dedasi ir su S. L. R. K A. Juomi niekas nesiinteresuoja. Keletą tūkstančių žmonių prakeikė ir pavedė juos randyti kuningėliams.. Šitaip dalykams stovint, tas nemažas susivienijimas kasmetas savo seimus atlieka, taip, kaip jiems išanksto būna surengta ir beveik paliepta atlikti. Kuopos po intekme kuningų išdirba tokius įnešimus, kad nesipriešintų tik tikėjimui (svarbiausi baimė!); o kaslink žmonių pažangos, įvedimo šion organizacijon demokratiškų idėų valdymėsi, niekas nesirūpina, ne pajėgia rūpinties. Toksai ir šiemetinis šios organizacijos seimas tebuvo. Gal ir buvo kas daugiau, bet ant nelaimės, kaip sakėm, mūsų publicistai nepasistengia į tą seimą nuvažiuoti ir pranešti biskį drungnesnes žinias, negu yra pranešta oficiališkai ar sausuose protokoluose. Tas susivienijimas bene vienintėlį šiemet turėjo tikslą — apsirinkti organą. Spaudos galybę kuningai supranta, todėl stengėsi butinai palikti S. L. R. K. A. prie «Draugo». Taip jiems ir pasisekė. Negalima daug blogo užmesti «Draugui» — jis laikraštis visgi rimtas; bet šitas siauros politikos varymas organizacijoje — vien tik suvažiuoti dėl organo — nieko gero organizacijai neatneš.

Antras seimas atsibuvo tuojaus potam, visai naujos organizacijos, būtent tenpat Baltimorėje susivažiavusių lietuvių vargoninkų burelio ir užmezgusių «Lietuvių Vargonininkų Sajungą». Savo laiku męs matėm «Vienybėje Lietuvninkų» trumpai paduotus tos naujos organizacijos siekius. Bet mums jie išrodo kaži-ko dar nepasakiusiais Neaišku: ar lietuviai vargonininkai savo sajungą sutvėrė kaipo profesionalinę darbininkų uniją, ar kaipo savo profesijos ir savo mokslo draugiją. Tai yra du skirtųs pamatai. Unija butų tik kovojimui su parapijų globėjais už didesnes algas vargonininkams, o moksliška vargonininkų draugija jau butų savystovė sau lygių vyrų associacija, kurioje jie stengtųsi muzikos ir dailės profesiją pakelti tarpe Amerikos lietuvių vargonininkų, rūpintųsi liaudies švietimu, organizavimu chorų, muzikos mokyklėlių, muzikos raštų, išleistų savo muzikališką laikraštį, etc. Nieko tokio jų nutarymuose nematyti. O labai butų geistina, kad mūsų vargonininkai kaip tik dabar pasisakytų visuomenei, ar jie tik savo pačių naudai susitvėrė uniją, ar tokią draugiją, kuri mūsų visuomenei galėtų daug gero padaryti, ir kurią visuomenė galėtų visu-kuomi paremti, jiems liaudžiai dirbant. Lauksime pasisakant!..

Trečias susivažiavimas buvo taip vadinamojo Lietuviškų Pašalpinių Draugijų Sąryšio. Iš šito susivažiavimo męs matėm irgi labai miglotus pranešimus ir tik paviršutinius pasidžiaugimus, kad «viskas, broleliai, pas mus atsibuvo gražiai, kad net miela-saldu žiūrėt.» Šito mums dar neužtektų. Šiandien amžius pozitiviško ir tik vaisingojo darbo, o ne žodžių, nors jie butų ir gražiausi. Ką seimas tas atliko? Peržiūrėjo praeitų metų darbą, pasakė, kad tiek tai, o tiek tai į šitą sąryšį prisidėjo draugysčių, na o tiek jau yra išde piningų (apie $15, ar ką ten). Tai viskas gražu girdėti. Bet reikia dar vaisių. Kiek mums teko iš laikraščių patirti, šitas mūsų draugysčių sąryšis yra lygiai toks pat, kaip buvo 23—4 metai su S. L. A. Tas irgi susitvėrė, kaipo draugysčių susivienijimas. Bet laikas parodė, kad draugystės sąryšyj negali būti, iki organiškai nesusilieja visos į vieną kūną, kaip tai yra pas amerikonus, ir kaip tą vėliaus padarė ir patsai S. L. A. Tokiu būdu šitas mūsų draugysčių bandymas susirišti yra niekas kitas, kaip tik atkartojimas tos pačios historijos, kurią jau senai pergyveno S. L. A. Atkartojimai būna geri, bet nevisi. Šito jau nebereikėtų atkartot, kada mums davė didelę lekciją S. L. A. Jeigu draugystės kada ir pajėgs susivienyti, tai iš jų susilauksime dar vieną susivienijimą daugiau, ir susivienijimą lygiai tokį-pat, kokį dabar jau turime (S. L. A.) Aišku, kad draugystės rišdamosi neva į naują sąryšį, tveria tik bereikalingą konkurentą dėl S. L A. Jeigu butų svarbi priežastis, tai nieko nereiktų sakyti. Bet dabar jokios tokios svarbios priežasties nesimato. Berods sakoma kad šitos draugystės turi susišelpimą ligoje, o S. L. A. neturi. Tai neteisybė sakoma. Prie S. L. A. priguli daugybė įvairiausių draugijų, kurios turi susišelpimą ligoje ir dar net kitos posmertines. Kodėl gi tat dabar draugystėms neprisidėti prie S. L. A. ir nepadaryti taip, kaip šios gadynės dvasia reikalauja, jog tik tada viskas gerai einasi, kada tik į milžinišką didybę, į trustus visas susikuopja? Arba vėlgi šiemet girdėtis S. L. A. seimas nutaręs net išdirbti tam tikras taisykles, kad ir kuopose galima butų įvesti susišelpimas ligoje kaip yra kitų tautų organizacijose. Argi čionai besiranda koks pamatas tvertis naujoms organizacijoms, kada yra gerai susitvarkę senosios? Dėl ko męs čia kalbam prieš nau jas organizacijas? Dėlto, kad gyvenimas parodo, jog ne daugumoje organizacijų tauta galinga, bet jų didumoje ir brandume. Argi neaiškus faktas, kad neverta skaldyti mūsų spėkas nau joms organizacijoms, jeigu tik nors ant valandėlės apsistosime apie šių metų seimus ir pamatysime, kaip jie silpnas spėkas teparodė. Pačiame S. L. A. seime bubuvo šiemet kur kas mažiau delegatų, negu visais pirmesniais metais, o minėtojo sąryšio seimas ir gi negali Dievas žin kuom pasigirti. Sklaidymosi taktika visuomet buvo negiriama, o šiame centralizacijos amžiuje yra visai peiktina ir kenksminga. Atleis mums šios naujos organizacijos vadovai, kad męs ne apie jų seimą parašėm, bet tiesiog kritiką. Bet, meldžiamieji: kągi apie jūsų seimą parašyt? Juk prisipažįsite patįs, kad nieko nenuveikėt. Ir sunku bus laukti, kad ką nuveik tumėt, pakol mažutes spėkas turėste. O kad mažutes spėkas turėste, tai aišku. Kuo daugiau organizacijų, tuo jos silpnesnės. Girdėjot gal, kad ir socialistų sąjunga žada įvesti pašalpos skyrių. Ar jųs manote, kad tas mažai atitrauks nuo jūsų ir nuo kitų tokių-pat organizacijų narių? Todėl mūsų nuomonė apskritai butų tokia, kad pirm visko, iki imsitės aikvoti savo spėkas naujoms draugysčių sąjungoms, pirmiaus apsižiūrėtumėt, ar negalima susijungti visoms draugystėms į S. L. A. ir padaryti milžinišką spėką kaip iš ekonomiško atžvilgio žmonių šelpimui, taip ir abelnam pakėlimui įvairiausių mūsų tautiškų reikalų. Už tai jums tauta ir mūsų jaunesni broliai pasakys jums didelį ačiu ir pažymės jus išmintingų vyrų vardu. Žinoma, vadovams gal bus nesmagu numesti titulus, kurius per rinkimus gavo. Bet reiktų jiems neužmiršti, kad jie šituos titulus atgaus ir prie S. L. A., kuris dabar pradeda kur kas didesnes sritis užimti ir reikalauja vis daugiau ir daugiau išmaningų žmonių. Visi prakilnesni ir apšviestesni lietuviai gaus S-me L. A. sau priguliučias vietas, nes sumanių žmonių ypač gi mūsų organizacijose didelė stoka.

Dabar žodis apie ketvirtą ir didžiausį seimą — XXVI seimą S. L. A. Apie jį mums reiktų daug ką pasakyti. Bet dėlei šito straipsnelio trumpų rėmų pasiganėdinsime tik trumpu dirsneliu. Ši organizacija nebereikalauja sau pašalinių apologetų, nes turi savo organą, savo išdirbtą politiką, savo historiją, todėl čia apie jos tik seimą reiktų užsiminti. Iš aprašymo posėdžių patilpusių per. num. «Vien. Liet.» męs matėm kaip ant veidrodžio visus šito seimo darbus. Mus nustebina nepaprastas tykumas seimo, kada buvo per metus šnekėta ir laukta triukšmų dėlei spendavimo narių, dėlei negeros konstitucijos, etc. Pasirodė, kad žmonės gali šnekėt, bet gali šnekėt visai uždyką. Gali pranašaut, bet ant vėjo. Imant pernykščių metų šnekas, galima buvo tikėtis, kad S L. A. šitas seimas bus pilnas skandalų, nes kaip gi ne, jeigu žmonės taip šneka; juk sakoma «Vox populi, vox Dei» (žmonių balsas — tai Dievo balsas). Pasirodo, kad nevisuomet žmonių balsas gali būti Dievo balsu, ir kad kartais galima jam prisiklausyt, bet galima ir visai netikėt, nes jis apvilia. Su visai mažais ginčais išrinkta konstitucijos komisija, aptarta suspenduotųjų klausimas, ir dar kitus smulkesnius nutarimus padarę, delegatai padavę rankas vieni kitiems išvažinėjo ramųs namon. Taigi tos visos barnis, kurios pernai buvo pasėtos tarpe S. L. A. narių ir kuopų, seime pražydo... pūstu žiedu. Bet mums vėl į akis puola, kad tų barnių sėkla paliko ir gilias bei skaudžias pasekmes. Jų nesimato tik žiūrint iš paviršiaus. Pirmiausia — tai išsiskyrimas per metus lietuvių veikėjų į nebesurandamus abazus...Šiemet S. L. A. seimas taip buvo biednas ant inteligentų ir sumanesnių veikėjų, kad neturėjo iš ko išrinkti tinkamų seimo vedėjų. Seimo pirmininkas po keleto posėdžių susimaišė ir, kaip korespondentai rašo ir delegatai pasakoja, norėjo pabėgti nuo savo suojo. Pirmas dar tokis atsitikimas S. L. A. seimų historijoje ir ženklyvas atsitikimas... Toliaus vėl matosi seimo silpnumas nutarimuose, nes apart konstitucijos reikalų nieko pačios organizacijos gyvenimui neap tarta. Ką jau bekalbėt apie kitus kokius svarbesnius abelnai tautiškus reikalus, kuriuos senieji seimai budavo paklabina tai iš vienos tai iš kitos pusės, sumano kokius didelius projektus, jieško kelių susirišti ar tai su kitomis organizacijomis ar tai su Lietuvos veikėjais. Nieko tokio šitame seime nebuvo girdėti nei matyti. Priežastis čia jau tiesiog išeinanti iš pernykščių barnių ir atšalimo daugelio žmonių nuo savo organizacijos. Iš to dar gimė ir kitas dalykas, būtent partijėlės, kurios per visą seimą sakoma užsiėmė nieku kitu, kaip tik «politikavimu» už vietas ir už «draugus». Buvo žmonės net neprigulinti į S. L. A. ir be jokio pasidrovėjimo varė agitaciją seimo salėje tai pašnabždų žodžiu tai kortelių rašinėjimu ir pardavinėjimu palei rankas, kad «pagriebti S. L. A. i mūsų rankas ir pastatyti mūsų žmones». Čia jau net pasirodė ženklai amerikoniškos politikierių korupcijos, prasidėjusio organizativinio puvimo, kurio ikšiolei pas mus mažai buvo girdėtis... ir dėlto tai aiškus šito seimo ramumas. Vieni iš sumanesnių žmonių visai neatvažiavo seiman dėlei įsierzinimų pernykščiais vaidais, nenorėdami gadinti sau nervų. Kitus atitraukė pas save draugysčių sąryšis; jeigu kurie ir buvo atėję iš iš to sąryšio seimo, tai jau buvo pirm laiko nuvargę. Treti seime pamatė tokią korupciją ir tyčia nusileido, pastebėję taip netikėtą pas lietuvius apsireiškimą. Dar gi toliaus vėl vaidų pasekmė yra nusilpimas S. L. A. tautiškų reikalų fondo. Kada anais net blogesniais metais būdavo suplaukia tautiškų centų tūkstančiais, tai šiemet vos... trįs šimteliai, ir didesniems mūsų tautos reikalams šiemet S. L. A. įstengė numesti vos po keletą uba giškų skatikėlių! Ant galo didžiausi vaidų pasekmė — atpuolimas apie *tris tūkstančius sąnarių,* išplėšimas organizacijai didelės dalies kūno. Šita pasekmė didesnė ir sopulingesnė už visas. Ir vis tai dėlto, kad šiemetinį seimą iškastruoti (išromyti) nuo tautiškai-kultūrinės dvasios neva po priedanga kovojimo už geresnę konstituciją (kadangi tas reikalas vistiek tik per seimą atlikta, todėl nėra ko dabar teisinties kėlėjams vaidų, būk jie tą darė demokratizmo ir žmonių gerovės vardan). Teisybė, seimas iškastruotas, bet kokia tai kaina! Daug-daug metų

praeis, pakol tie trįs tūkstančiai žmonių pagrįž į S. L. A. nors jiems kas rodys ir auksines konstitucijas. Suėmus visas tas sumas reikia pasakyti, kad šiemet S. L. A. seimas nepadarė nieko konstruktiviško, kas budavotų organizaciją, tik dėjo pleisterius ant sužeistojo organizacijos kūno pereitaisiais metais per vaidus. Naujų kelių jokių neužbriežta, išimant tik sumanymą kuopose įvesti savyšalpą. Ir tik šis sumanymas reikia ištikrųjų pasveikinti, nes kitaip S. L. A. butų pasilikęs ant sunaikinimo kelio. Kodėl? —sakysite. Nagi todėl, kad šalip jo tveriasi naujas susivienijimas, po vardu draugysčių sąryšio, Mažai kas tepermato, kaip ateityj bus draskomas į visas puses S. L. A. Juk ir šiemetiniai vaidai ir didelių minių atpuolimas nuo S. L. A. yra ženklu ne ko kito, kaip tik nustojimo pas žmones dėl S. L. A. pagarbos; ir šitas prasidėjo kaip tik nuo to laiko, kada pas socialistus pradėta kalbėti apie įvedimą pašalpos, o iš kitos pusės buvo pradėta žaismės būdu organizuoti naują susivienijimą — sąryšį. Todėl įvedimas savyšalpos ligoje S. L. A. kuopose reiktų pasveikinti, kaipo didžiai ženklyva ėra mūsų sąsišelpimo klausime, nes partijose ar šiaip mažiukėse organizacijose vistiek susišelpimas nebujos, tik ant ilgo laiko atskels būrį žmonių ir juos blaškys, kaip tą daro po religijos formomis paveržtas S. L. R. K. A. Tik didelė bepartivinė organizacija gali sutraukti ir krūvoje palaikyti didelę masą žmonių, susidėjusių materiališkam susišelpimui. Bet męs apgailaujam, kad seimas šitą svarbų klausimą išrišė, taip sakant, tik pro šalį bėgant, — jeigu išrinktoji komisija sutaisys projektą, tai gerai; o jei ji kitam seimui raportuos, kad dar nesuspėjo išdirbti sumanymo, tai galės dar vėl pasilikti viskas Dievui ant garbės, o seimui ant iškląusymo. Tuomtarpu S. L. A. šitame gali surasti vieną (kažin ar ne vienintėlį dabar) stambiausį ramstį atgavimui visų narių atpuolusių ir prisidėjusių tai prie svetimtaučių draugijų, tai prie masoniškų raitelių, kur mokama susišelpimas ligoje. Tik su šituom, mums rodos, jis galėtų per keletą metų sutraukti naujus desėtkus lietuvių prie savęs, jeigu įvestų tamprų būdą pas save sušelpimo žmonių ligoje, jeigu jau sykį stojo ant apsaugos draugijų pamato. —

Reikėtų dar kas nors pasakyt ir apie Tėvynės Mylėtojų Dr-tės seimą. Bet apie jį turim taip mažai žinių! Žinom tik kad priimti ir išklausyti raportai. Kodėl taip šiemet T. M. D. neveikli, ir kodėl jos vadovai taip tingųs, kad nieko net apie savo organizacijos seimą savo viengenčiams nepraneša. Ag to laukia tūkstančiai žmonių, kurie T. M. Dr-je mato anaiptol nekokį žaislą, bet didelę kultūrinę draugiją. Męs drįstume manyti,— bet tai bus tik mūsų privatiška nuomonė, —jog TMDr-tė šiemet ar ne bus tik «nusikračiusi» veiklesniais žmonėmis... Susimildami, jog tiek laiko T. M. D. veikėjai buvo vienų mėtomi purvais, o kitų su pasigėrėjimu tie purvai rankiojami, ir kišenėsna nešiojami. Ir kada jau daugeliui žmonių pritrūko kantrybės po tais purvais stovėti, tai jie bene bus pasitraukę į šalį. Ar ne tokiu būdu tik ir T. M. D. seimas šiemet liko iškastruotas, kaip ir seimas S. L. A. Jis nepaprastai «ramus». Bet šita ramybė aneikiek nesuteikia lietuvių vardui garbės, tik gėdą. *Well,* — šitą gėdą neš ir visi, kurie prie lietuvių tautos prisiskaito, kad jie šviesiau ir augščiau dar nemoka gyventi, kaip tik tarpe purvų... Tačiaus šita mūsų nuomonė apie T. M. D. seimą-atkartojame —yra privatiška; ką seimas ištikro nuveikė, kokius kelius užbriežė žmonių švietimui, męs tikimės, kad toliaus pamatysime.

Vargomatis.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. *«Lietuvių Mokslo Draugijos» susirinkimas* šiemet bus liepos 12, 13 ir 14 dd. Tarp pažymėtų referatų yra ir gana indomių *gyvenimo* klausimų, k. t.: 1) «apie kooperacijos idėos išsiplėtojimą Lietuvoje» (kuning. Kemešis), 2) tyrinėjimai pedagogijos srityje pritaikant prie Lietuvos (M. Šalčius), 3 Vidūnas — a) lietuvių ir lygių kitų tautų tikybos prasmė senovėje, b) žmogaus išaugimas ir tikyba šiandien ir senovėje, c) idealizmas ir realizmas gyvenime. Taipgi turės būti indomųs referatai Matulaičio iš Lietuvos historijos, M. Šalčiaus — Laurynas Ivinskis — lietuvių mokyklos pionierius ir kt.

Elektra varomas malūnas atsidengia Radviliškyje. Intaiso jį inžinierius elektrotechnikas Kaz Šnapštys. Atsišaukime apie tą malūną pasakyta, kad «mokestis už malimą bus imama, kiek galint, pigus, kad tik apmokėjus tarnų užlaikymą, kurą ir sveikas mašinas. Grudai bus priimama malūnan pagal svarą, taipogi ir miltai bus pagal svarą grąžinami». Beto, manoma, kad ta pačia elektros jėga galės naudotis ir kiti aplinkiniai žmonės— būtams apšviesti, mašinoms varyti ir tt.

Butų geistina, kad ir daugiau mūsų apšvietūnų sektų Šnapščio pėdomis ir savo mokslą parneštų Lietuvos naudai.

KAMAJAI, Zarasų pav. Balandžio 27 d. naktį čia ištiko gaisras. Supleškėjo 5 namai, 2 aludi ir keletas kitų triobėsių. Kamajuose yra gaisrui gesinti mašina, bet netikus. *Petrulis.*

SUBAČIUS, Ukm. pav. Praeidamas pro miestelį užėjau į «Blaivybės» arbatnamį užkąstų. Iš priemenės pirmučiausia spruko pro kojas išsigandusių pora kiauliokų; paskui einu vidun. Radau audžiant dvi mergaites, kurių paprašiau arbatos. Pasakė, kad nėra šeimyninkės ir reikia palaukti, iki pašauks. Atėjo moterėlė, užkaitė virdulį (su nauju vandeniu) ir, kiek palaukus, atnešė stiklinę arbatos, atsiprašydama, jog stiklinė gal da nešilta. Aš, norėdamas valgyti, išgėriau nors ir nevirintos. Laikraščių taipogi nėra. Kas per arbatnamis? *Kazelis.*

(«Liet. Ukin.»)

Oržeškienei prigulėjusių daiktų paroda atsivėrė gegužės 15 d. senosios «Liutnios» būte. Randama čia visas tos rašytojos gautas jos sukaktuvių metų dovanas, adresus, kningas, portretus ir kitus daiktus, bent-kokį ryšį turinčius su jos gyvenimu ir veikimu. Inėjimo bilietas mokamas 30 kap.

Skarlatina. Prasidėjus šaltiems orams, škarlatina vėl ėmė Vilniuje siausti tarp vaikų.

Žuvininkavimas. Dvarininkas Škaržinskis Trakų paviete uždėjo žuvininkams paveikslingą ūkį. Vilniaus žuvininkavimo Draugijai įsakius, buvo jo tvenkinyje dabar karpiai gaudomi. Sugauta 72 svarai karpių, kai kurie jųjų svėrė po 7 svarus, didesnieji išbėgo. Pastebėta, jog karpiai nesiseka auginti, nors draugija tuo tikslu smarkiai buvo pasidarbavusi.

Sodnų savininkams perspėjimas. Vilniaus pomologinė draugija patarė mūsų krašto sodnų savininkams šiemet sodnų pigiai neišleisti nuomon, nes pernai šalna buvo pagadinusi pietų Rusijos vaisius, o šiemet visų gubernijų, gulinčių didžiau į šiaurę.

Šiauliuose bus ūkiškoji paroda rugsėjo 3, 4 ir 5 dd šių 1911 m. Parodą rengia Kauno ūkiškosios Draugijos Šiaulių Skyrius. *A. P.*

KURŠENAI, Šiaulių ap. Plati Kuršėnų apylinkė apkėsta Gružauskio dvarais. Tai ponas didikas, prieš kurį viskas, rods, nusilenkti turėtų. Taip, tur-būt, ir jo manyta, bet kartą apsirikta. Vieną dieną savo dvarų pakraščiais buvo išdėliojęs užnuodytos gyvulių dvėselienos. Sakėsi darąs tai apylinkės šunų apsiginti, kad jo žvėrienos nevaikytų. Ir ištikrųjų šunįs ėmė dvėsti pik čiau marui užėjus. Nepabota net policijos reikalavimo, kad tą dvėselieną užkastų: ji paliko begulinti, dvarininko galybę beliūdydama, tik... lig laikui. Subruzdo žmonės, sukruto ir policija. Gegužės 5 d. dėlei to buvo teismas. Žemiečių viršininkas nubaudė Gružauskį už nepildymą policijos įsakymų 50 rub. pabaudos ir už dvėselienos išmėtymą 25 rub. Be to gi keliems valstiečiams ir vienam gelžkeliečiui buvo nuteista atlyginti už padvėsusius šunis po 100 rub.

Žmonės džiaugiasi, tam kartui pono-didiko galybę perlaužę... *Gk.*

SUVALKAI. Varšavos Teismo Rumų Skyrius su luomų atstovais gegužės 24 d. nagrinėjo šias politiškas bylas:

1) Jono Ivanaičio iš kaimo Šakėtų, Griškabūdžio val., Naumiesčio pav. Nuteistas 8 mėnesiams tvirtovės. Atsėdėtas kalėjimo laikas prieš teismą užskaitytas. Kadangi prieš teismą atsėdėjo apie 10 mėnesių tai liko paleistas.

2) Aleksandro Krasavino buvusio kareivio iš Jaroslavo gub. Gavo 3 metus tvirtovės.

3) Juozo Gaižaucko, Antano Danieliaus ir Butvilos nuo Aleksotos. Nuteisė Gražiaucką 1 met. ir 6 mėn. ir Danielius 6 mėn. tvirtovės. Butvila suvisu išteisintas.

4) Vincento Preikšos kaimo Šikšnių, Kibartų vals. Nuteistas 1 metams tvirtovės. Užskaityta jau atsėdėtieji prieš teismą apie 8 mėnesiai.

5) Buvusio I Valstybės Dūmos atstovo Girniaus. Nuteistas 2 mėnesiams tvirtovės. Atsėdėtasis prieš teismą mėnuo suviršum užskaitytas.

Visos bylos buvo prie uždarytų durų. *J. B.*

Naujos miesto mokyklos Vilniaus mokslo apskričio valdyba tikisi galėsianti šiais 1911 m. inkurti miesto mokyklas šituose miest. ir miesteliuose: Vilniuje (4-tą miesto mokyklą); Dalginave (Vileikos pav.), Eišiškiuose (Lydos pav.), Druskininkuose (Gardino pav.), Antonopolyje (Kauno pav.) Kedainiuose (Kauno pav.), Šančiuose (Kauno priemiestyje), Janavoje (Kauno pav.) ir Aleksandrovskoje (Raseinių pav.).

(«Liet. Žin.»)

GIEDRAIČIAI. Geg. 14 d. Giedraičių policija suėmė du lenku agitatoriu, berenkančiu po parapiją parašus ant kažin-kokių prašymų.

Lietuvių sek. geg. 15 d. buvo laukiama laike pamaldų lenkininkų užpuolimo. Žmonės bijosi net bažnyčion eit, kad negautų stumdyti arba net ir mušti. Visoj parapijoj didelis inirtimas. Lenkininkai šmeižia, keikia ir visaip apkalbinėja lietuviškai kalbančius *M. Z.*

ŠIAULIAI. «Varpo» drja šiais metais žadanti paruošti Šiauliuose 5 lietuvių vakarus-vaidinimus. Tarp kitko žadama pastatyti du nauju veikalu (vertimu): Allulano «Liūdna dainelė» ir Geermanso «Du keliu».

Paukštelis.

KARUŽIŠKIAI, Pan ap. Čia yra bobutė, turinti, kaip sako žmonės, 133 metus. Ji dar gali ir į sodžių nueiti. Moka «mesti kortų» ir pasako «kokia žmogaus bus ateitis». Žmonės eina už kelių varstų pas ją kortų mesti. *Šnipas.*

PAPILYS, Ežer. ap. Gegužės 7 d. sujudino ne vien Kučgalio sodžių, bet galima sakyti — ir visą mūsų parapiją liūdnas atsitikimas. Jurgis Variakojis naktį 7 d. gegužės pasikorė savo kambary. Ne vienas apie tai išgirdęs nenorėjo iš karto tikėti, nes tai buvo vienas geresniųjų, išmintingesniųjų žmonių: «Saulės» ir «Blaivybės» narys, pernai rudenį vedęs. Prieš apsipačiuojant a. a. Jurgiui kilo nesutikimai tarp brolių dėl atsidalijimo. Taip vargšui įsiskverbė rūpesnis galvon «kaip čia pasibaigs tas dalykas», jog tur-būt ir protą jam užgavo. Kas liūdniausia, jog mums baisiai truksta artimo meilės! Va, ir a. a. Jurgiui mirus, kiek teko išgirsti apie jį neužpelnytų nuteisimų. Pagirtini čia kaimynai kalvynai, k. v.: Macys, Ganiševičė ir kiti, žodžiu ir darbu gynę šlovę nabaštiko.

Pirmasai iš liuosos valios ėjo duobę kasti neimdamas užmokesnio, ko nepadarė ka talikai. *M.*

«Kwartalnik Litevski». Pradėjusio eiti nepersenai tuo vardu lenkų mokslo laikraščio redakcija persikėlė šiomis dienomis iš Peterburgo, kur ligšiol ėjo, Vilniun, redaktoriaus J. Obstonamuosna (Pilies gatvelė, N11).

VABALNINKAS. Panevėžio apskr. Inkūnų kaimo jaunimas geg. 1 dieną surengė gegužinę. Diena graži, namie sėdėti trošku... valio į žaliąją pievelę! Ramiai jaunimui besibovijant, atvažiavo policija, sustatė protokolą ir visus surašė. Drebame iš baimės, nežinodami, į kokią Siberiją mus išgrus?

Tą pačią dieną trįs bernio kai samdininkai Natiškių kaimo, jau Vabalninke aludėje gerokai sukaušę, grįždami užėjo pas ūkininką A. (tuo laiku čia buvo pakasinos) ir paprašė alaus. Gavę kibirą alaus ir jį išgėrę, *pareikalavo* antrojo. Negavę, sudaužė kibirą ir nuėjo pas kitą ūkininką M. Rado jau miegančius šeimininkus ir jų vaikus. Puolę prie šeimininko, nutraukė nuo lovos ir, grasydami užmušti, pareikalavo alaus. Išsprukus iš jų nagų šeimininkui ir išbėgus pro duris, mušeikos jį išsivijo; tuo-tarpu moterįs užsistumė duris. Bet tuoj mušeikos vėl pradėjo įnirtusiai belsties ir laužti duris. Moterįs išsigandusios spruko pro langą. Išlaužę duris, sudaužė uzbonus, puodus, puodynes ir visa kas tik į jų rankas pakliuvo.

Tą pačią naktį ūkininkai puolėsi į policiją, bet nieko nesurado, nes ši buvo užimta Inkūnų jaunimo surašymu. Ant rytojaus apsiskundus pristovui, šis, patyręs kad niekas nebuvo Natiškiuose nei užmušta, nei sužeista, ranka sumojęs, pasakė: kas man bėda. *T. M.*

ALYTUS, Suv. gub. Pirmadienį, gegužės 29 d. Alytaus miestelį aplankė ugnelė, sunaikinusi beveik didesnę miestelio dalį. Išliko bažnyčia, valsčiaus valdyba ir pačtas, užtat supleškėjo visos prekybos įstaigos, sankrovos. Ugnėlė pasirodė iš tartoko, kur buvo palei pat Nemuno. Bet vėjui permetus ugnelę kiton pusėn — vandens pritrūko ir net gesinti nebuvo galima. Dauguma sudegusiųjų triobėsių nebuvo apdrausta.

KAUNAS. Finansų ministerijos jau patvirtinta ir nepoilgo pradės veikti «Antroji Kauno Savytarpinės Paskolos Draugija». Įsteigėjų tarpe pažymėtini: A. Petraitis, S. Banaitis, T. Žilinskis, Strumila ir kiti. Dalininkų įnašos nemažesnės, kaip 20 rub. Paskolos nuo 200 rub. Berželio 4 d. š. m. žada būti Kaune Lietuvių Moterų Draugijos salėje (kun. Maculevičiaus namuose) įsteigiamasis draugijos susirinkimas.

J. Vokietaitis.

Draudžia vaidinti. Pastaruoju laiku mūsų scenos mylėtojai labai dažnai pradėjo naudoties be mano leidimo mano veikalu «Vagįs». Pranešu visiems teatro rengėjams, kad minėtasai veikalas *«Vagįs»* ir *«Jaunavedžiai»,* vieno veiksmo juokai, sulig *1684 str.* baudos įstatų be mano leidimo vaidinti *draudžiama.* Cenzūros įstatai *282* ir *283 str.*

Juozas Pleirys.

PLŪKIAI, Pan. ap. Jau nuo velykų darbuojasi čia matininkas, bematuodamas žemę į kolonijas. Inžinierius su padėjėju hydrotechniku išvedžiojo linijas, kur reiksią iškasti griovius, sutarė ir pelkes nusausinti. Už nusausinimą pelkių sutiko išmokėti per 10 metų daugiau, kaip 1000 rub. Įvairiais kloniais, kuriais būsią iškasti grioviai, išvestos linijos ilgesnės, kaip 5 varstų. Griovius kas užu poros metų; sako, rusai atvažiuosią iš kitur atlikti tą darbą. Susirinkę plūkiečiai savo parašais patvirtino šį nutarimą: 1) kuomet bus iškasti grioviai — labai juos prižiūrėti, kad ateityje neužslinktų, neužželtų; 2) kas nepildys nutarimo t. y. ilgainiui nekuops sau pasiskirto griovio, bus baudžiamas 50 kapeikomis nuo sieksnio. Dabar inžinieriai atvažiavo į Senamiesčio sodžių, kur taip-pat vedžios linijas palei griovių.

Ž. Dulkė.

(«Viltis»)

SEINAI. Jau kelinti metai, kaip sumanyta pastatyti neužmirštinos garbės vyrui vyskupui Baranauskui paminklą ir pradėta rinkti aukas. Bet ligšiol tų aukų susirinko tik apie 600 rublių ir sustojo plaukusios. 600 rub. yra taip maža auka, kad Lietuva, regis visai, užmiršo a. a. vyskupą Baranauską ir nesirūpina pastatyti jam tinkamo paminklo. Liūdna ir nesmagu; nesmagu ypač todėl, kad darbas jau pradėtas ir sustojo kelyje. Kad ar šiaip ar taip išėjus iš tokio nepatogaus padėjimo, Seiniškis „Žiburys" pasiryžo tą dalyką judinti ir pirmas iš draugijų paaukojo iš savo kasos paminklo reikalui 25 rublius. Geistina būtų, kad Seinų „Žiburio" skyrių pasektų ir kiti skyriai, o taipgi kitokios draugijos ir pavieniai žmonės, tuomet, be abejo, trumpu laiku susidarytų reikalinga suma, ir prakilnių žmonių sumanymas būtų įvykdintas — Seinų Katedroje stovėtų gražus Lietuvos dainiui paminklas.

RATNYČIA, Trakų pav. Neravų sodžiuje 1 gegužės kilo gaisras. Pradėjo degti, žmonėms išėjus bažnyčion. Pakol žmonės parbėgo iš bažnyčios ir pakol davė žinią ugnagesiams, viskas ugnyje supleškėjo: gyvuliai, piningai ir t. t. Vienų tik gyvenamų triobų sudegė apie 35.

Gaisro priežastis paperosai. Vaikai, sulipę ant tvarto, ėmė rūkyti ir uždegė.

Pranas Lukševičius.

KURTUVĖNAI, Šiaulių ap. Miestelis nedidelis. Yra jame trįs kurpiai, du siuvėju, trįs sankrovos — viena vartotojų draugijos, kita Raubos, kataliko, trečia žydo, Stanelio aptieka, pačta, viena aludė, mokykla. Šalykeliais pas mus labai daug kryžių.

Stasys Bartkevičius.

PANEDĖLIS, Ežerėnų apsk. Mūsų miestelyje jau esama net tokių žydų, kurie nebesitenkina pelnu iš žmonių apgaudinėjimo, bet stačiai nori iš jų kapeiką išplėšti, atimti. Girdėjau tokį atsitikimą.

Inėjus vienai mergaitei šiokią dieną į vieną rūbų sankrovą ir pradėjus derėti skarelę, duris žydai uždarė ir pradėjo mergaitę kratyti piningų. Mergaitė pakėlusi didžiausį kliksmą, kurį išgirdusi praeinanti pro šalį moteriškė puolusi prie durų, grąsindama pašauksianti policiją, jei tiktai jos nepaleisią. Pabugę žydai mergaitę tuojau paleido, bet ji labai persigandusi.

Leonas Katela.

(«Šaltinis»)

Naujas „Blinda". Suvalkų gub. ties Nemunu atsirado labai drąsus plėšikas, Jonas Lindžius, su kuriuo policija kamuojasi jau bebeik metus ir niekaip jo negali sugaut, nors Lindžius apie kiekvieną savo užpuolimą patsai pranešąs policijai.

Bulotą, lietuvių atstovą Dūmoje, Peterburgo miesto viršininkas pasmerkęs 6 savaitėms arešto už neužmokėjimą 200 rub. bausmės, kad nepranešė policijai apie savo apsigyvenimą. Bulota įnešė Dūmon užklausimą apie atstovų nepaliečiamybę.

(«Rygos Garsas».)

IŠ LATVIJOS.

Naujas dramatiškas veikalas. Latvių žymus rašytojas Rainis, autorius garsaus veikalo „Ugnis ir Naktis", rašo ir vėla naują dramatišką veikalą „Indulis ir Aria", kuris bus lošiamas Naujame latvių teatre.

RYGA. *„Zuikių" sala.* Čia gyvena lietuvių apie 80. Dirba daugiausiai medžių fabrikuose. Mūsiškiai laikraščių neskaito, bet užtai labai mėgsta degtinę gerti.

Zuikietis.

(«Rygos Naujienos»)

Lietuvių Pašalpos Draugijos įstatai liko 18 gegužio užtvirtinti gubernijinės draugijų komisijos. Dabar Pašalpos draugija turės teisę įsteigti savo taupamai skolinamąją kasą ir vaikams prieglaudą.

Latviai socialistai anot žinių paslapčiai einančio organo „Cihna" nusprendę atmesti savo nesenai taip karštai skelbtą darbavimos legališkose (valdžios leist.) draugijose ir vėl spiesties slaptose, nes legališkose darbas nesisekąs.

Revoliucijos albumą sustatąs, kaip praneša vokiečių laikraščiai Vidžemės gubernatorius. Jame būsią paveikslai puolusiųjų revoliucijos laike nuo revoliucijonierių ir kiti reginiai.

Nelaimė. Praėjusioje subatoje, geg. 14 d., apie 9 v. vakare Peterburge laike lakstytuvų lenktynių gavo sau tragiška galą gerai žinomas rygiečiams Baltijos vagonų fabriko lakiotojas oru V. Smitas 24 m. Rašytojas šių eilučių pasižino su Smitu asmeniškai ir nekartą dalyvavo prie jo lakiojimų Rygoje. Smitas buvo pirmutinis oro pergalėtojas Rygoje, jį Ryga ir pirmutinį apdovanojo laimės laurais — gavo nuo vietinio lakiotojų klubo sidabro vainiką. Smitas lakiotojo diplomą ingijo Francijoje, kur praėjusioje vasaroje buvo fabriko lėšomis išsiųstas ir mokinos 4 mėn.

Sužeistas. 13 geg. ant garlaivio „Jonas Auksaburnis" Miulgrabene bedirbant triume Konstantinui Gailiui nukrito ant jo didis akmuo ir taip sunkiai sužeidė, kad prisiėjo nusiųsti ligonbutin.

Norėjo pabėgti areštantas Jokubas Kurmis 26 metų buvęs kalėjime už pabėgimą iš Siberijos kalėjimo. Gabenant į katorginį 13 geg. ties kapais, Kurmis pasileidė bėgti ir peršokęs per tvorą pasislėpė kapų krumuose, bet už pusvalandžio liko atrastas ir paskui apkaltas retėžiais.

Rygos pakraščiai. Lig latvių mums dar toli ... Gyvenant tarp latvių, patėmijama tarp jų ir lietuviai. Latvis savo kalbos nežemina, visur ją vartoja ir nors daug kalbų mokėtų — savosios kita nepakeis. Parduotuvėse ir sankrovose, ar jos butų vokiečių ar žydų, kitaip nekalbės kaip latviškai. Kur latviškai nemoka, jie nesilanko ir nekartą atsitinka, kad išeina nepirkę tik dėl to, kad pardavėjas nemokėjo arba nenorėjo latviškai kalbėti.

Ne taip elgiasi lietuviai. Jie netik nuo svetimtaučių slepiasi, bet ir tarp savųjų lietuviškai nenori šnekėti. Ne mažai yra sankrovų savininkų lietuvių. kurie noriai kalbėtų su savo tautiečiais prigimta kalba, bet nelaimė: nėra su kuo kalbėti. Užkalbink, vieną, kitą kart lietuviškai, žiūrėk — jis vėl sau „lenkiškai" šneka: „Prošu dat kunt smulkiego cukru, dva kunta muila žoltego" ir t. t.... Širdį suskausta matant tokį mindžiojimą prigimtos kalbos, bet nevisiems inkalbėsi. Kitas supyksta — ir po pirkėjų...

Livonijos Augintinis.

Nekurie Baltijos žemdirbiai pagal sumanymą Rygos centralinės ūkiškosios drjos važiuoja šią vasarą į Švediją ir Daniją susipažinti su tenykščių ūkininkų kultūra.

Rygos gubernatorius paaiškino, kad gavusieji nuo policijos leidimą važinėti ant velosipėdų, gali juo naudoties visoj Liflandijos gubernijoje.

Iš Liepojaus ant garlaivio „Lituania" išvežta pora šunų-kurtų, kuriuos padovanojo Amerikos milijardierius Carnegie Did. Kuning. Mikalojus. Šunų pora kaštuojant pusantro tūkst. rub. o jų nuvežimas atsieisiąs 120 rublių.

Revelyje anot estų laikraščio „Paeval" liko gubernatoriaus nubausti magistras Klemet 50 rub. ir redaktorius G. Luiga 100 rub., už prakalbas, pasakytas laike puotos, iškeltos finų studentams atsilankiusiems Revelin. Vietinėje blaivininkų bibliotekoje atrastos kningos profesionalinės darbininkų draugijos. Biblioteka uždaryta, paimta kelios dešimtis kningų policijon.

(«Rygos Garsas».)

IŠ VISUR.

× **Augščiausis orlaivių rekordas.** Šianedėl Paryžiaus aviatorius francūzas Nieuport sumušė viso pasaulio lakūnus greitumu, nuskridęs ant savo padirbtos mašinos 81 mylią per valandą.

× **Suėmė ant rubežiaus ginklus.** Ispanijos valdžia suėmė ant savo rubežiaus du vežimu ginklų, kurie buvo vežami iš Hamburgo į Portugaliją. Tie ginklai buvę nupirkti portugalų monarchistų, kurie dar vis nepameta vilties išgriauti Portugalijos respubliką.

× **Jurininkų streikas.** Anglijoje iškilęs didelis jurininkų streikas. Tačiaus nepoilgo jis atlyžo, nes didelė dalis darbininkų pradėjo grįžti prie darbo, dagirdę jog garlaivių kompanijos apsiteliavo gaujas chiniečių imti ant laivų į streikierių vietas. Valdžia gi vėl prispyrė kompanijas pakelti algas, kad jurininkai ateityj butų užganėdinti.

× **Pabėgėlis ex-prezidentas.** Meksikos buvusis prezidentas Diaz pribuvo Ispanijon. Buvo manęs išsėsti artesnėse prieplaukose, bet pabijojo progresistų ir darbininkų partijų, kurios buvo prisirengę sutikti jį su kačių muzika. Todėl sakoma, kad iššės kur nors tykiai, ir bus valdžios apginamas nuo įžeidimų.

× **Japonai emigruoja.** Amerikos valdžia labai susirūpino, dagirdusi, jog Japonija pradėjo būriais išvežti savo žmones ant filipiniškų salų, kurios Amerikai priklauso. Kiekvienas garlaivis iš Japonijos atvešiąs systematiškai po pusantro šimto žmonių. Ką darys Amerika, dar nežinia. Japonija mat nebeturi kur dėti savo besidauginančių žmonių.

× **Portugalijoje revoliucijos bruzdėjimai.** Madrido laikraščiai pranešė žinias, jog Portugalijoje monarchistų rengiama revoliucija jau pradėjo apsireikšti. Mieste Chaves jau sukilo sukurstytas kareivių pulkas ir nužudė savo komandierių. Mieste Braga monarchistai paliko beveik valdonais ir padarė kratas republikonų laikraščių redakcijose. Portugalijos valdžia skubinai išsiuntė ten kariuomenę, ir kasdien tikimos susirėmimų.

× **Norėta suplėšyti palocius.** Ispanijos sostapilėje Madrido norėta suplėšyti karaliaus palocius. Bomba sprogo ant Plaza Oriente, ir nors palociaus nedasiekė, bet nunešė visą priekį katedros. Kas buvo plaišytojai, nesusekta.

× **Pragaištingos audros.** Iš Trieste, Austrijoje praneša apie buvusias smarkias audras, kurios siautė ant miesto ir per keliatą mylių jurių pakraščiais. Ant vandenų sudaužė daugybę laivukų, o saužemiu sugriovė namus. Iš jurių jau išplauta apie 20 lavonų, bet manoma, kad nuskendusių bus kur-kas daugiau.

× **Marokos maištus nutildo.** Francūzų armija šianedėl įsiveržė į sukilusį Marokos maištą mieste Mekines ir suėmė sukilėlių vadą Mulai-El-Zin, kuris norėjo Marokos sostą atgauti, su pagalba maištingos giminės Beni-Mtir. Ar nutildys šiuo kartu neramius marokiečius, tai visgi tebėra didelės raidės klausimas.

× **Bijo orlaivių.** Londono policija uždraudė orlaivininkams trijų dienų laiku lekioti ant Londono ir apylinkių, laiku karaliaus Jurgio karūnacijos. Baimė mat ima, kad kokie niekadariai nepadarytų kokių klastų ant susirinkusių svetimų šalių valdonų.

× **Sufragisčių kongresas.** Šiomis dienomis Švedijos sostinėje Stoholme atsidarė tarptautiškas sufragisčių kongresas. Sakoma esą suvažiavusių apie tūkstantį moterų veikėjų, kaipo delegačių, iš visų pasaulio kraštų. Keletas moterų veikėjų skaitė referatus ir laikė kalbas, pabrieždamos moterų judėjimo historiją, padėjimą moterų socialiniame ir ekonominiame klausime, ir kad atėjo laikas moterims ingyti lygias teises su vyrais.

× **Ant Volgos nuskendo laivas.** Iš Peterburgo praneša, jag ant upės Volgos ties Ugličiu prakiuro keleivinis garlaivis ir nuėjo ant dugno su 30 žmonių.

× **Išskirstė revoliucijonierių armiją.** Mexikoje revoliucija oficiališkai jau tapo uždengta, ir buvusi revoliucijonierių armija šskirstyta. Kurie iš revoliucijonierių norės, galės pasilikti reguliariškoje valdžios armijoje, o kiti galės eiti dirbti ant farmų. Bet tuomi dalykas dar neužsibaigia. Žemutinė Kalifornija apsiskelbė save atskira nuo Mexikos respublika ir išsirinko sau prezidentu tūlą amerikoną pirklį Dick Ferris, iš Los Angeles. Jeigu Mexika norės šitą provinciją sau nulenkti, tai dar bus nauja karė su savo atsiskyrėliais. Pačioje gi Mexikoj apšaukti rinkimai naujo prezidento. Revoliucijonierių partija, kaip ir reikėjo tikėties, stato prezidentu buvusį savo vadą, Madero.

× **Orlaivijai įstatymai.** Paryžiuje užsibaigė pirmasis tarptautiškas orlaivininkų kongresas, kuris išdirbo taisykles ir įstatymus, kurių orlaivininkai visose šalyse turi laikytis. Įstatymai apima 17 straipsnių Kongresą vadovavo francūzų kelių ministeris Millerand.

× **Chiniečiai spiria prie sienos Mexiką.** Chinų valdžia prisiuntė Mexikai reikalavimą užmokėti 8 milijonus pesų už revoliucijonierių nugaluotus chiniečius mieste Torreon. Esą išmušta 352 nekalti chiniečiai.

× **Kaizerį agituoja prie socializmo.** Nesenai anglų karės ministeris Hordane, davė balių, kuriame tarpe kitų svečių buvęs ir Vokietijos kaizeris Vilhelmas, taipgi ir anglų parliamento atstovas MacDonald, socialistas. Per visą vakarą MacDonald kalbėjęsis su kaizeriu vis apie socialistų programą ir taktiką.

× **Armėnų kongresas.** Turkų sostapilėje Konstantinapoliuje šianedėl atsibuvo skaitlingas susivažiavimas visų armėnų veikėjų ypač gyvenančių po Turkijos valdžia. Armėnai priminė turkų valdžiai, kad ji nei kiek nesilaiko Berlino sutarties, kaslink leidimo kitoms tautoms laisvai plėtotis, ir po triukšmingų prakalbų nutarė induoti Turkijos parliamentui memorialą, kuriame reikalauja laisvės reformų. Jei turkų valdžia spaudimų nepaliaus, tai armnai neatsaką už pasekmes.

× **Rusija steliuojasi ginklus** Garsioje vokiečių ginkladirbio Kruppo dirbtuvėje Essuose, rusų valdžia apsisteliavusi daugybę ginklų, ypač laivams plieninių dengtuvų ir kanuolių. Kruppas net nesitikiąs suspėti tiek ginklų į laiką pristatyti, todėl jų dalį pavesiąs kitai ginklų firmai —Skodos, Čechijoje.

× **Vokietijoje cholera.** Berline apsirgo moteriškė, pas kurią pasirodė tikri choleros ženklai. Panašiai cholera pasirodžiusi ir Austrijoje, kuri tapusi parnešta iš Venecijos, nes ten smarkiai cholera bujojanti, bet valdžios slepiama, būna nepersergėta ir išnešama kitur.

× **Amerikonų užpludimas Mandžurijon.** Rusų dienraštis „Novoje Vremia" pakėlė alarmą, kad paskutiniu laiku labai daug amerikonų atplūdę į Mandžuriją ir ten po priedanga užsiėmimo žemdirbyste, tverią sau plačias kolonijas ir užsiimą politika, kad išstumti rusus. Tuomtarpu amerikonai pas carą šianedėl buvo iškilmingai priimti svečiuose. Keliaujančio amerikonų laivyno admiralas Badger ir 12 oficierių buvo perstatyti carui per Amerikos ambasadorių Rockhill, ir po ilgų vaišių caras išleidęs amerikonus tiesiog jų mandagumu apžavėtas. Amerikonai moka savo šalies reikalus visur gerai pastatyt.

× **Šalies išdavikas.** Berline karės teismas išdavė nuosprendį garsingoje byloje apie savo šalies išdaviką, inžinierių Kriugerį. Jisai buvo slaptai išdavęs amerikonams planus nuo didžiausio Vokietijos laivo „Nassau". Tačiaus aiškių prirodymų nerasta. Vienok Krigeriui atėmė rangą ir pasmerkė jį 3 mėnesiams kalėjiman.

× **Apie žemės plutas.** Haagoje atsibuvo visuotinas seismologų susirinkimas, kuriame profesorius Weichert parskaitė akyvą moksliską pranešimą apie mūsų žemės plutas. Ana jo teirijos, žemė turi keliatą plutų. Po tų plutų yra didelis branduolis iš geležies ir plieno. Potam vėl eina žemės plutas. Anot jo teorijos, žemės paviršiaus ėsąs kokis ten skįstimas.

IŠ ARGENTINOS.

Buenos Aires. Vietinė Lietuvių draugija „Diegas" surengė vakarą, kuris atsibuvo 22 d. baland. š. m. Statė ant scenos farsą „Audra Giedroje", taipogi buvo ir prakalbos. Veikalas mylėtojų sulošta artistiškai, kas padarė ant publikos didelį entuziazmą; atiduot reikia garbę aktoriams, kad visi gerai mokėjo roles, taipgi ir nudavimą pasistengė padaryti naturališku.

Prieš vaidinimą laikė prakalbą p. Uoselis; kalbėjo apie draugijos „Diego" stovį, kaip ir kokiu būdu galima butų dar greičiau prieiti prie tikslo, t. y. susivienijimo visų čion esančių lietuvių; pervelgė progresą čionykščių lietuvių ir svetur. p. Šmulkštys kalbėjo po vaidinimo, — apie darbininkų padėjimą, jų sunkų būvį, tamsumą ir stoką kultūros, bei kapitalistų tyranišką systemą su proletariato kliasa.

Be to dar buvo rengiama kalba rusų kalboje; tūlas A. Miloslavskis norėjo atsišaukti apie darbininkų solidariškumą, nurodydamas faktus iš Rusijos historijos nuo 1905 m. ligi dabartiniam laikui, kaip Gudijoj viešpatavo vien kalėjimai,torturos, katorgos, kartuvės, kulkos, durtuvai ir kitos barbariškos bausmės už norą politikoje darbuoties. Kalbėtojas buvo speciališkai prisirengęs, bet, ant nelaimės, pradėjus kalbėt, draugijos narys A. Vaitiškis užšvilpė, sakydamas: „Ką tas kacapskaja morda turi mūsų kraują gert ant lietuviško vakaro!..." (Męs tam nenorėtume tikėti, mums yra žinomas p. Vaitiškis, kaipo geras žmogus. — Red.). Jam padėjo ir O.Jurevičienė, numesdama sijoną kalbėtojui ant galvos. Taipgi Talksnis stengėsi atitraukti publiką nuo vakaro, nes jis užlaiko restoraną. (Matomai yra tarpe tėnykščių lietuvių daug platesni nesusipratimai, negu vienos ar kitos ypatos pasipriešinimas. — Red.).

Vakarėlis visgi padarė ant lietuvių gerą įspūdį. Po vakarui atsibuvo visuotinas draugijos susirinkimas ir teismas ant tų sąnarių, kurie norėjo vakarėliui pakenkti. Jie buvo suspenduoti.

Raulas.

IŠ LONDONO.

(Mūsų kor.)

Kovo 4 d. šių metų atkeliavo iš Škotijos tūlas Kazimieras Poderis duonkepis.

Lietuviai užsimanė lietuviškos duonos.

Greitu laiku pasiteiravę su kun. Matulaičiu nusprendė atverti keptuvę.

Apie 17 d. kovo šių metų miesto dalyj Bethnal Green keptuvė tapo atverta ir pakrikštijo ją šiaip: „The Lithunian Co-operative Society „Byruta".

Taigi iš užvardijimo galima spręsti, jog tai draugija sutverta ant kooperativiškų pamatų.

Narių esą apie 190. Akcijos apkainuotos po vieną svarą sterlingų.

Čia reikia pridurti, kad daugumas tų akcijonierių neturi pilnoje to žodžio prasmėj — akcijų, bet turi išsipirkę „šėrus" (ne šerius; „šėrų" nereikia su kiaule sugiminiuoti). „Šėras" šiame atsitikime reiškia „share"=dalis ir kainuoja 5 šilingai. Girdėjau, kad tūli lietuviai turį išsipirkę "šėrukus" po 2 šilingu; ką tie reiškia — aš jau nemoku išaiškinti.

Už organizaciją šitos „kooperatyvos" atsako sekančios ypatos: Vincas Barulis — pirmsėdis, Petrauckas — kasierius, Juozas Kiaulėnas — sekretorius, Jurgis Barulis, Jurgis Levinskis, Degesius, Stratkauskas, Jonas Janulevičius ir kun. Kaz. Matulaitis.

Keptuvė turi apyvartos apie 30 svarų sterlingų į savaitę.

Kaucijos padėję turi sekančios ypatos: kasierius Petrauckas — 50 svarų sterlingų, vežėjas Jurgis Barulis — 10 svarų sterlingų ir sekretorius Kiaulėnas 10 svarų sterlingų.

Sekretoriaus pareiga — kasdien surinkti piningus iš keptuvės ir vežėjo ir atiduoti kasieriui. Vežėjo pereiga — parduot duoną ir piningus kasdien įmokėti sekretoriui. Kasieriaus pereiga — paim-

ti visus piningus; bet tų piningų į banką įmokėti akcijonieriai tuo tarpu reikalo nemato. Draugystė neregistruota. Žinoma, civilizuotoj žemėj, kaip Anglija, tokios šėruotos draugijos neregistruos.

Dabar girdėti reikalauja kaucijos ir nuo kepėjo 10 svarų sterlingų. Kepėjas Poderis vienok purtosi ir nenori savo piningų tokiai seile surištai draugystei intikėti.

Lietuviai čia daug ką galėtų padaryti, bet ant nelaimės da — iki tam kad pelnyti — nesubrendę.

Komitetas susideda iš dalies biznierių ir tie biznieriai viens kitam užvydėdami daro visokias paines, kad draugystė išnyktų, o paskui keptuvei išnykus vienas iš tų biznierių, Poderis pasisamdęs, ir sau bekepa lietuvišką duoną.

Ir da sako kad mūsų biznieriai ne gudrųs!

London, 6. 6. 11— Expropriatorių byla užsibaigė. Jakobs Peter, Jurgis (Jurka) Dubov ir Janis Zelins išteisinti, o Nina Vasiljeva tapo pasmerkta dvejiems metams kalėjimo.

Iš didelio debesio — mažas lietus!

Nina Vasiljeva per savo advokatą Thos. E. Crocker padavė apeliaciją į „Court of Criminal Appeal'', kur be abejonės Centralinio Kriminališko Teismo nusprendimą atmes, nes ją rado kalta suokalbyj su kitais — išplėšti Harris'o sankrovą; tuo tarpu jokių sankalbininkų teisme nebuvo.

Petrą Piatkovą arba „Peter the Painter'' sūdžia Sir Grantham viešai atleido nuo visos atsakomybės.

Gaila informatorių, kurie šitame atsitikime atsižymėjo besitikėdami, žinoma, laimikio — 500 svarų sterlingų už „Peter of Painter'' galvą.

Atsižymėjo šiame reikale sekančios ypatos:

Latviai:

Dannenberg gyvenantis po N2, Betts street, St. George's E. E. Minka, 22 Tarling street, Shadwell E. ir J. Struas — 84, Brunswick street, Hackney Road, N. E. ir Rusas Jurij Zdorovkov — 10, West India Dock Road, Limehouse, E.

Visi jie office City Policijos pasigyrė —„moką gerai atlikti slaptos policijos reikalavimus'' ir esą nariais visų vietinių rusų organizacijų.

PERŽVALGA.

// **Apie „Tautišką Suvienytą Bažnyčią'' pas lietuvius.** Šitas vardas pas lietuvius dar nesenai pasigirdo. Jį plačiau dabar pagarsino „Draugas'' (28N), kuris atspauzdino biografiškas smulkmenas iš gyvenimo kun. S. Mickevičiaus, kuris dabar Worcestery, Mass. uždėjo lietuviams naują parapiją. Šita parapija paprastai buvo vadinama „Romai neprigulminga'', bet dabar kun. Mickevičius per „Worcester Telegram'' dienraštį (vasario 26 d.) paskelbiąs, jog ši lietuvių bažnyčia prisidėjo į sektą „Tautiška Suvienyta Bažnyčia'', kuri, kaip žinoma, atsiskyrė nuo Romos dar 1870 m. ir prasidėjo gyvuoti Bonne, Vokietijoje. „Draugas'', tiesa, šitą paduoda tik polemikos formoje, prie to atspauzdina dar kun. Mickevičiaus ypatiškus laiškus, kad paliūdyti, jog jis nemoka gramatiškai rašyti, ir St Paul seminarijos palūdijimą, kad Mickevičius tenai nors mikinęsis filosofijos, bet nebuvęs įšvęstas į katalikų kuningus.

// **Konkursiniai straipsniai.** „Lietuva'' N24 atspauzdino pirmąjį savo skelbtojo konkurso straipsnelį: „Mūsų jaunuomenė ir jos auklėjimas'', parašytą Našlaitės ir laimėjusį pirmąją konkurso dovaną. Autorius kalba ne apskritai apie jaunuomenės, bet apie vaikų auklėjimą, kada jie tebesti po motinos sparnu. Straipsnelis — vidutiniškas. Tik visgi mintįs nėra naujos, — jos tik sutrauktos iš to, kas mūsų laikraščiuose senai rašoma, butent — **moterįs privalo apsišviesti ir nepaleisti vaikų ant gatvės.** Vieną randame drąsiau pabriežta, butent, kad žmonės nesirūpintų didinti savo šeimynas, arba tiesiau pasakius — neturėtų po daugelį vaikų. Apie šitą galima butų daug kas pasakyti ir iš priešingos pusės. Bent reiktų plačiau nurodyti, kaip į tą žiūri hygiena ir valstybė.

„Lietuva'' padarė gražią konkursų pradžią. Vienok dabar pasirodo, kad pas mus net ir dovanos nesuranda stambių rašytojų. Matyt, jų pas mus dar nėra.

//**Dar iš Shenandoah parapijos vaidų.** „Darb. Viltis'' N23 rašo, jog kuningą Kaminską shenandoah'riečiai visgi ištrynę iš klebonijos. Kun. Kaminskas jau apleidęs Shenandoah ir nežinia kur su savo gaspadine išvažiavęs. Žadėjęs važiuot Philadelphijon ant vakacijų, bet išsiėmęs nuo rusiško konsulo pasportą. Kadangi Philadelphijon pasportas nereikalingas, todėl manoma, kad kun. K. išvažiavo bene Lietuvon. Tuom tarpu Shenandoah're atsiradęs naujas komitetas, kuris renkąs iš žmonių piningus ir garsinąs, jog sutversią naują parapiją. Tokiu būdu Shenandoah're atsiras dvi parapijos ir naujojon, be abejonės, sugrįž pavažinėjęs kun. Kaminskas.

// **Vilniaus Namo Fondas.** Vilniškė „Viltis'' paduoda, jog iki šiam laikui tik per jos redakciją inplaukė 1790 rub. statymui Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Namui.

Lietuvių Biūrui Paryžiuje per „V.'' redakciją sudėta 288r. 45k. aukų.

// **Lietuvių Socialistų Sąjungos Susivažiavimas** žadąs šiemet būti New Yorke ar Brooklyne, nuo 1-mos d. liepos per sekančias keturias dienas. Manoma esą New Yorke laikyti, tik negaunama tinkamos salės. Todėl gal bus laikomas Brooklyne.

// **Dramos ir Muzikos Draugija,** kaip buvo ketinta suorganizuoti šiemet per atsibuvusius seimus Baltimorėje, kaži-kodėl nebepasisekė sutverti. Jau buvę esą pradėta šis-tas Baltimorėje kalbėti, bet susidūrę chicagiečių ir baltimoriečių scenos mylėtojų nuomonės: Chicagos lietuviai, mat norį, kad šitokio scenos mylėtojų susivienijimo sumanymas butų pripažintas Chicagos draugijai «Birutei», o baltimoriečiai nenorį tos garbės užleisti, nes jie taip gi apie šitokį susivienijimą jau treti metai dirbą. Taip dvejiems apie krikštynas karštai besirūpinant, nebeužgimė nei pats vaikas...

// **Emigrantų šelpimas.** Girdėtis, kad ateivių sušelpimu jau pradeda plačiau interesuoties lietuvių draugijos. Taip Baltimorėje viena draugystė nutarusi po 1 centą nuo nario mokėti ateivių šelpimo fondan, o New Yorko Lietuvių Polit. Ukėsų Klubas nutaręs kasmetai nuo nario po 20c. Brooklyne ir Philadelphijoje susivieniję draugystės rengia konferencijas ir jieško šelpimo būdų. Reikia tikėtis, kad šiais metais ateivių šelpimo klausimas labai geroką žingsnį pažingės, o gal ant visados bus išrištas, — butent, kad męs įstengtume užlaikyti po savo žmogų ant Ellis Island ir kitų miestų prieplaukose. Tik reikia, kad mūsų vientaučiai sukrustų karštai pasidarbuotų po draugystes, klubus, etc.

Iš Amerikos.

Prez. Tafto vedimo jubilėjus. Šiąnedėl Washingtone, Baltamjame Rūme prez. Taftas ir jo moteris šventė 25-metines sukaktuves arba sidabrines vestuves. Apie 5000 išsiuntinėta buvo užkvietimų įvairiems didžiūnams. Dovanos, vis sidabro daiktais, lėkte lekia į prezidento kvatierą.

Žada pigesnę duoną. Washingtono valdžių pradėti tardymai apie trustų veikmenę palietė ir duonos trustus. Išsiaiškino, kad duonos kepėjai Amerikoje rengiasi sutverti milžinišką trustą, su $25,000,000 kapitalo. Kad valdžia netrukdytų jų projekto, šitas trustas žadasi geruoju klausyti valdžios patarimų, žada kasmet padavinėti visuomenei savo atskaitas, o už tai žada ir publikai nuleisti daug pigiau duoną.

Reikalauja patraukti teisman Rockefellerį. Washingtono kongrese senatorius Pomerene iš Ohio publiškai įskundė milijonierių Rockefellerį, kaipo didžiausį Amerikoje kriminalistą, nes jisai su Standard Oil trustu per keletą metų išvaręs tūkstančius Amerikos pramonininkų iš biznio, o podraug daugelis žmonių iš tos priežasties ir nusižūdę.— Pagal teisybės, tai Rockefelleris daugelio žmogžūdysčių kaltas. Bet visgi sunku bus jis pasodinti ant kriminalistų suolo, nes ikšiolei Amerikoje varžytinės buvo įstatymų leidžiamos, nors kompetitoriai ir ant peilių eitųsi.

Šaukia Washingtonan mormonų prezidentą. Šiąnedėl atstovų rūmas nusprendė pašaukti kongresan mormonų sektos (daugpačių) prezidentą, Joseph Smith iš Utah valstijos. Kongresas mat tardo cukraus trustą. Prie šito trusto dabar buvo prisišliejęs ir mormonų prezidentas, suorganizuodamas mormonų nuosavį cukraus trustą, kuris išvien butų ėjęs su kitais cukraus trustais. Taigi Smith turės išduoti trusto slaptas. Jojo draugas ir mormonų užtarėjas, senatorius Smoot labai priešinos tokiam pažeminimui religiškos sektos valdono šaukimu į Washingtoną, — ėsą reikė ant vietos jį ištirti. Bet kongresas, paprastai mormonų neapkęzdamas, nutarė vistiek Smithą atgabenti Washingtonan.

Atsidėkavos. Sanbeito, Texas, vietiniai medvilnės augintojai ėsą taip užganėdinti iš padarytosios sutarties tarp Amerikos ir Kanados dėlei liuoso įvežimo ir išvežimo tavorų, kad nutarę iš pirmojo medvilnės pundelio, iš čionai išvežto pagal naujos sutarties, tuojaus tą medvilnę suverpti, suausti ir pasiūti Amerikos prezidentui Taftui ir Kanados general-gubernatoriui po siūtą (garniturą).

Bent derybos! San Francisco, Cal. tūlas mėsininkas Nick Volz, susilaižino išgersiąs per 186 sekundas 54 kiaušinius, ir laimėjo derybas, nes išgėrė lygiai per tiek laiko. Gavo $100 ir da priešas turėjo užmokėti už kiaušinius.

Duosnus orlaivijos mylėtojas. Philadelphia, Pa. kaži-koks žmogus, paslėpęs savo vardą, pasigarsino per laikraščius, kad jis skirsiąs $10,000 dovanų orlaivininkei ponei James B. Martin, jeigu ji sulakstys orlaiviu iš New Yorko į Philadelphią.

Žuvę kasyklėse lietuviai. Wilkes Barre, Pa. Šią savaitę irgi keliatas lietuvių patiko anglių kasyklėse nelaimę, kaip ir aną savaitę. Negyvai užmušti šie lietuviai: Antanas Raginskas iš Plymouth, Martinas Balionis iš Sugar North, G. Kulis iš Woodward ir sunkiai sužeistas Jonas Riškevičius iš Larksville.

Neranda lenkai savo išdo. Chicago, Ill. lenkų katalikų susivienijimas (Zjednoczenie Polsk. Rzym. Kat.), kurio išdas tapo išaiškvotas ir dingo kažin-kur $100,000, šitų piningų nebegali rasti. Rods yra suimti viršininkai: Ostrovskis, Šopinskis ir Krulikas, ir liepos mėn. stos į teismą, bet sakoma, kad nėra tikrų prirodymų, jog jie išdą išaikvojo, ir jie pasiliksią išteisintais. Klausimas: kurgi tad dingo tokia milžiniška suma piningų?

Alaska nori nuo Amerikos atsiskirt. Pareina žinios iš šaltosios Alaskos, jog šitas kampas stovįs ant revoliucijos krašto. Alaskiečiai norį nuo Amerikos atsiskirt ir apsišaukti savo locną respubliką, o jei ne, tai prisidėti prie Kanados. Jie neužganėdinti, kad Amerika jų šalį išnaudojusi ir baigianti vesti prie bankrūto.

Rems. Dabar jau atvirai laikraščiuose rašoma, kad dabartinis prezidentas Taftas tikrai nori pasiduoti kandidatu į ateinančius prezidento rinkimus 1912 metais. Jisai gavęs ex-prezidento Ruzvelto prižadus, kad jį rems.

Sliugerių byla. Chicago, Ill. prasidėjo indomi byla taip vadinamų sliugerių (naujas žodis). Šitie sliugeriai parsisamdą tai kapitalistams tai unijoms, ir už piningus apsiimą „pamušti'' darbininkus. Chicagos sliugeriai skundžiami dabar, jog buvę parsisamdę įvairioms darbininkų unijoms pamušti streiklaužius. Tūlus jie tiek „pamušė, kad visai užmušė. Nesenai buvo užmušti tūlas Altmanas ir Gentlemanas, o vienas sliugeris Enright prisižino, kad dalyvavęs mušime 24 streiklaužių, įvairiais laikais, iš kurių keletas pasimirę. Byla iššaukė kaip darbininkų sluogsnuose taip irvi suomenėje didelę sensaciją. Be abejonės, šitie sliugeriai bus daug ir primelavę ant unijų. Areštuota jau trįs sliugerių vadovai, o dar penkių jieškoma. Kada visus suims, tai jų kaucija sieks $550,000.

Banditai išdinamitavo krasą. Elkins, W. Va. Nežinomi plėšikai iškėlė su dinamitu į padanges krasą French Creek'e, ir tame sumišime pagriebė iš krasos piningų ir markių vertės $35,000. Potam su grobiu nesuimti prasišalino. Expliozija suardė ir keletą aplinkinių namų.

IŠ KOOPERACIJŲ GYVENIMO.

Worcester, Mass Buvo rašyta laikraščiuose apie pasekmingą bujojimą kooperativiškos Draugovės Worcesteryje. Ir ištikrųjų, tai buvo pirmas žingsnis tarpe Worcestrio lietuvių. Bet greitai su nelaime susitiko. Kolei buvo viena čeverykų krautuvė, tolei ir sekėsi. Įsigijus antrą krautuvę — mėsinyčią pražuvo ir čeverykų krautuvė. 19 d. gegužio skolininkai uždarė abidvi krautuvi: pasirodė, kad daugiau ėsama skolų, negu krautuvės vertos. Kįla klausimas: iškur tiek pasidarė skolų Kaip-kas gal manytų, kad pramonės nedarė; bet ne — pramonė gerai ėjo ir nereikėjo geresnės nei laukt; į dieną ineidavo po šimtą dol. ir daugiau; galėjo 3 darbininkus užlaikyt ir nebutų bankrūtinus. Tikroji kooperacijos nupuolimo kaltybė yra — pačių narių neapsisvarstymas pirma laiko. Mat išsirinko gaspadorių D. S., žmogų be mokslo, nemokantį rokundų ir nežinantį jokių krautuvės reikalų, ir be jokios kontrolės atidavė visą pramonę į nesuprantančio žmogelio rankas. Kaip darbininkai liūdija, jisai už brangiau tavorą pirkdavęs, o pigiau parduodavęs. Tokiu būdu mūsų darbštesni vyrukai nei nepamatė, kaip per jų apsileidimą abiejų krautuvių neteko ir jau nebegalima buvo nuo bankrūto išgelbėti. Turėjo rods gana gerą ir pirmininką; biskį tik buvo atkaklus, jog kitus klaidingais vadindavo, bet ir neklaidingas pražiūrėjo kooperacijos stovį. Jeigu nebutų iš Illinojaus atvažiavęs gaspadorius ir nesurokavęs bilų, tai bosai su pirmsėdžiu gal dar butų priėmę mortgage į kelis šimtus. J. E., narys, buvo paskolinęs 300 dol. ir nieko nelaukdamas užvedė šerifą, ir paėmęs raktus savo valia pradėjo pardavinėti ant aukcijono už pusę kainos tavorus, kad atsiimti savo piningus; bet vyras ir už tą visą negavo, nes šerifas tų piningų jam neatidavė, o už savo valia pardavinėjimą gal ir papuls po teismu. Mat ant mortgage buvo pasakyta, kad tik po 60 dienų gali reikalauti savo mortgage. Taigi dabar mėsinyčią ir uždarė ant 60 dienų; gal po 60 dienų nebus jau ten nieko. Ačiu sumanesniam žmogui, M. P., dar čeverykų krautuvę išgelbėjo ir dabar dar tebėra atvira. Gal butų greičiau pamatę jos bankrūtą, jeigu gaspadorius nebutų mokėjęs savais piningais bilų. Dabar gaspadorius nori savų piningų net 800 dol., o nariai klausia: kur mūsų $2624? Dabartės liko tiek: capital stock $1266, bills pay $235; kostumieriams skolos $465, nepriteklius kasos $69, pirmas mortgage $300, antras — $800. Bet tų piningų gal negalės iš kostumierių atimti, nes jie yra veik visi nariai, o dabar suirutei pakilus niekas ir neduos.

Gerai butų, kad šis pamėginimas butų pamokinimu kitiems, kurie bando uždėti pramonę, o nepajieško sumanių vedėjų reikalo. Čia męs ir matome, kaip pas mus sumanių žmonių stoka.

Kooperacijos nupuolimas beabejonės sunkiai atsilieps ant Worcesterio lietuvių ypač Susivienijusių Draugysčių, kurios nori pastatyti svetainę ir pardavinėti akcijas (šėrus); jau gal neturės tokios pasekmės, kaip pirma, nes žmonės tuščiai inbauginti..—

P. Simanavičius.

Pora.

Jau sukako metai, kaip Jokubas Dumblius apsivedė ir da jis nei sykį su savo žmona nesipešė... Kaip jis taip ilgai iškentė neišmėginęs kumsčių į moteries gagarinę, tai net jis pats stebisi.

Vieną sykį jis užtėmijo, kad jo moteris ėmė vaistus... Tačiaus nusidavė, kad jis visai nemato... Moterei išėjus jis apžiurės jos sandėlį... Bonkutės... Dėžutės... Receptai.. Nieko jis neišmano... Paėmė vieną tuščią bonkutę ir dėžutę, nuėjo į aptieką ir parodęs tarė:

— Gal galėtumėt man pasakyt, kokie čia vaistai buvo?...

— Tamsta žinote...— atsakė aptiekorius

— Ne.

— Iš kur tamsta tuos receptus paėmėte?

— Aš pamačiau, kad mano žmona tankiai ima vaistus... Noriu žinot, kokią ji turi ligą...

— Ji sveika ..— atsakė aptiekorius.

— Tai kam naudoja vaistus?

— Ji, matyt, nenori, kad apsireikštų kūdikis...

— Tai nuo to!?

— Taip tamsta.

Vyras perpyko.. Dabar jau jis jai skaldys antausius... Tiek daug sykių jis apie tai mąstė... Jam rodės, kad jį Dievas nubaudė, už kokią nors nuodėmę, o čia aure, kaip būta...

Parėjęs namo, jis visą žmonos aptieką trenkė į aslą ir užgiedojo:

— Tu pasileidėle!...

— Už ką?!

— Kaip tu gali taip daryt?!... Tu!...

— Nebus gero jau šiandie... Tur but tu jau pasiutai!...

— Per-kū-nas gal trenkt!...

— Kas yr?!

Jis paspyrė su koja sandėlį ir pridūrė:

— Kas čia? ..

— Tai, tai, tai...

Žmona užsidengė akis ir inėjo verkdama į kitą kambarį. Užsidarius duris verkė, verkė, kiek tik ji norėjo Ant rytojaus, kai vyras išėjo į darbą, ji susirinko savo šlebes ir išnyko...

Vakare jis parėjo...

Durįs atdaros... Ant skobnies indai neplauti... Gi ant aslos jo žmonos pusiau pertrauktas tyso diržas.. Tarsi po ištrėmimo. Inėjo jis į miegamąjį kambarį — čia išsidriekęs, sudraskytas sijonas...

— Kur ji? ..— tarė jis sau.

Ant to paties augšto gyveno Pledras su savo šeimyna. Dumblius inėjo pas Pledrienę ir tarė:

— Gal žinote, kur mano žmona?

— Ne.

— Neradau namie...

— Ji gal išėjo nusipirkt ko.

—Ne, ne Ji jau...

— Ką ji?

— Męs susipykome...

— Gerai tau! Neteksi pačios...

— Gal ji sakė ką?

— Ne.

— Tiek tegausi su kvaila boba...

— Gal pareis da...

— Ji matyt, jau...

— Tai aš juokčiausi...

Ponas Dumblius biskį užpykęs ant Pledrienės išėjo sau. Inėjo į savo grįčią ir dairosi... Paėmė jis nuo skobnies bliūdą plumpt į aslą...

Nesmagu...

Užrakino duris ir išėjo į valgyklą ant vakarienės. Po vakarienės vėl parėjo namo.

Nesmagu...

Per naktį jis negalėjo užmigt... Ryte nuėjo į policiją, išpasakojo viską ir paklausė:

— Ką daryt?

Policijos kapitonas perbraukė su ranka sau per žilą barzdą ir tarė:

— Lauk dvi savaites. Paskui, jeigu negrįžš — galėsi parduot rakandus.

— O pati?

— Kas tamstai apie ją.

— Gerai.

Parėjęs laukia vieną savaitę— nėr... Kitą — nėr... Nuo savęs da pridėjo vieną savaitę ir tai nėr... Vaikščioja ir gatvėmis, bet niekur nesutinka... Galų gale už trečią dalį piningų, kiek jis buvo mokėjęs, pardavė rakandus ir apsigyveno pas Pledrus. Išsišnekus Pledrienė užklausė:

— Už ką judu susipykot?

— Ji... Ta kekšė!...

— Už ką tu taip? Aš tau už ją tuojau per valgymą užteršiu!

— Na mat! Neduodat pasakyt.

— Sakyk, sakyk!

— Ar tai moteris?... Ji gėrė nuodus, kad vaikų nebutų...

— Tai gerai — maityt nereiks...

— O kad aš noriu turėt kūdikį.

— Ką tu su juom veiksi?

— Kad visi taip darytų — svieto nebutų.

— Da tau negana svieto!? Eik prie dirbtuvės vartų — rasi šimtus išalkusių. Džiaugkis tu jais. Tai kvailas vyras!...

— Kas jie man.

— Jau taip visur pilna girtuoklių ir da jis nor daugiau! Kas gero iš tavęs? Ar duosi tu mokslą savo vaikui?

— Būč leidęs į kuningus.

— Į kuningus!... Da jų ir gi tau per maža!? Kas nauda iš kuningų? Juk juos svietiškieji žmonės ūdija, kaip pagedėlius...

Katė už lango pradėjo kniaukt ir tas pertraukė jų kalbą. Dumbliui gi pasirodė, kad jo žmonos balsas... Tačiaus jis sėdėjo ramiai, kad nepasirodyt išsiilgusiu moteries.

Tyla...

O deja! Jo nuodemingos akįs jos niekur nemato... Dingo, kaip šiaudas liepsnoje ir nėr...

Kaszin kas jam pasakė, kad jo moteris apsigyveno smūklėje ir da ten, kur tas vyras gyvena, kurį jo žmona da pirm apsivedimo mylėjo...

— Eisiu — tarė Pledrienei — skelsiu į žandą ir tegu deda mane, kur nori.

— Tu buk vyras! Kam tau to reik? Išbėgo ir džiaugkis..

— Aš be jos vistiek negaliu.

— Tai kas tau?...

— Man neramu; aš nežinau nei kur dingt...

— Atprasi... Nepaistyk.

— Aš jai turiu atkeršyt...

— Tu esi skystas.

Atsidūrė jis smūklėje... Jo žmona priėjo ir pradėjo:

— Ko tu čia?... Eik greit man iš akių, o kad ne — rėšiu į žandą!

— Atsitrauk!

— Išeik — sakau!

— Ar tavo čia namai? Tu ištvirkėle!...

— Tu atėjai mane bjaurot!

Ji griebė su pirštų galais ir suteršė jam per nosį... Dumblius iškėlė ranką ir but smogęs jai per valgymą, bet smūklininkas nutvėrė jo ranką ir išmetė per duris...

Pikta...

Vyras intužęs nuo galvos viršaus iki kojų padų, pradėjo pardavot likusias savo žmonos drapanas.

Žmona pasiėmė slaptąjį policistą ir atėjo užareštuoti. Pas Pledrus rado poną Dumblių namie.

— Štai jis, — parodė su pirštu.

Policistas atsisegė balakoną ir parodė žvaigždę. Paskui pradėjo šnekėt:

— Atiduok jai drapanas, o kad ne — būsi areštuotas.

— Nors man ir galas bus — neduosiu!

— Nešnekėk tamsta priešingai, tik atiduok. Kitaip pasidarysi sau daugiau iškaščių.

Žmona verkdama prilindo ir plonai kniauksėdama sakė:

— Tu turi atiduot! Kaip aš nuoga... Dieve mano! Ateis žiema...

— O ko bėgai?

— Aš negalėjau kęst! Tu mane bjauriausiais žodžiais apdrėbei... Dieve mano! Y-y-y!...

Moteris verkė...

— Atiduosi tamsta jai drapanas!?

— Neduosiu, kad ir užmušit mane.

Pledras paėmė policistui už rankos, pasivedė į šalį ir patyloms tarė:

— Vesk pas kuningą...

— Bus gerai!?...

— Bus...

Policistas paėmė gražiai Jokubą už vienos rankos, o jo žmoną už kitos, sudvilypiavo ir nuvarė pas kuningą. Kuningas užsidaręs ūžė, ūžė į ausis ir sutaikė. Jokubas su Urše vėl pradėjo gyvent, tarsi nuogi išsimaudę dilgėlyne...

Šliburis.

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

Gerbiamoji „V. L.'' redakcija! Teiksitės suteikti Jūsų laikraštyj vietos, kaipo mūsų pasiteisinimui, nes apkaltinti mus daleidot, todėl turime viltį, kad ir pasiteisinti daleist. „V. L.'' N20 korespondencija iš Brooklyno rašyta p. Jono Pabaldos yra neteisinga, o kad „V. L.'' N22 P. Sinkus atitaisė klaidas, tai redakcija savo prieraše užgynė, tvirtindama, kad korespondentas teisybę rašęs ir net girdi žodžiu tvirtinęs. Bet redakcija nors ir tvirtina, kad jos korespondentas teisybę rašęs, vienok savo tvirtinimo niekuom neargumentuoja. Tvirtinti pasakymą pasakymu, tai ne mūsų darbas, nes iš tuščio į sausą pilstymas, kuriuo męs neužsiimam, kad tokis acidentas tikosi tarpe operos choro ir Lietuvių Apšvietos D-jos, kurie turi savo atskirus sympatizorius, o tokį dalyką palaidus ne savo keliu, tai tarp daugelio ypatų pražųstų draugiškai ypatiški santykiai ir toki šmėkla nelyginant epidemijai sparčiais žingsniais užima didelius plotus tarpe lietuvių, ir blogus vaisius gabena ant mūsų aukuvo, dėl ko esame pasišventę dirbt. Užtai męs stengiamės išblaškyti, išnaikint, kur nieko nepešus eitų iš kur atėjęs yra.

Męs žemiau pasirašę, kaipo Apšvietos D-jos rinkto choro suorganizavimo komiteto nariai, ant kurių yra užmetama kaltė, atkalbėjimo dainininkų iš operos choro, griežtai reikalaujame nuo p. J. Pabaldos faktiškų prirodymų, kurie giesmininkai ar giesmininkės buvo atkalbinėjami arba mėginti atkalbėt! O kad męs augščiau esame pasakę, kad iš tuščio į sausą pilstymu neužsiimame, tai duokit šia faktus.

Redakcija savo prieraše sako: esą ten-pat salėje atkalbinėjami dainininkai. Tai pasirodo tik neturinčio ką veikt, tik šnekėt apie tai, nors ir nežinant tikro dalykų stovio, męs žemiau pasirašę ir L. Apš. D-jos choro suorganizavimo Kom. nariai, dar ir dabar tebelankom operos choro lekcijas. Trečiasai kom. narys P. Sinkus visiškai neateis ant lekcijų. Tai jeigu męs atkalbinėjame iš operos choro giedorius, tai jau senai butume buvę paliuosuotais, nes tai ardymas operos choro. Bet jeigu kas panašiai pasielgė iš pašalinių, t. y. neėsančių Apšv. D-jos choro Suorg. Kom., tai męs kaipo būdami ir per korespondentą įvardyti, organizatoriais už tai neatsakome ir neimame ant savęs atsakomybės. Todėl, męs savo reikalavimą atkartojame, kad p. J. Pabalda faktiškai prirodytų, kuriuos giedorius ar giedorkas męs atkalbinėjome. To nepadarant, ponas korespondentas su savo užtarėjais pasiims sau ir savo draugams vardą tokį, kokį yra užsitarnavęs.

Su pagarba

V. Šibanauskas,

J. Genkus.

Męs dar sykį perskaitėm p. J. Pabaldos korespondenciją ir niekaip negalėjom rasti jokių įvardytų žmonių. Todėl nors šį laiškelį indedame, bet pastebime, kad jis nei redakcijos nei mūsų korespondentų neverčia prie jokių pasiaiškinimų, ir laikraštyje tokie laiškai be reikalo užima vietą. Męs geistume tik, kad p. J. Pabalda ir kiti mūsų viengenčiai rašinėtų teisingas žinias, o neužimtų laikraštyje vietos savo ginčams. Todėl su šiuomi ir uždarome skiltis dėl pašalinių ginčų, kurie nei iš vienos nei iš kitos pusės nėra pamatuoti.

Garbi „V. L.'' Redakcija!

Aš kaipo naujas „Vienybės Lietuvninkų'' skaitytojas, beveik kas numeris randu skaitytojų užklausimus, ir ant tų užklausimų būna duoti atsakymai. Mano nuomonė yra tokia, kad tie klausimai ir atsakymai daugiau gali atnešti skaitytojams naudos, negu perskaitymas ilgų raštų. Skaitydamas užklausimą randi tokią žmogaus nuomonę, apie kurią gal niekad nėsi pamįslijęs apie tai. Po to užklausimo randi redakcijos atsakymą, kuris vėl gali daug išmokyt niekad neužeinančių ant mįslies dalykų; per tai kai-kuriems gali išeiti ant naudos tie klausimai ir atsakymai. Teiksitės ant šių mano klausimų duoti atsakymus; mažu mano klausimai galės pasirodyt visai be vertės, o mažu jie jau ir buvo laikraštyje išaiškinti. Bet aš, nesenai esu pradėjęs skaityt „Vien. Lietuvninkų'', tai nesu matęs. Dabar tik su šiais klausimais kreipiuosi į redakciją, o ant tolesnio laiko gal ir daugiau paduosiu; tikiuosi, kad neatsakysite vietos laikraštyje, kaipo žmonių švietėjai ir mokytojai.

1. Aš nuo senų laikų, dar mažas būdamas, girdėjau nuo žmonių apie vaidylas ir šmėklas, taipgi ir dabar ne nuo vieno girdžiu, būk ten ir ten vaidenasi. Kur žmogus pasikoręs būna palaidotas su nenukirsta galva, būk jis po namus vaikšto ir daužo ar išmėto viską, kas jam pakliūna, pakol jo neiškasa ir nenukerta galvos. Nuo žmonių girdėt, kad yra tokios vietos, kar naktimis negalima pereiti vienam arba ir dviem, būk einant rodos visokios šmėklos, kurios vedžioja klaidingais keliais einančius žmones, važiuojant ratus numausto. Ir esą tokių vietų, kad nakties laiku ant kokio kalnelio ar taip kur jeigu atsigula, tai už kojų nutraukia nuo tos vietos. Esą tokių namų, kur niekad negali žmonės gyvent, būk tai velniai vaikšto arba rodos kokios ten šmėklos ir išvaiko žmones. Net ir čia (Amerikoj) esanti tokia ūkis, ant kurios namai stovi (tik nepamenu kur) ir niekad negalį žmonės gyvent. Kur yra piningai pakavoti nuo seno laiko, žmonėms kasant rodąsi visokios šmėklos ir neduodą jų iškast; būk piningai vaikšto pavydale juodo šunies arba taip kokio gyvulio. Taipgi nuo žmonių girdėt kur ten Lietuvoje vaikšto dvi šalim šviesos (žvakutės). Vienas žmogus man pasakojo, kad tas šviesas buvo susitikęs pulkas žmonių (tame pulke ir jis buvęs); jie išvydę žmogų turinti dvi žvakutes, paskui tas žmogus išsikėlęs auštyn kur ten per viršų namų ir nuėjęs. Kaip tas viskas galėtų būt? **A. D. iš P.**

1. Žmonių pasakojimai apie vaidinimąsi namuose ar laukuose „nečystų dvasių'' ar „užkeiktų piningų'' yra parėję iš gilios senovės, kada tvylojo tarp žmonių dideli prietarai ir niektikystė. Juk buvo laikai, kad buvo tikėta į burtininkus ir raganas; buvo laikai, kad intartus žmoneles raganystėje net valdžia gaudydavo ir pasmerkdavo sudeginimui ant laužo arba paskandindavo. Bet tie visi laikai senai jau praėjo. Mokslas ir apšvietimas žmonių protą nublaivė, ir šiandien nei vieno žmogaus nebesiranda civilizuotuose kraštuose, kuris butų buvęs pakaruoklio arba velnio klaidinamas. Jeigu kas tokius niekus ir pasakoja, kad jis matė vaidylas ar šmėklas, tai jis pasakoja tik senelių pasakas, nes niekur šitų vaidinimųsi nėra ir negali būti. Nei Lietuvoje nei Amerikoje jų nėra. Jeigu butų, tai laikraščiai apie tai kuoplačiausiai išbubytų. Tamsta drasiai galite eiti į laižybas, kad su pakaruokliu naktį pernakvositė, ir nieko blogo Tamstai nepadarys, ar jis butų su galva ar be galvos. Velnių mokslas niekur nesuranda, nes jų nėra. O numirę žmonės, bile kokia mirtim, ramiai sau silsisi mirusiųjų viešpatystėje.

2. Kaslink „vaikščiojančių šviesų'' tai yra dalis tiesos. Bet jos nieko bendro neturi su vaidinimaisi. Tai yra vadinamos „žaltvykstės'' arba „klystžvakės'' (latiniškai „Ignis fatuus''). Tai yra fosforiniai šviesųs gazai, kurie pelkėtose vietose naktimis išgaruoja. Nors tokių atsitikimų retai esti, bet jie sakoma tikrai esti tose vietose, kur būna padvėsę gyvuliai pamesti, arba supuvę augalai (žolės, kelmai, etc.), ar kokie degamieji gazai. Tamsta gal pastebėjote, kad iš supuvusių kelmų naktį garuoja fosforinė šviesa. Tai niekas kitas, kaip fosforas, ir tai tos žaltvykstės išeina tik iš pelkių. Bet prasti žmonės tankiai suriša nebūtas pasakas.

PERSERGĖJIMAS.

Paskutiniais metais tarp lietuvių atsirado daugelis tokių apgarsinimų, kurie reikalauja prisiųsti 10c. ar 25c. ir už tuos piningus žada prisiųsti daug visokių daiktų. Tarpe tokių reklamatorių yra ir p. S. J. Geckus iš Vancouver, Wash., kuris garsinosi „Keleivyj'', kad už 25c prisiųsiąs trajankos ir šiaip dikčiai literatūros. Aš tam patikėjęs ir nusiunčiau 25c. Jau geras laikas praėjo, o tų žadėtų daiktų kaip nėr taip nėr. Paskui vėlei parašiau laišką ir vis jokio atsakymo negavau, nors laiškas negrįžo. Dabartės patėmijęs jo apgarsinimus „V. L.'' apie siūlomas atvirukes, negaliu kęsti nepranešęs „V. L.'' skaitytojams, kad butų atsargesni su panašiais apgarsinimais. Mat, kaip daug piningų siųsti, tai žmogus da biskį pamįslina, o ant kelių centų tai nepaiso. O jam kad prisiųs kokia pora šimtų ypatų po 25c., tai jis turi $50 dykai.

F. Zavist,

1117 Soul Ave., Hoquiam, Wash.

ŠPIKUČIAI.

Šiandien teisybė-niekai.

Tėvas (rusčiai į vaikisčią): Jonai, kaimynka skundžiasi, jog tu išdaužei langą. Dabar pasakyk: ar tu išdaužei ar kaimynkos berniokas?

Sūnus (kuris skaitė apie Jurgį Washingtoną): Taip, papa, aš tai padariau. Aš negaliu meluot!

Tėvas: „Negaliu meluot'' — aš tau! Kai aš tave perimsiu, tai negalėsi ir sėdėt. Atnešk diržą!

Didelė šventė.

—Kas tai, Juozuk, kad taip anksti šiandien iš mokyklos parėjai?

— Męs turime šiandien didelę šventę.

— Kokią tai šventę?

— Pasimirė mokytijas.

Vis užimtas.

— Pasakyk tu man, ką veikia tas karės ministeris kai prasideda vaina?

— Nagi jis stengiasi kuoveikiausiai padaryti santaiką.

— O ką jis veikia, kai nėra vainos?

— Jis stengiasi, kad kuogreičiausiai kokia vaina iškiltų.

Sunki liga.

Pas sunkiai sergantį ligonį pašaukta net du daktaru. Vienas daktaras, pasiklausęs į ligonio krūtinę, sako į savo draugą:

— Ligonis labai pavojingas; aš girdžiu, kaip jo plaučiuose atsiduoda mirties gargaliavimai.

Tuom tarpu įsikiša ligonio pati:

— Perprašau poną daktarą, — tai murkia mažas šunytis, kuris guli po mano vyro pagalviu.

Laimingas ir nelaimingas.

Elgeta: pasigailėk, ponuli — nors dešimtuką! Netekau nei pačios, nei vaikų; visi sirgo ir pasimirė, ir neturiu ką veikt...

— Žmogeli! tai esi laimingesnis už mane. Aš, ant nelaimės, turiu pačią, vaikų kruvą ir turiu bėgt išsižiojęs į darbą!

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

CHICAGO, ILL.

Pereitą savaitę likosi suimti bai sųs darbininkų mušikai, tų tarpe Maurice Enright, jų vadas, ir jo automobilio vežėjas Abbott Ross. Kaip paaiškėjo Maurice Enright darė sutartį su unijomis sumušinėti skebus (streiklaužius) ir už tą jisai gavo didelius piningus, ir savo pasekėjams, katrie dirbo po juomi tą mušimo „džiabą'', mokėjo į dieną po $10. Tie mušikai užpuldavo ant streiklaužių darbininkų dienos laiku, kur dirbo prie namų statymo; keliose vietose sumušė darbininkus mirtinai, o kur nepriėjo sumušti, tai tenai šovė iš revolverių; kaip kas davė žinią policijai, tai anie sėsdavosi automobiliun ir nuvažiuodavo. Dabar mat per praeitus kelius mėnesius, mažne visi statymų darbai yra sustabdyti, nes darbas yra sustabdytas ant $35,000,000 ir iš tos priežasties yra apie 45,000 darbininkų be darbo. Priežastis to darbo sustabdymo yra kova tarpe dviejų unijų: Plumbers Union ir Steamfitters Union. Mat pastaroji priguli prie Federation of Labor, todėl ši organizacija (F. of L.) nori priversti plumberių unią, kad prigulėtų prie jos, ir iššaukė Steamfitterius ant streiko. Kaip paduoda Chicagos laikraščiai, esą unijų pirmsėdžiai samdę tuos mušikus paplie kimui plumberių; buvo labai daug plumberių kasdieną primuštų. Ant galo kilo nesutikimas ir tarpe tų mušikų. Trįs mėnesiai atgal nušavo saliūne, vardu „Brigs House'' vieną visiems žinomą mušiką Vincent Altman, ir tuo laiku niekas negalėjo žinoti, kas jo užmušėju buvo. Policija tyrinėjo kiek laiko, bet taip ir paliko. Du mėnesiu atgal nušavo kitą mušiką Bernard Maloy, taipgi saliūne. ir to užmušėjo policija nesusekė. Dabar bus jau pora nedėlių atgal, kaip nušovė čia mušiką Wiliam „Dutch'' Gentleman'', saliūne Pat O'Malley. Dabar policija suėmė tą mušikų karalių Maurice Enright.

Dabar ligšiol tiktai tiek policija težino, nes dar daugiau nori tų mušikų partijos suimti, kadangi dabar daugybė jų išbėgiojo į kitus miestus, o kiti dar vis darbuojasi, kaip ir darbavosi, nes nėra tos dienos, kad kokį plumberį arba „skebą'' neeperšautų arba mirtinai nesumuštų. Nebutų dyvai „scabsus'' mušti, betgi tuos unijistus mušti, aš misliju, jogei suvisu kvailas dalykas. Ir tas kovojimas nėra dėlei gero darbininkų, bet gi tiktai dėlei unijos vedėjų, nes vieni nori turėti didesnę galybę, o kiti nenori savo darbą prastoti. Tai samdo mušikų draugijas iš darbininkų sumokėtų piningų ir skaldo jų galvas dėl savo gero. **A. B.**

NIAGARA FALLS, N. Y.

Čia miestelis gana dailus ir švarus; gatvės veik visos cementuotos ir medžiais išsodintos; gyvenamos stubos taipgi visos gana puikios, kaip iš architektūros, taip ir iš sveikatos atžvilgių; taipgi daug čia ir naujų statoma. Daugumas čia turi nuosavius namus, ar ant išmokesties paėmę. Darbų čia irgi negalima sakyti kad nėra. Yra, — sunkųs, bet gerai apmokami (geriau kaip kitose valstijose ar miesteliuose ir paties New Yorko valsčiaus). Pigiausia mokestis $1.50, paprasta — $2. Ant vasaros atsidaro daugumas viešbūčių, kurie atsidaro tik vasariniam sezonui, kuomet turčiai, ir šiaip nuo užsiėmimo liusesni važiuoja pasigėrėti historiška vieta, su stebūklingu vandenpuoliu, nepaprastu vandens ūžimu, kur puola kelioliką sieksnių žemyn, kur oras ant tiek vėsus, kad ir karštoje dienoj, prie vandenpuolio junti šiurpį. Giedriose dienose nuolat čia galima matyti apvalų orarykštės ratą, nuo kilančių vandens smulkučių dulkių, susikulusių į uolas, ir skardas ant dugna Niagaros (Čia mano pertoli poezijoj nueita...).

Paskui turčius važiuoja ir vargšai, duonos jieškodami. Ir taip, kad net perdaug privažiuoja; privažiavusių, o negavusių vietos ar darbo padėjimas nekoks. Žmogus apsukęs dirbtuves, o negavęs darbo, nežino kur dėtis, nes čia biūrų, iš kur galima butų gauti darbas, ar vieta, nėra. Yra čia rods draugystė Darbo Jieškančių „Employees Association'', bet ji tarnauja tik prigulintiems į ją. Ateiviai žinoti apie ją nežino.

Lietuvių stovis gana apgailėtinas. Paskendę girtuoklystėje ir ištautėję; kalba ir papročiai lenkiški; tamsumas ir fanatizmas viešpatauja pilnoje puikybėj. Jei lietuviai vadintųsi lietuviais visi, kurie pagal paėjimo yra lietuviais, ar bent kurie moka lietuviškai, — tai lietuvių butų čia nemažai. Šiaip tik jie patįs težino, kad jie yra lietuviais; daugiau niekas, nes užklausus sakosi esą lenkai. Yra čia lietuvių pašalpinė draugystė vardu Šv. Jurgio.

(Žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

— Et... Senatvę tamsta mini, — tyliu balsu atsiliepė Mačiūnas ir matyti buvo, kad ta senatvė jam nemaloni...

— Ką-gi? — abejojo Ogintas.— Iš tamstos visko galima tikėties... Suprantu, kad blaivas būdamas tokių niekų nepadarysi, bet kuomet sušįli — tai galvoti už tai negalima.

— Kad ir sušilti jau rečiau dabar tenka.— Pasielvartavo Mačiūnas.

— Dar geriau būtų, kad visai liautum šildyties, tuomet bent galima būtų šistas sugalvoti.

— O ką tamsta galvoji? — įdomiai užklausė Mačiūnas.

— Galvoju tamstai darbo pajieškoti, jeigu nebegertum.

— Nebegersiu! kaip mane gyvą matai!... Tamstele, nebegersiu! — tvirtino Mačiūnas. Ir ištikrųjų, tasai nuolatinis girtuokliavimas nejučiomis jam pačiam atgriso. Tiktai to atgrisimo jis dar negalėjo suprasti, nemokėjo suvokti. Tečiaus jo dvasios gelmėse iš seniai pamažėliu kilo protestas prieš pastarųjų metų gyvenimą.

Girtas gyveno, girtas savo gyvenimą tvarkė, girtas būdamas apsivedė, bet girtas mirti nenorėjo. Degtinė jo visą ideiškąjį gyvenimą suardė. Pabaigė šešes gimnazijos klesas, buvo universitete ar porą metų ir, su gyvuliais besitampydamas, visiškai nusigėrė. Paskui namó sugrįžęs iš to nusiminimo, iš to savo pražūties atjautimo ir supratimo dar labiau gerti pradėjo. Ilgainiui, kaž-koks svarus jo gyvenime faktas, visai jį sutvarkė. Ėmės darbo, degtinę visai pametė ir jau gerokai buvo tėvų ūkį pataisęs, kuomet viena diena vėl nieko neteko.

Žaibas uždegė rudenį trobą, kurioje sudegė senas, apikurtis tėvas. Pikti liežuviai kalba, būk vyresnieji sūnųs pasirūpino tėvo mirtimi ir būk joks žaibas tų namų neuždegęs. Miko tą naktį namie nebuvo. Ryto metą namó sugrįžęs ir degėsius pamates, graudžiai apsiverkęs, susirišęs savo daiktus pundelin ir nuo to laiko daugiau gimtųjų Laukininkų nematęs.

Įstojo valsčiaus teisman už raštininką ir čia vėl pradėjo gerti. Ilgainiui už girtuoklystę ir kyšius pavarė iš teismo. Nelabasis supynė jį su Oginto kaimynėmis, nieko sau iš pažiūros merginomis, bet nežmogiško būdo sutvėrimais Apsivedė ir nuo pačios apsivedimo dienos retai kada blaivas būdavo.

Ir nekartą užklupdavo jį geresnių, blaivesnių dienų troškimas. Tuomet paleizdavo lakias svajojimų vadžias ir galvodavo kaip tai gera būtų ramiai, jaukiai, švariai nors prieš mirsiant pagyventi. Tie svajojimai ir troškimai kildavo iš giliausių jo būtybės versmių, iš žmogiškumo šaltinių. Blaivas jis niekuomet negalvodavo apie tai, nes tuomet svarbiausiu veikalu būdavo ištrūkti iš namų ir prisigerti. Bet kuomet gerokai įgerdavo, tuomet ta švarioji ir jaukioji ateitis erzindavo jo purvuose pasinėrusią dvasią. Dvasia-gi purtės, raitės tų purvų dumble ir visomis, dar nenužudytomis, savo jėgos pastangomis veržėsi ton giedrion žmogaus saulėlaidžio ateitin...

Kas žino, gal jis seniai būtų gėręs pametęs, kad kas su juo nuoširdžiai, šiltai būtų pakalbėjęs? Bet žmonių pirštais badymas ir leliojimas kėlė jame nesuvaldomą keršto norą. Jis nesirūpino kam-nors vienam, ar kuo-nors aktivišku būdu keršinti. Jo protas sakė jam, kad jeigu jis nusigers kaip kurpius, tuomet jis visiems atkeršįs.

Gal toje jo filosofijoje daug tiesos buvo, gal jis plačiai žiūrėjo į pavienio žmogaus etiką pritaikindamas ją prie visuomenės, kurios neišvengtinu sąnariu buvo. O visuomenė matydama jį nusigėrusį, matė jame tik žemųjų instinktų apsireiškimą, matė geidulių pakakinimą. Ji nemokėjo, gal nenorėjo, matyti tame apsireiškime protestą prieš visuomenės tamsumą, jos etiką, jos pašėlusį materializmą ir atkaklų egoizmą.

Jis — tai visuomenės dalis. Jo darbai — išdalies visuomenės darbai. Ir ta visuomenė taip šaltai, taip negyvai į savo nupuolimą žiūri...

Ir kad jau seniai būtų kas jį supratęs, kad būtų kas prie jo prisiartinęs, gal būtų didelę gyvenimo tragediją patyręs ir gal žmogaus-brolio ašaromis būtų dėl jo nelaimės pravirkęs.

Žmonės leliojo jį, koliojo — jis nieko jiems nedarė — tik protestavo.

Kuomet Ogintas tėviškėn gyventi sugrįžo, jis visas atgijo. Pats to nejautė, nežinojo, kas su juo daros, bet rečiau gėrė, dažniau namie sėdėdavo ir imdavos kad ir sunkiausio darbo.

Paslapčiausios sielos viltis laukė valandos, kurią jos laisvai atgyti galėtų, gyvenimas išsiveržti pajėgtų ir nauja giesme būtybės takus kloti drįstų Bet ta valanda neatėjo.

Jei Ogintas būtų tai atjautęs ar atspėjęs, jis be abejo būtų pagalbon atėjęs. Bet jausmų sukuryje pats būdamas, savęs ir savo sielos takus tyrinėdamas, negalėjo visko aplinkui savęs matyti.

Ir tasai skundas, šlykščiausias Mačiūno darbų vaisius, nelengvai jam teko. Pusė metų praėjo, kaip jis savo išganymo dienos laukė ir niekas į jį rankos nepratiesė. Tuomet tai kilo jame neįveiktinas keršto noras.

Protestas prieš Ogirto darbus, prieš jo veikimą milžiniška liepsna tvyksėjo Mačiūno krūtinėje ir jieškojo vagos, kuria išsilieti galėtų. Ir pataikino ton biauriausion vagon, pataikino brolžudingo darbo sritin Bet iš to turėjo, kaip jis galvojo, išdygti galutinas smūgis visiems jo sielos, kuri niekuomet jo paliepimų nesiklausė, troškimams ir svajojimams. Jei žūti visiškai, tai bent trūkšmingai!

Gerai jautė jis, kad jeigu Ogintas rankos į jį nepraties, tai nėra žmogaus, kuris tą ranką pratiesti drįstų. Ogintas žus, bet ir jis drauge su juo žus!

Daugiau jis nieko negeidė. Ir todėl tai pastaruoju laiku, prieš skundą paduosiant, taip smarkiai ir atkakliai gėrė. Matyti vidaus balsai reikėjo nutildyti.

Bet Ogintas išliko sveikas. Naumiestyje išbuvo tris dienas, pasiaiškino prieš vyresnybę ir dar prašė skundo autoriaus nebausti, nes ans girtas būdamas tai padarė.

Tą viską Mačiūnas gerai žinojo ir dabar jau aiškiai matė, kad patsai likimas nor likusias jo jėgas kitokiam darbui sunaudoti. Ir protestavo dabar jis prieš savo negalę, protestavo prieš savo butybės dirses ir usnis, nes dailiai matė, kad iš jo sielos dirvos nėviena naudinga varpa neišdygo.

Ir štai, tokią visiško dvasios nupuolimo valandą, jis pirmu kartu susitinka su Ogintu. Ir tas jo nuskaustas bei teršiamas žmogus pradeda jį suprasti. nor pagalbos ranką pratiesti, by tik jis gerti liautų ir darbo imtųs.

— Tamsta nejuokoji? — neištikimai žiūrėdamas pro nakties tamsą į Oginto veidą ir tiesą iš veido bruožų atspėti stengdamasis. klausia Mačiūnas.

— Ne. Aš rimtai kalbu.

— Tai kaip-gi čia dabar...— painiojos, maišės Mačiūnas.

— Pavasarį didiname pieninę ir raštinėn bus reikalingas sąžiningas žmogus.

— Pavasarį? — nusiminusiu balsu atkartojo Mačiūnas.

— Taip, pavasarį Bet raštininkas mums nors rytoj reikalingas. Darbo dikčiai yra. Užsigulėjo korespondencija, sąmatos reikia padaryti, sąskaitos suvesti.

— Tai gal...

— Jei tamsta duosi man žodį nuo šios dienos degtinės nei burnon neimti, gali rytoj darban ateiti. Dešimtą būsių pavil jone.

— Hm...kur čia neduosi...iš visos širdies... Aš noriai...aš rytoj ateisiu.

— Gerai. Bet jeigu nors-vieną stikliuką degtinės išgersi nuo šiandien, jeigu nors-vieną bonką alaus išragausi — tą pačią valandą atstatysiu iš vietos.

— Ne, ne, ne! Visomis jėgomis pasistengsiu praeitį užmiršti... Tiktai duokite man darbo, duokite tyru, sveiku oru atsikvėpti... Leiskite dumblinąją sielą jūsų tarpe nuvalyti...širdžiai pasilsėti leiskite...— vienu atdusiu išmetė iš savęs Mačiūnas.

(T. b.)

ŠVEDŲ AUGŠTESNĖJI LIAUDIES MOKYKLA KAIME.

Tuo tarpu, kaip žinoma, švedų fabrikuose dirba ir moteriškės ir jų reikalai svarstomi parliamente. Indomu, kad mergaičių kursan dažnai užsirašo ir miestietės: mokytojos, gymnaziją išėjusios gymnazistės. Rankų darbas jas visų-labiausiai vilioja.

Vyrų kursas Vilane daug plačiau suorganizuotas. Jis tęsiasi šešis mėnesius, nuo lapkričio ligi gegužio mėn., su trumpomis pertraukomis—Kalėdoms. Mokymosi planas yra taip sutvarkytas: gymnastikos — 100 lekcijų, aritmetikos — 100, historijos — 100, gimtosioh kalbos — 120. Valstijos ir visuomenės teisės skaitomos 50 lek., politiškosios ekonomijos kursas — 20 l. Kitas laikas skiriamas chemijai, fyzikai, trumpai geologijai, geometrijai, žemės matavimui, sąskaitojimui.

Vilano, kaip ir kitų mokyklų, mokiniai — jauni vyrai dvidešimties metų, gerais miesto drabužiais, baltais marškiniais ir naujamadžiais kaklaraišiais. Visi jie, sulyg mados, nusiskutę ir visi nepaprastai mandagųs; vienu žodžiu, ko-nors sodietiško, mūsų akimis žiūrint, juose nieko nebėra. Jie skiriasi nuo jaunų miestiečių tiktai tuo, kad juose dar pastebėtinas sunkumas ir neinpratimas apsiėjimuose. Likusieji storžieviškumo bruožai išnyksta po šešių mėnesių darbo augštesnėjoje mokykloje ir tuomet by mokinys gali eiti derybų su miestiečių dėl mandagaus apsiėjimo. Tiktai šiurkščios rankos ir šiurkštokas veidas nurodo jame sodietį.

Mokiniai, išskyrus labai maža, visi smulkieji ūkininkai-savininkai. Sulyg mūsų sutvarkymo — tai savininkai sodiečiai, smulkųs dvarponiai. «Mužikais» Švedijoje skaitomi bernai didelėse ir mažose farmose. Jie visi beturčiai, šiurkštųs, nešvarųs ir augštesnėji liaudies mokykla ne jiems skiriama

Tokiuo būdu, Švedijos augštesnėji liaudies mokykla tarnauja smulkiųjų savininkų kliasai, kuri kuone visur (išskyrus bėdiniausias šiaurės provincijas) naudojasi samdomuoju bernų darbu. Augštesnėjoje mokykloje tokiuo būdu stipriai viešpatauja smulkiųjų savininkų dvasia, ir naujosios laiko gimdomos srovės, žinoma, įsiskverbia tenai pamažėl ir nenoriai priimamos.

Vilano mokinius pirmųjų išleidimų gerai apibudina kritiškai-priešingas jų atsinešimas prie to politiško ir socialinio sujudimo 70-tųjų m. pradžioje, apie kurį kalbėjome augščiaus ir kuris pačią augštesnęją mokyklą pagimdė.

Vieno pirmojo išleidimo mokinio atminimuose apie anuos laikus taip pasakyta: «Daugelis iš mus, jaunų mokinių, anuomet sėmė visą savo politišką gudrybę iš pažanginių laikraščių; daugelis prisikimšdavo nesubrendusiomis idėomis ir puikiais sakiniais iš tų laikraščių, kurių anais laikais begalo priviso; juk tai buvo naujosios pažanginės partijos šviesiosios dienos, kurios neilgai besitęsė».

Indomu, kad iš tų augštesnėsios mokyklos mokinio atminimų iškila visai apribota pozicija, kurios patįs mokytojai laikėsi. Jie visi atsirado «dešiniųjų» pusėje per savo pritariantį tylėjimą.

Vilane, kaip ir visoje Švedijoje, labai greitai įskiepijamas auditorijoje patriotizmas. Savo krašto meilė pas švedą nepaprastai didelė. Toje meilėje jaučiamas nemirštąs, liguistas gailėsis dėl nustotų žemių ir prarastos galybės. Galima pasakyti, kad švedas galvoja ir kalba apie savo tėvynę su atsargiu lipšnumu, bijodamas paliesti dar neužgijusias žaizdas; jis jaučia prie jos liguistai ištobulintą meilę. Toje meilėje — rūsčiai paslėptas prarastos praeities ilgėsis ir, gali buti, dar rupestingiau slepiama mintis apie nesulaukimą tokios ateities. Todėl siauraprocіuose, mažai apsišvietusiuose žmonėse Švedijoj stebina mus jų siauras šovinizmas.

Augštesnėji liaudies mokykla, plėtodama ir lavindama mokiniuose karštą tėvynės meilę, surado naujus idėalus, kurius gašliai skelbė mokykloje. Tas idėalas — nepaprastas, stebėtinas šalies pakilimas, kuone neintikėtinas visų jėgų išplėtojimas, — puiki, šviesi ateitis, kuri reikia sutverti jaunų kartų nenuilstančiu darbu. Ta ateitis išplėtos visas krašto jėgas, fyziškas ir dvasiškas, padarys iš Švedijos pavyzdingai kultūrinę šalį, o pačius švedus — pažanginiais viso pasaulio žmonėmis.

«Prakilni mūsų ateitis, dirbkite dėl jos», — mokina augštesnėji liaudies mokykla savo mokinius ir suranda karštą atbalsį jų jaunose širdyse. Tačiaus, kadgi žmonijos ateitis priklauso vis-gi ir nuo politiško ir nuo socialinio išsitobulinimo, aišku, kad Švedijos augštesnėji liaudies mokykla turi pakrypti prie naujųjų mokyklų, neišvengtinai turi įsileisti naujųjų laikų sroves.

Konservatinis Vilanas kol kas typiška augštesnėji mokykla su visomis geromis ir gerbtinomis pusėmis. Mokiniai labai prisiriša prie jos ir išsiskyrimo diena visuomet būna liūdna. Išeinąs mokinys myli toje mokykloje viską lig mažiausių smulkmenų: ir rimtas ramias lekcijų valandas, per kurias sužinojo jis tiek daug naujo ir negirdėto; ir linksmus vakarinius posėdžius parliamento ir visuomeninių susirinkimų pasekimus, per kurius tiek ginčų, tiek sujudimų, tiek suerzinimų; jis gailisi savo kambariuko, kuriame praleido jis su draugu šešis mėnesius; gailisi draugų ir mokytojų ir guodžiasi taja mintimi, kad jis nevisai apleis mokyklą, kad jis įstos «buvusių mokinių» sąjungon ir vieną kartą per metus butinai aplankys Vilaną. Tie kasmetiniai vasariniai suvažiavimai Vilane visuomet virsta linksmomis šventėmis, kurios rengiamos artimajame miške. Kiek čia džiaugsmo, gyvumo, ateities sumanymų, susitikimų su senais draugais ir naujų pažinčių. «Buvusių Vilano mokinių» sąjungos pirmininku yra Lundo universitatės profesorius **Ribbingas.**

Be kasmetinių suvažiavimų, senieji Vilano mokiniai įsteigė bendram apsimainymui keliatą keliaujančių skaityklų. Keliatas tokių spintelių-skaityklų nuolatos keliauja iš vienos vietos kiton. Išbūna vienoje vietoje vieną ar du mėnesiu, kol visos 50-tįs kningų neišskaitytos; paskui siunčiama tolyn ir pakeičiama kita spinta, kitokių kningų turiniu. Tokiuo būdu vilaniečiai stengiasi praplatinti savo žinių horizontą; skaityklos sąrašas didžiumos balsų nutariamas.

Neprošalį bus paminėjus, kad miestelyje Okarpe yra dar jaunuomenės skaityklų sąjunga. Ta sąjunga turi gerą kningų rinkinį (daugiau 400 kningų), kuris sudėtas vietinės liaudies mokykloje. Mokytojas maloniai parodė autoriui skaityklą ir pasirodė, kad joje geruose apdaruose yra pilni Turgenevo, Dostojevskio ir Tolstojaus vertimai.

Vilanas — tai kuone Skonijos centras dar todėl, kad čia yra Malmos apskričio ūkio mokykla. Ji ankštai sujungta su Vilanu, kurio programoje pasakyta: «mokyklos tikslas -- bendras pilietinis išlavinimas ir prirengimas ūkio mokyklon». Išbūti metus Vilano augštesnėjoje mokykloje ir metus ūkio mokykloje — tai kiekvieno skoniečio svajojimas, kuris ar pats turi nuosavų žemės plotą, ar tikisi tokį kaipo palaiką ingyti.

Ūkio mokyklos kursas taip-pat tęsiasi nuo lapkričio ligi gegužės mėn. Jis vedamas vienu kartu su augštesnėsios mokyklos kursu ir tų pačių mokytojų iš bendrai lavinančių dalykų. Specialiniai dalykai išguldomi pakviestų agronomų ir kitų specialistų. Jie skaito trumpus kursus iš visų ūkio šakų, neišskyrus nei pienininkavimo. Beto, išguldoma dar veterinarijos ir namų statymo svarbiausi dalykai, kuriais mokiniai-ilgainiui galėtų naudoties.

Ūkio mokykla suteikia praktiškas žinias, kurios labai greitai mokinių numanomos, nes čia kalbama apie darbą ne vieną kartą jų pačių dirbtą. Čia jis girdi apie naujas priemones, apie naujus įrankius, apie darbo atlikimą. Ūkio mokyklos tikslas — praktiškai suvartoti ingytasias žinias. Išėję mokyklą, didžiuma jų praktiškai suvartoja ingytasias žinias savo ar savo tėvų ūkyje, mažuma, rektoriui ir mokytojams pagelbėjus, suranda sau vietas. Užsiėmimai būna įvairųs: ar mokinys pastoja kontroleriu kooperativinėn pieninėn, ar nusisamdo didelin dvaran kaipo «ūkio mokinys». Tai yra, už savo darbą jis gauna 100 –150 kronų ir turi daugiau liuoso laiko, negu bernas.

4.

Be Vilano, autoriui teko buti dar augštesnėjoje liaudies mokykloje apskrityje Blekingė, mieste Ronnebiu, kur užtiko vasarinį kursą, t. y. mergaičių kursą. Ir pati mokykla ir lekcijos padarė įspūdį visiškai panašų į Vilano įspūdžius.

Kaimo mergaitės visos labai dailiai buvo apsitaisiusios, sulyg mados susišukavusios. Matyti buvo, kad namie, savo ūkyje, užsiima jos pienininkavimu gal daržuose dirba; bet sunkaus sodžiaus darbo žymių nebuvo matyti. Autoriui paklausus, ar nėra tarp mokinių torparių dukterų, buvo atsakyta: na, juk jos neturi laiko! — ir lengvas nusišypsojimas dėl autoriaus naiviškumo lydėjo tuos žodžius.

Ir Rannebiu mokykloje stebina skaitomų kursų elementariškumas ir jų nepaprastas sutrumpinimas, ir čia savaimi akį traukė didelė, puikiai apstatyta audžiamoji, kurioje vienos šale kitų stovėjo staklės, o ant skobnių gulėjo kruvos kilimų, audimų, staltiesių ir servetkų — visko, kas į šešes savaites padaryta buvo.

Ištiesų, visiškai bereikalo stengiasi augštesnėji liaudies mokykla savo «prospektuose» intikinti moteriškąjį jaunimą, kad bendrai laviną kursai užima joje pirmąją vietą: ištiesų pirmoji vieta pavesta rankų darbams ir dar-gi patįs «prospektai» kuogeriausia liūdija tatai, paduodami rankų darbo programą ant kelių puslapių.

Rennebiu, kaip ir Vilane, nustebina keleivį ir tas komfortas, kokiuo mokiniai naudojasi. Ilgame internato koridoryje po dešinės ir kairės durįs; ant kiekvienų durų prikaltos gyventojų vizitinės kortelės Kiekviename kambaryje gyvena po dvi mokini. Stovi dvi lovi, skobnis su veidrodžiu, kedės, rašomoji skobnis, prausykla su pravestu vandens lataku; ant langų baltos užlaidos ir gėlės. Rudenį suvažiuoja vyrų jaunimas ir taip-pat po du apsigyvena patogiame kambaryje.

(Užbaiga seka.)

ALBANIJOS IR MACEDONIJOS PADĖJIMAS.

Albanija ir Macedonija, nešė ikšiolei turkų jungą; tų dviejų kraštų revoliucijos vedėjai pamatė, jogei tos dvi tautos yra vienokiame padėjime, ir nuo to laiko pradėjo viena kitai gelbėti: jeigu macedonų būrys parėjo į Albaniją ir jieškojo pasislėpimo, tai visados jį rado; albanai taipogi turkų valdžios gaudomi, atrado vietą tarpe macedonų pasislėpti. Ir iš to pasidarė labai didelis sutikimas tarpe tų dviejų tautų, per praeitus dvejus metus arba nuo įstojimo naujosios turkų valdžios.

Jaunaturkių partijos valdžia rods pagarsino konstitucijinį rėdą, vienok macedonų ir bulgarų nepalengvino, kaip paskiaus pasirodė. Išpradžių, po konstitucijos apskelbimui, Macedonijos revoliucijoniška organizacija ir albaniečiai, sąnariai «Jaunaturkių» partijos buvo padarę santaiką su turkų atstovu Sandansky, kuris buvo Macedonijos generalgubernatoriumi ir kaip turkų ir macedonų bei albanų labai geru draugu. (Sandansky buvo bulgaras). Nuo to laiko buvo pasibaigę visi tarpe turkų ir ne turkų nesutikimai, nes konstitucija rodės davė visiems lygias tiesas: kalbos liuosybę ir vienodą apsaugojimą kaip bulgarams, albanams, graikams, taip ir kitiems. Tuojau kiekviena tauta pradėjo budavotis savo mokslaines, bažnyčias ir taisytis viskius savo tautos pagerinimus. Bet paskiaus viskas kitaip virto, kaip matysim,

Albanai tai yra visoki žmonės, suplaukę į vieną Balkanų kraštą; jie labai tamsus ir mažai mokyti. Jie neturi savo jokios historijos, ir penkes dešimts metų atgal neturėjo jokio rašto savo kalboje. Dar ir dabartiniame laike, nors užlaiko net tris alfabetus, betgi iš tų trijų labiausiai yra jų mylimas latiniškas. Užstojus naujam rėdui Ottomano viešpatystėje, albanai mįslijo, jogei jau pasibaigė Turkijos tyraniška sultanų valdžia ir užgimė valdžia žmonių, paremta ant teisybės. Taigi albanai pradėjo darbuotis savo gerovei ir savo tautos pakėlimui; pradėjo tverti konstitucijinius klubus, budavoti mokslaines ir bažnyčias, nusamdė mokytojus savo tautos, katrie mokytų jų vaikus albaniškoje kalboje ir latinišku šriftu. Padarė keletą susirinkimų arba konvencijų apsvarstymui dalykų, kaip sužadinti savo būvį kaipo taip senai miegojusios tautos. Pastebėtinas sujudo darbas.

Bet jų toksai darbštumas labai nepatiko jauniems turkams, nes anie nesitikėjo, jogei kitos tautos iš tos laisvės taip greit galėtų naudotis savo pačių tautystei; jie norėjo visas tautas sulieti su turkais. Bruzdant albanams, turkai nežiurėdami į konstituciją vėlei stojo viešpačiais ir valdonais kitų tautų; pasiryžo joms užmesti turkišką kalbą, kaipo kalbą visų žmonių Ottomano viešpatystėje. Atstatė albaniškus mokytojus iš visų mokslainių ir jų vieton indėjo «hodjas» arba turkų kuningus, kuriems insakė jaunus albanus mokyti Koraną (šventraštį) turkiškai ir arabiškai. Tas ir sukėlė albanus; jie pradėjo tuos naujus mokytojus boykotuoti ir valdžios pasikėsinimas nuėjo tiktai ant juoko. Albanai dabar pamatė, kokia yra ta nauja valdžia, ir jog turkai užuot gerai daryti savo žmonėms, pradėjo eit į blogąją pusę.

Turkų valdžia veikiai pajuto, jog su albanais nebėra juokų; matydama, jogei nėra ko mokyti tose mokslainėse, liepė visas mokslaines uždaryti, taipogi pridengė ir visus klubus Tasai turkų žingsnis ir sukėlė tarpe albanų baisią neapykantą ant turkų valdžios, ir pereitųjų metų sukilimas šiaurinės Albanijos buvo kaip tik šitos priežasties pagimdytas; albanai ir macedonai mato, jog turkų valdžia nori varu «ottomanizuoti» (apturkinti) tokias tautas, kurios kita per kiek šimtų metų yra kovojusi už savo tautišką liuosybę. Ir ta žaizda, kurią per savo neatžvalgumą turkai į Albaniją iškirto, niekados neužgys.

Jau albanai mahometonįs, katrie jau susiprato patįs, jogei jie nėra turkais, nors turi tą pačią religiją, aiškiai prieš turkus sukilo. Senasis sultanas gerai žinojo albaniečius, todėl jų neerzindavo, todėl visados juos vadino «sargais Ottomano viešpatystės». Betgi jaunieji turkai pasirodė nėsą tiek gudrus, per tai galės ir visai Albanijos nustoti.

Albanai turi labai didelę organizaciją, sutvertą Macedonijos organizacijų pavyzdžiu ir su kuriomis yra labai arti susijungusios. Ton organizacijon priguli visi tikri albanai: ar mahometas ar žydas, vienas jų žodis yra: «Albanijai autonomija!» Kadangi to paties reikalauja bulgarai, macedonai ir albanai, tai jiems visiems nėra ko tarp savęs bartis, ir pertai visi stoja išvieno, jeigu nori ką gero nuveikti.

Ir albanų ateinantis pasikėlimas prieš turkų valdžią bus daug didesnis, negu pereitas. Pereitą pasikėlimą Albanijoje daugybėje vietų turkus sumušė ir turkai gavo atgal traukties. Kas bus ateity, žinoma, to niekas negali tikrai nulemti; tik vienas dalykas aiškus, jog albanai taisosi ant turkų galvos; ar anie išloš ar pralošs, visgi duos gerą smūgį į ligotą Turkiją.

A. B.

KOKS PAVOJINGIAUSIS ŽVĖRIS ANT SVIETO.

Visokiuose pamokinančiuose straipsniuose, visose kalbose senai jau statomas klausimas: koks yra pavojingiausis žvėris ant svieto? Visada būt galima tikėtis atsakymo, kad tai levas (liutas) arba gyvatė; bet tai butų labai toli nuo teisybės. Levas, pakol šoks ant žmogaus draskyti, pirmiausiai duos ženklą savo dideliu rėklojimu, kurį žmogus išgirdęs mažu suspės kur pasislėpti. Gyvatė, kaip va «barškančioji»-Rattlesnake, subarškįs savo barškučiais, pakol ji šoks kąsti, ir žmogus tai išgirdęs paspėja pabėgti. Pavojingiausis žvėris visai mums nei ant mįslių neužeina, o tai yra mūsų prieteliška naminė **musė**.

Kas ir kokiu būdu gali mus užtikrinti, kad musė gali buti pavojingiausiu gyvunėliu? Mums galvojant kasdienine mintimi, vienas ar kitas atsakys, kad tai yra kvailas klausimas, kaip tai gali būt musė pavojingesnė už levą ar gyvatę. Ant šito klausimo negalima atsakyti aiškiai nei žodžiu nei raštu; jan duoda atsakymą tik **cinematografas**.

Moksliškuose žurnaluose (magazinuos) tenka matyti puikias illustracijas, kurios perstato bėginėjančias muses ir aprašymus apie jas. Šitos illustracijos buvo ne artistų pieštuku pieštos, bet pagautos judamųjų paveikslų kamera, ir potam su pagalba judamų mašinų jos būna padidintos iki arklio didumo, kur per speciališkus stiklus galima matyti, ką musė bėgiodama renka ir kaip jos papilvė yra apsivėlusi su visokiais nešvariais ir surugusiais mėšlais; kaip musė neša su savim visokius nešvarumus iš vieno daikto į kitą, kaip ji rėplioja ant pasmirdusios žuvies, toliau ant spjaudalų, kurie rasit yra nuspjauti kokio ligoto žmogaus ar džiovininko. Iš ten paskui musė rėplioja ant mažų kūdikių lopšyje, ant tos pieno bonkutės su guminiu papu, kurį kūdikis ims į burną ir nurys musės užmestus nuodus. Toliaus musė užlips ant torielkos, iš kurios męs valgysime, visai nepaisydami musės (ką ta musė reiškia!), ir užsikrėsime visokiomis ligomis.

Dabar aišku, kaip pavojingas žvėris yra ta musė, kuri labai draugiškai mus vasaros laiku zirza apie stalą, apie rakandus, apie indus ir apie mus pačius. Žiūrėdami į tuos paveikslus tūkstančiai žmonių pasimokina, kad reikia nuo musės labiau saugotis, negu nuo vilkų, levų ir kirminų. Cinematografas prisideda prie žmonių švietimo iš hygieniškos pusės ir veda žmones į paprotį sergėjimo sveikatos. Šiandien didėsiose mokslainėse pradeda rodyti tokius paveikslus publikai visai uždyką, nes sveikatos mokslas yra žmonėms vienas iš pirmiausiu ir reikalingiausių žinoti. Kasgi atneša didesnę nelaimę žmonijai, jei ne ligos? Medicinos statistika parodo, kad New Yorke kasdien pasimiršta po 20 žmonių įvairiomis ligomis, kurias pasigavo nuo musių. Per išmintingą užsilaikymą, per apsisaugojimą ir švarumą stubose, šitas baisus pavojus būna sumažintas iki minimum. Reikia tik žmonėms suprasti pavojų, reikia tarp jų vesti agitacija, kaip daro apšviesti amerikonai, ir tada 20% ligų pasiliaus viešpatavę po mūsų grįčias, padarys žmones sveikesniais, laimingesniais ir paliks jų kišenėse didelės sumos piningų, kuriuos išpila besigydydami nuo musėmis užneštų ligų. Tas yra labai lengva.

Su judamų paveikslų kamera dar buvo atrasta kokie yra gyvūnai vandenyj, kurį męs kasdien geriame. Paėmus stiklą rodos tyriausio vandens, pastatykim jį priešais cinematografišką kamerą ir padarykim paveikslą iš filmos kokių 100 pėdų ilgio. Kada męs leisime tą paveikslą per judamųjų paveikslų mašiną, padidindami jį su pagalba gero lenso iki 15 pėdų didumo, ir pamatysime ant baltos marškos tame stikle vaikščiojančius gyvūnus didumo sulyg muse Tąsyk męs persitikrinsime, kad net tyriausį vandenį gerdami męs sugeriam nesuskaitomą daugybę gyvūnų, kurie žmogaus kūne padaro nemažai blėdies. Ką jau besakyt apie tą vandenį, kurį męs geriame aiškiai drumzdiną ir kietai prisikimšusį su gyvūnais!

Butų labai gerai, kad moksliškai-hygieniškos lekcijos pas mus pradėta butų skaityti kuoplačiausiai ir atvaizdinti jos su pagalba cinematografo paveikslų Už nieką mūsų žmonės taip nebus dėkingi, kaip už pamokinimą jų, kaip užlaikyti savo sveikatą. Reikia tikėtis, kad ateinančiais metais Liaudies Mokykla kaip tik atkreips į tai atidžią, ir jos sąnariai-referentai per šitą vasarą prirengs visą eilę paskaitų iš hygienos, šale kitų įvairių tėmų. Žinoma, hygiena parankiau yra aiškinti specialistams, tai yra daktarams. Todėl linkėtina, kad mūsų daktarai, kaip gerb. Dr. Jankauskienė ir kiti išanksto tokių referatų prirengtų ir pririnktų tam tinkamų paveikslėlių nuo stereoptikono, kuriuos dapildant su judomaisiais paveikslėliais, išeitų labai žingeidžios ir pamokinančios lekcijos, kurias butų galima per žiemą perskaityti po visas lietuvių apylinkes.

A. T. Račiūnas.

MEMENTO!

Sapnų pilnos žalios eglės,
Šiškos yt auksinės varpos.
Meiliai galvas palingavo...
Garsai liejosi iš harpos.

Saulės spinduliai gelsvieji
Jungiasi su plona drobe;
Ant galvų žaliųjų eglių
Kabo melsva šilko drobė.

Menkutis.

: o :

TĖVYNĖ.

Norint ir man meilus tėvynės laukai,
Ir labai maloni yr mano gimtinė,
Kur broliai, seselės, kur mano draugai,
Kur motina mano mieloji tėvynė.
Bet man inkartėjo tėvynės vargai,
Numygo pečius man jungo našta kieta,
Pritrūkau kantrybės nors kenčiau ilgai,
Turėjau apleisti nors taip brangią vietą.
Aš vis dar nerandu iki šiol ramumo,
Man ir čion neliauna dar vargai kankint,
Bet tik tas priduoda dėl manęs smagumą,
Kad čion negal žandus žmogui surakint.
Čionai gali skųstis ant savo likimo,
Gali savo vargus kitiems pasakoti,
Už drąsesnį žodį balsiau pasakytą,
Nereikia slapstyties, nereikia bijoti.
Man gaila tėvynės tiktai dėl žmonių,
Kurie ten paliko, kurie taip man brangus.
Kiek patyriau ten aš vargų ir bėdų,—
Man but daug meilesnės šaltų jurių bangos.
Brangiausia tėvynė pasakyk tu man,
Kada tavo žmonės neb'kentės vargų.
Sukelk baisias audras, smarkius uraganus,
Nublaškyk tuos kalnus šiaurinių ledų!...

A. Kriaučiūnas.

: o :

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Važiuosim į Rygą. Susėda ratu, o vidury rato įsmeigia į žemę su šakutėmis medeli. Kiekvienas iš žaidėjų turi po medinį kabliuką, kurių šonus su peiluku pamargina: išpjauna 1, 2, 3, 4 etc. lopelių, kiek esti žaidėjų. Taipgi kiek žaidėjų, tiek padaro šakaliukų, — iš apvalaino perskelia colio ilgio; vienos pusės esti baltos, kitos juodos. Pradėjus žaisti kiekvienas savo kabliuką užkabina ant apatinės medelio šakutės. Paskui vienas ima šakaliukus į ranką ir meta, sakydamas: «Važiuoju į Rygą. Cibi, ribi balnis.» Jeigu virsta baltos pusės, tai kabina baltąjį kabliuką ant pirmos šakutės. Ir vėl meta, sakydamas, «Cibi ribi keršy.» Jeigu atvirsta 1 baltas, o kitas juodas, tai vadinas keršis, ir lipa augštyn kabliukas su vienu lopeliu. Meta visi iš eilės po kartą.

Viršūnė medelio vadinasi Ryga. Kuris pirmasis privaro savo kabliuką palei šakeles į viršunę, tas jau Rygoj ir perkasi 5 sau tinkamus daiktus: pirago, saldainių, drapanas, — kas ko nori. Nuo kiekvieno lopuko — daiktas.

Pirmasis atlikęs pirkimą, pradeda žemyn šakutėmis lipt, pakol visai išlipa; tą patį mesdami vis kartoja tik sako «Važiuoju iš Rygos». Paskutinisis likęs viršunėj, ar žemiaus kiek šakučių pasiliko, už tiek gauna bausmės. Padaro tiek grumulėlių iš velėnos, kiek šakučių nedalipo augštyn, ar žemyn; turi išsižiot ir gintis, ar peiliu ar šakaliu mosikuodamas, o teisėjas meta velėninius grumulėlius jam ar jai į burną. Daug iš to yra juokų.

A. Č.

: o :

AMERIKOS SUGRIUVUSIOS CIVILIZACIJOS LIEKANOS.

Visą Amerikos laikraštiją užinteresavo žinia, kada civilinis inžinierius Lafet pranešė iš Arizonos valstijos, jogei jis žemėse 20 pėdų gilumo užtikęs daugybę supuvusių namų, katrų dar niekas nebuvo užtikęs ligi šiam laikui, ir niekas netyrinėjo, nuo kokių laikų yra tie senovės miesto griuvėsiai užsilikę po žemėmis. Dėlto, kaip tik inž. Lafet davė žinią Amerikos valdžiai apie tą indomų, požeminį miestą, tuojaus buvo pasiųsta daugelis mokslo vyrų — paleontologų, geologų ir gamtininkų, kad ištirtų atrastųjų griuvėsių senatvę, tai yra: kiek jau laiko praėjo kaip jie stovi po žeme.

Suvažiavę paleontologai, kaip pradėjo tyrinėti ir traukti liekanas ant žemės viršaus, užtiko tenai daugelį puodų, įrankių, visaip išskaptuotų akmenų ir rado keles akmens plytas su iškaltais paveikslais arba figuromis žmonių. Mokslinčiai, kurie matė tas liekanas ir tyrinėjo, tvirtina, kad Amerika pirmesniuose laikuose turėjusi augštą civilizaciją, gal bemaž lygią su šios gadynės civilizacija. «Scientific American» rašo, jog, inž. Lafet nuomone, tas miestas stovi po žeme nuo 15 tūkstančių metų, ta yra kad 9 tūkstančius metų da prieš Adomo ir Jievos sutvėrimą tas miestas gyvavo ir žmonės gyvenę civilizuoti Amerikos žemės puskamuoliu.

Nors šis atradimas nėra tai visai pirmas, — žemės sluogsniuose atrandama milijonai liekanų ypač didžiausių gyvūnų kaulai, bet Amerikos žemės sluogsniuose tie atradimai dėlto indomus, kad jie parodo, jog Amerika pirm 10 tūkstančių metų turėjo augštą civilizaciją.

Vienas iš pirmesnių atradimų Kentucky valstijoje taipgi liūdija, kad Amerika senesniuose amžiuose yra turėjusi savo augštą civilizaciją; Kentucky val. atradimas yra akmeninė lenta nesupratamais raštais išrašyta; jau tas vien parodo, kad gilioje Amerikos senovėj žmonės buvo civilizuoti jei turėjo savotišką raštą. Ta lenta, atrasta Kentucky val. yra atvežta Bostono naturalistų draugijos į gamtos muzėjų ir dabar tebestovi.

20 metų atgalios arti upės Mississippi ant Archeono ukės po žeme užtikta labai didelė uola, kaip ir kokis bokštas iš akmens subudavotas, 30 sieksnių ilgumo, 300 ketvirtuotų pėdų storumo; šonai uolos visaip išmarginti, iš tų išmarginimų mokslinčiai išveda, jog tas akmeninis uolos bokštas, ant Archeono ūkės rastasis, yra padarytas kaipo paminklas kokiems kariauninkams, žuvusiems karės laiku.

1890 metuose profesorius Hilgard, tarpe Colorados kalnų rado kelis akmenis, labai gražiai nudailintus, iš kurių net šiandieniniai skulpturos dailininkai negali atsigrožėti bei nuskaptuoti taip puikiai, kaip tie akmens, atrasti žemėse senovės žmonių buvo skulpturiškai gerai apdirbti.

Apart virš minėtų atradimų dar yra keli tūkstančiai atrastų liekanų Amerikos žemės sluogsniuose, pagal kurių mokslininkai ir tvirtina, jog Amerika pirm pusės milijono metų, kada dar gal indi-ojnai nebuvo čionai apgyvenę, Amerika jau turėjo augšta civilizaciją. Tokių liekanų, kurios rodo Amerikos senovinį žydėjimą, pilni miestų ir universitetų gamtos muzėjai.

Nevienam kįla klausimas: kasgi sugriovė Amerikos civilizaciją? Kas sugriovė Amerikos civilizaciją geologai ir paleontologai nemėgina išrišt nei surasti, per kieno kaltę griuvo Amerikos civilizacija ir visos kitos bet jie paskiria tą išrišti historikams ir sociologams.

Sociologijos mokslas aiškina, kad graikų civilizaciją sugriovė Kristaus siauras politiškas mokslas, (ne visai taip vienok historija parodo.— Red.) O kas sugriovė Amerikos civilizaciją, dar senesnę už Graikijos, dar niekas lig šiam laikui nedarodė faktų.

Mikas Stakėnas.

: o :

PASAKYK, KUR TA MERGELĖ.

(Sekimas.)

«Pasakyk, kur ta mergelė,
Kurią tu karštai mylėjai;
Kur dabar toji liepsnelė
Kuri dengė visą kūną?»

Ak, tos liepsnos jau užgeso,
Jausmų bangos jau užšalo,
Jos karšta širdis atvėso,
Josios rožės gi nubalo.

Menkutis.

OBELAITĖ.

(Pagal J. Raini.)

Ve jaunos obelaitės
Pusiau pakrypusios
Ir vaisių pilnos šakos
Žemyn nusvirusios.

Dėki savo galvelę,
Dėk' ant mano peties,—
Nes ir medis po vėtros
Juk ir vėl atsities.

Menkutis.

Apie jos veikimą ar nuopelnus, nieko nežinau. Girdėjau, kad ketina lietuvišką maldnamį (bažnyčią) statyti. Mat ikšiolei lietuviai prigulėjo prie vietinės lenkiškosios „Swętej Trójcy'' parapijos, kur nei vienas kuningas lietuviškai nemoka. Tas nieko, bet vietinis kuningas Dyminskis juos perdaug išnaudodavęs. Už parapijos sudėtus piningus, sudėtus bažnyčiai, jis sau lotus perkąs, o bažnyčia lenda vis į gilesnę skolą: buvę $40,000, o dabar $50,000! Beto ir taip jie dvasišką piemenėlį persekiodavę, kad vargšas turėjo pabėgti. Mat dvasiškas tėvelis teikės įsimylėti į vieną jauną lenkaitę, smūklininko dukterį, ką parapijonai patėmiję pradėjo saugoti. Nuo pradžios pas jį lankydavosi, bet kaip parapijonai pradėjo perdaug kalbėti, kad tuomi kalbas numalšinti, jis jai sakė pas jį į namus nebeitų; tokiu būdu jis pradėjo pas ją eiti. Parapijonai vėl sujudo saugoti. Ir nusaugojo. Iš 9 į 10 gegužio naktį 3-se valandose krautuvninkas Ciselskis, kun. Winnicki's, ir dar keli tam tikslui pakviesti, atrado kuningą Dyminskį su mergaite... Ant laimės išspruko per langą ir išbėgo į kitą miestą. 12 gegužio sugrįžo vakare. Sugrįžus, parapijonai susirinko apie kleboniją ir bažnyčią, reikalaudami, kad kun. butų areštuotas, ir daugiau jiems nebtarnautų. Kuningas užtelefonavo į policijos stotį pagalbos, iš kur pribuvo 7 policistai, manydami, kad parapijonai rengiasi prie maišto. Parapijonai kvietė vyskupą, tas žadėjo ant 7-nių vak. būti; nepribuvus parapijonai nuo 12 nakties išsiskirstė.

Šeštadienyj 13 geg. vėl susirinko minia, reikalaudama, kad kuningas išeitų; bet tas vėl šaukia policiją; pagaliaus keli policistai apstoję išleido kuningą į Buffalo.

Vyskupas ant parapijonų prašymo kito kuningo atsakęs: jei to nenorite, uždarysiu bažnyčią, o ki to neduosiu. Daugumas lenkų dedasi prie lietuvių rengiamosios statyti bažnyčios. Man rodos, kad geriau, jei lietuviai vieni imtųsi dalyko, nepradėdami su lenkais sėbrauti.

Antas Rukas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Nepersenai čion areštavo vieną chinietį, kurį detektivai sugavo paleistuvaujant su balta moteriške. Nebutų čion reikalo apie tai rašyti, jeigu tame nebutų ir daugiau da kas kaltinama. Areštavus tą chinietį ir baltąją moterį, pasirodė, jogei pas tą chinietį lankėsi da ir dvi lietuviškos mergaitės, turinčios vos po 14 metų! Pavardžių jų neminėsiu, nes nei vietiniai angliški laikraščiai (turbut iš pasigailėjimo) neminėjo; bet vietiniai lietuviai gerai tai žino ir plačiai kalba apie tai. Buvo teismas; teisė chinietį ir aną moterį; abu gavo po menką bausmę; bet chinietį da padėjo po kaucija ir bus naujas tardymas teisme Hartforde, kame jeigu suseks chiniečio blogus darbus su anomis mergaitėmis, tai bus sunkiai nubaustas. Čion kas norėjo ineti į teismą laike tardymo, nebuvo leidžiamas. Abelnai visi šituom atsitikimu labai yra nustebinti. Abelnai imant, iš vietinės čion augusios jaunuomenės galima butų prisirinkti daug blogų pavyzdžių ir da kiekvieną iš tų jaunuolių galima butų tėvams suvaldyti, jeigu jie panorėtų. Pastaraisiais laikais tankiai ir lietuviai būna paminavojami viet. angliškuose laikraščiuose, tik gaila, kad vis apie juos nelabai gražiai kalbama: tai už pačias, tai už girtybę, kaziras ir tt.

ANSONIA, CONN.

Lietuvių čia yra skaitlingas būrelis, ir visi sutikime ir linksmai gyvena. Dirba čia lietuviai šapose, daugiausiai prie vario ir misingo išdirbinių. Darbai nepergeriausiai eina, bet žmonių mažai be darbo. Yra taipgi ir ganėtinai ruskių, lenkų, graikų, italų ir kitokių.

Gegužio 30 d., kaip visiems žinoma amerikoniška šventė (Decoration Day) buvo čia tarptautiška paroda, kurioje dalyvavo: anglai, graikai, italai ir lenkai. Parodoje geriausiai išsilavinę maršuot anglai, o apie kitus nei neminėsiu. Tik nežinia, dėlko lietuviai nedalyvavo parodoje. Na, tiek to, kad nei nereikalas. Kaikurie anglai giria graikų armiją, būk jie esą prakilnųs žmones, nes jų čia yra armija, kuri pasirėdžiusi kareiviškomis drapanoms, su šaudyklėmis nuolatos mokinasi maršuoti svetainėje ir girioje gale miesto. Tankiai daro revijas (manevrus), bet gal užgins jiems tas revijas, kadangi graikai nemoka užsilaikyti. Štai ir tą pačią dieną, parėję nuo parodos, vakare tarpe North Main ir Liberty gatvių užpakalyje, kur jie nuolatos žaidžia visokiais žaislais, susipyko ir keturis peiliais taip supjaustė, kad neužilgo tapo pašaukti net du gydytojai, kurie daug darbo turėjo pakol užlaikė kraują ir užsiuvo žaizdas. Du tai sako dar gal išgys, o kitus du atsisakė gydyt.

Berželio 1 d. vienas jau numirė, ir visus keturis iš vienos stubos — kurią kiti vadina „graikų hospitale'', — policija sugavo, o kitų dar jieško. O vis tai alučio priežastis.

Vailionis.

CHICAGO, ILL.

Chicagos „Daily Socialist'' praneša, būk Milwaukee's socialistai iškėlę į aikštę didelį „graft'ą'' gatvių taisymo viršininkų. Kadangi asfaltavimas gatvių atsiėjo brangiau, tą visi atjautė, bet sunku buvo surasti priežastį brangumo. Taigi tūli socialistai susitarė, ir slapčiai parsitraukė tam tikrą speciališką žmogų net iš New York'o. Ištyrinėjus tą dalyką galutinai, padavė į Milwaukee's dieninius laikraščius, kur aiškiai darodė, jogei ligšiol išlupta nuo žmonių, už kiekvieną asfaltuotą ketvirtainišką yardą gatvės 61c. daugiau ne kaip turi būti, arba už kiekvieną lotą turintį 30 pėdų pločio po $125 viršaus. Taigi nuo šio laiko Milwaukee's gyventojams atliks kišenėje, kas metas net $250,000, tik nuo gatvių taisymo.

Na, lietuviški pp. demokratai ir republikonai! Ką sakysite ant tų nedorų „cicilikų''.?

A. J. Kvederaitis.

Labai smailus užklausimas tiems „lietuviškiems demokratams ir republikonams''. Ką jie atsakys, nežinia. Turbut atsakymo męs nesulauksime, nes pas mus tokių partijų nėra. Jeigu yra keletas žmonių, ką balsuoja į tas partijas, tai dar toli gražu ne nuo jų priguli asfaltavimas gatvių. Kas lytisi graftų, tai Milwaukee's socialistai, vieną iš tokių graftų pritverdami, dar nepadarė stebūklo. Grafterių bylos nuolatos yra iškeliamos aikštėn ir šimtai grafterių be socialistų prisidėjimo kasmetas nueina į kalėjimą. Reikia žinot, kad nei viena partija grafterių nenori glamonėti. Kas studijuoja miestų municipališkas valdžias, tas randa, kad grafteriai gimsta ne iš partijų, bet taip vadinamose „bosų mašinose''. Šitie politikos bosai kaip amerikonai, taip ir kitų šalių gyvenime yra tikra plėga. Ar juos socialistų rėdas suvaldys, tai dar klausimas. Juk ir Socialist Party šiemet turėjo didžiausią bylą su savo sekretorium p. Barnes'u, kurį skundė taip jau „bosizme'', prievartavime savo ofiso, užgynime piningų žinomai „Mother Jones'', etc. Tačiaus rimtesni žmonės šito neprikiša visai socialistų partijai. Graftas išnyks, kada plačiau susidemokratizuos valdžia, o žmonės pradės daugiau gerbti save ir kitus. **Red.**

UNION CITY IR NAUGATUCK, CONN.

Berželio 11 d. buvo susirinkimas Lietuvių Politikos Klubo. Atsibuvo be jokių vaidų. Buvo rinkimas naujų viršininkų; tūli nauji aprinkti, o kiti liko senieji. Tarp ko kito buvo pakeltas klausimas kaslink ateivių aprūpinimo, kaip buvo matyta N22 „Vienybės Lietuvninkų'', kad daug nukenčia mus broliai ateiviai. Išrinkta komisija, kad susižinoti su vietinėmis organizacijoms ir sušaukti tam tikrą susirinkimą, apsvarstymui, kaip butų galima pagelbėti ateiviams. Čia yra apšviestų žmonių, kurie netingi dirbti dėl savo brolių.

Taigi čia primename vietinių organizacijų draugams ir pavieniams, — neatsimeskit nuo to svarbaus reikalo ir atsilankykit ant sušaukto susirinkimo, kai matysit apgarsinimus; reikia įnešti į kiekvieną draugystę su nurodymu reikalo; mažu męs galėsime nors kiek prisidėti prie sušelpimo nuskriaustųjų žmonių. Sušaukimui konferencijos šie draugai išrinkti: J. Martinaitis, M. Stainis ir V. Alscikas.

Klubo Narys.

PHILADELPHIA, PA.

Gegužio 22 d. buvo surengtas teatras, lošta „Keistutis''. Tą teatrą rengė „Laisvės Klubas''. Lošėjai buvo: Keistutis — J. Norvaiša, Biruta — M. A. Stanelienė, Vytautas — J.Grigonavičius, Jegaila — S. Vasikonis, Marė — A. Velykiutė, Vaidyla — P. Kairys, Bilgenas — K. Dėvė. Butrimas — A. Porajus, Aldona — J. Dryžiutė, Kunonas — J. Čečinskas, Konradas — J. Benderavičius, Albanas — P. Giedris, Vaidila — J. Briedaitis, Tarnas — S. Gabalis. Užvis geriausiai roles atliko: J. Norvaiša ir A. Velykiutė. Pasidėkavojant lošėjams teatras ne blogai atliktas, tik gaila, kad mažai publikos prisirinko, nors „Laisvės Klubas'' šiemet (jeigu neklystu) trečią teatrą lošė be svaiginančių gėrimų, tai galima sakyt, kad daugiausiai darbuojasi apšvietimui žmonių, bet pastaruoju teatru turėjo pakelti nuostolių. Žiūrėtojai visi tykiai užsilaikė, tik sykiais buvo nevietoj delnų plojimai.

Philadelphijoj lietuvių yra apie 15 tūkstančių; pašalpinių draugysčių apie 30, ale visos draugystės kitokio užsiėmimo neturi, kaip tik baliais ir pikninkais. Balius rengdami už svetaines žydams moka po šimtą suvirš dolerių, ale ir pelno nemažai turi. Prieš gavėnią ir po velykų būna ant savaitės po 2 baliu per keliatą savaičių, tai galima parokuot, kiek išgeria žmonės svaiginančių gėrimų. Draugystė iš balių mažiausiai tikisi gauti kokį 100 dolerių uždarbio. Tai galima suprasti, kaip lietuviai myli balius.

Dabar yra rengiama South pusėj statyti lietuviška svetainė, ale nežinia, ar greit sulauksim. Philadelphijos lietuviai labiausiai gali pasigirti su klubais, kurių yra 8, ir dar 2 yra rengiami įsteigt. Naudą atneša tie klubai šitokią, kad per savaitę žmogus dirbtuvėj vargsta, sulaukęs šventės praleidžia visą dieną klube prie stiklo alaus ir stumdymo bolių. Ant Allegheny ave. ir Richmond str. yra 3 lietuviški klubai, netoli vienas kito, beveik vienas prie kito. Šventės dieną, tai per visą dieną ūžia pilna, negali prisibrukt prie alaus; kaslink laikraščių skaitymo, tai nėra mados; laikraščio nepamatysi nei vieno, o apie kningas tai nėra ir kalbos. Girdėtis kituose miestuose lietuviai steigia kningynus, o Philadelphijoj to nėra. Kitas gal ir pamįslija, kad Philadelphijoj yra apšviestesnių žmonių, nes yra susitvėrus 1 kuopa L. S. S., bet ne ką gero nuveikia ir socialistai. Tiesa, kaikada parengia teatrą ar balių, kaikada ir prakalbos būna parengtos. Nueik ant prakalbų, rasi susirinkusią saujelę žmonių; kalbėtojai daugiausiai būna iš tų pačių socialistų Philadelphijos. Kalbant tankiai išgirsi „Kovos'' redaktorių J. B. S. iš jo girdėsi tik vien keiksmus ant kuningų ir ant Dievo, arba kai išeis J. Grinius, buvęs „K.'' administratorius, tai vėl tą patį išgirsi, ką girdėjai nuo J. B. S. O žmonės, tokių kalbėtojų inbauginti nenori ir visai lankytis ant prakalbų.

Tai su tokiu darbavimusi tarp Philadelphijos lietuvių neranda vietos tautiškos organizacijos: kaip tai S. L. A. ir T. M. D. kuopos; Ši pastaroji kuopa buvo sumaniusi parengti teatrą ant pavasario, bet per pirmininko (nors esąs socialistu) rėksmą likos atmestas. **Marso gyventojas.**

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Lenkų apygardėje berželio 7 d. pasimirė moteriškė. p. Niedzviedzkienė nuo kraujaplūdžio (hemorrhages). Pašaukti daktarai nieko pagelbėti negalėjo — ir ligonė numirė, užtai intužę lenkai užpuolė daktarus: Strosser ir Hupert, ir norėjo... kaip čia pasakius — „pirtį iškurint'', užtai kad leido ligonei numirti; vienam iš daktarų ant laimės pasisekė ištrūkti (nežiūrint, kad ir kepurė su žiponu stuboje liko), — inpuolęs į automobilių spruko policijon iš čionai su policija greitai pasiskubino ano gelbėti, kurį jau rado apstotą minios lenkų ir besiruošiančių mušt; bet policijai pribuvus, daktarai likosi išgelbėti nuo „šerengos''.

Chinietis Jim Wash, kuris buvo teistas Superior Court (Augštesniame teisme) už kriminališką užpuolimą savo namuose ant 14 metų mergaitės, apie ką yra rašyta kitoje korespondencijoje, gavo nuo 5 iki 17 metų į kalėjimą.

Ketverge, 22 š. m. žada būti visuotinas New Britaino lietuvių susirinkimas, kaslink salės statymo reikalų. Susirinkimą šaukia salės statymo komisija, kurios noru yra dar šiemet pradėti statyti savo svetainę.

PAWNEE, ILL.

Gegužio 27 d. čia įvyko nepaprastos muštynės anglų su svetimtaučiais. Mat anglai nuo seo neužkęsdami italų ir lietuvių, tankiai anuos užkabinėdavo. Pagaliaus viršminėtą dieną anglų susitarta išvaryti iš miestelio italus, ir susirinkusius į būrelį pradėjo šaudyt; italai, žinoma, tuom pat atlygino. Per tas kariones užmušta vienok nebuvo, tik dujen paliko sužeisti.

Po maišto atvažiavo iš Springfield, Ill. du automobiliai su šerifu ir maištininkus surinkę išvežė į Springfieldo kalėjimą. Paskui visiems uždėjo užsimokėti bausmės už tarptautiškas riaušes, nuo $28 — $35. Lietuvių ant laimės nepateko į tas riaušes nei vienas, nors anglai ir ant jų taisėsi.

J. S.

SPRINGFIELD, ILL.

Berželio 4 d. buvo krikštynos pas vieną suvargusį darbininką. Diktokas būrelis svečių linksminos su mieliausiu skįstimėliu. Čirškė muzikantas, visi šoko, linksminosi iki apkvaišo nuo gėrimo. Paskum kad gi ims žandus lygintis. Vienam pilvotam karčiamninkui atsibėgėję ėmė spardyti pilvą. Netikėtai inpuolė nekurios ir moterėlės į tą plaktukų bandą, bet šiebe pasigailėjimo žandus lygino ir moterėlėms. Paskum visa banda ant gatvės išsigrūdo; pasidarė čielas jomarkas; svetimtaučiai no rėjo pašaukti ugnagesius, mįslino kad tai gaisras. Bet persitikrinę, pašaukė policijos vežimą. Jau buvo pabaigtas gatvinis jomarkas, nelaimėjus policija grįžo sau su kočėlinėms paipoms.

Taigi matote lietuvių apsiėjimus ir linksminimus; gėria iki žvėriškų peštynių daeina. Nebutų taip stebėtina jau iš tų, kurie tamsųs; bet kad jau nekuris ir „pirmeivis'' lygiai elgiasi, tai jau gėda! **Vakarų Vėjas.**

THOMAS, W. VA.

Rods čia lietuvių yra apsigyvenę jau nuo 20 metų ir dabar prisiskaito į 100 šeimynų ir į 200 pavienių, bet ikšiolei šio miesto lietuvių nieko nenuveikta. Savo laiku jau buvo šis-tas prasidėję tarp lietuvių kilti. Taip va 1896 m. susitvėrė pirmutinė čionai lietuvių draugystė Šv. Jono, potam buvo užsimezgus T.M.D. kp., bet neužilgo tos vėl išnyko. 1904 m. vėl buvo susitvėrusi Šviesos Drtė, kuri taip jau neilgai gyvavo. 1905 metai buvo derlingiausi, nes metų bėgiu susitvėrė net trįs drtės: Šv. Jurgio Kareivio, Šv. Juozapo ir moterų Šv. Onos; ši pastaroji nei pusės metų neišgyveno.

— Čionai buvo kadaisiai p. V. Dackevičius, garsus bankų bankrūtytojas, subankrūtinęs vieną Brooklyne, N. Y., kitą Bostone, Mass. Po subankrūtijimui Bostone buvo jis išvažiavęs į Lietuvą, kad sumėtyti jieškančiams kreditoriams ir policijai pėdas. Bet neužilgo iš Lietuvos sugryžo, ir išrodė ar bent taip nudavė daug linksmesnis. Per porą dienų čia kieminėdamas gyrėsi, kad dabar jau esąs spakainas ir nekaltas kaip avinėlis, ir turįs užtektinai piningų. Bet neilgai ta linksmybė tetvėrė, nes veikiai atvažiavo iš Brooklyno du kokie tai ponai ir suėmę p. Dackevičių, kažin-kur išsivežė.

Dabar čionai randasi p. Dackevičaus moteris, sūnus ir duktė. Sūnus dirba prie kompanijos už inspektorių anglių kasyklėse.

— Čionai taipgi apsigyveno ir kuningas lietuvis Jakštys, kuris kitą-kart buvo Worcestery, Mass. Tenai sako giliai parapijonus skolon inkišęs. Nežinia, ant kiek jam pasiseks čionykščius lietuvius inkišti ir padaryti skolos ant bažnyčios. Bažnyčia yra vyskupo savastis, o žemė kompanijos. Sakosi jau apie $1000 suspėjęs padaryti skolos. Gerai pasidarbuota! **P. F. Grigaliūnas.**

SEATTLE, WASH.

Pas mus pavasaris šįmet yra šaltas; nuo pirmos geg. tai beveik kasdien lija.

Darbai menkai ką pasigerino, daugelis žmonių be darbo; iš jų nekurie jau pusėtinai suskurdę.

Lietuviai mūsų mieste, taip sakant — nesnaudžia; kaip girdėti, žada pikniką daryti ant 4 d. liepos. Skaityman laikraščių ir mūsų miesto lietuviai menkai pripratę. Žinoma, kai-kurie skaito net po kelis laikraščius ir visokias kningeles, bet šie tik ant pirštų suskaitomi. Girtuokliavimas tai puikiai tarpe lietuvių šiame mieste žydi. **J. S. Povas.**

LAWRENCE, MASS.

Pagaliaus į antrus metus ir lawrensiečiai susilaukė ant sykio net du veikalėliu sulošiant ant scenos, kuriuos pastatė „Šešupė'' Teatrališka Draugystė 4 d. berželio. Vaidino „Audra Giedroje'' ir „Žilė galvon, velnias uodegon'', po vadovyste p. P. Čiro. Taip lietuviai buvo išsiilgę ką-nors naujo ant lietuviškos scenos pamatyt, kad į šį teatrą prisirinko pilna svetainė, ir rodos buvo daugiau merginų, negu vyrų. Stebūklinga laiko permaina! Budavo seniau teatrų nekenčia, prie lošimo negalima surasti aktorkų, taip kad jų roles lošdavo persirėdę vaikinai, dabar gi matosi visai kas kita. Ir šitame perstatyme jaunos lietuvaitės nudavė savo roles tikrai kaip aktorkos. Pažanga. Garbė ir tėvams, kurie savo dukteris leidžia prie tokių gražių darbų, kaip lietuviškas teatras.

Vakarėlis abelnai gerai nusisekęs; girdėtis, kad liksią ir pelno apie kokią $20, už kurius žada dapirkti kningų ir padidinti kningyną. **Gailutis.**

MASPETH, L. I.

„Saulėn'' kažinkas rašo iš mus miestelio, kad esą per nesidarbavimą Liet. Ukėsų Klubas nupuolė žemyn. Čia aš dėl vietinių lietuvių žinios paaiškinsiu, kad anas korespondentas nesuprato nupuolimo priežasties ir kas nedavė augti klubui ir kningynui, kuris mano triūsu buvo organizuotas ir aukavau jam $25. Bet ir tai kningynėlis anaiptol nenupuolė; jis ir dabar gražiai gyvuoja po klubo priežiūra; ateina 5 laikraščiai ir yra apie 50 egz. kningų. Taigi mūsų kai-kurie korespondentai parašo tik bet sau niekus, vieton prisidėti prie darbo.

L. U. Kl. Pirmininkas.

CHICAGO, ILL.

Pavaikščiojus po Chicagą galima matyti tarp lietuvių labai indomių paveikslų. Daugelio stubose, kai pavakary nueini, tai ran di, kiek valgytojų vyrų, tiek dinerkių su alum, ir kožnas sau traukia tiesiai iš dinerkės, be stiklų. Potam po vakarienės susėda stubose apie stalą vyrai, o merginos vyrams ant kelių ir laikosi už kaklų vyrams apsikabinę, kad nenupultų. O kiek kambarių, tai kožname ant stalo po dvi dinerkes. Ir traukia iš kaleinos, kaip vyrai, taip ir moterįs, tiesiog iš dinerkių. Per tris vakarus man vaikščiojant tyčia tarp lietuvių, nei vienoje stuboj nemačiau geriant iš stiklų...

Trumpai pasakius, Chicagoje girtuoklystė užvis labiau išsiplatinus, negu kur kokiame kitame Amerikos lietuvių mieste.

N. N.

TACOMA, WASH.

Šio miestelio lietuviai, po vardu D. L. K. Vytauto dr-tės parengė gegužio 21 d. balių, Liberty Hall salėje. Publikos, teisybė, prisirinko daug iš vietinių ir suvažiavo nemažai lietuvių iš Seattle; nes čia jeigu ką lietuviai ir

toliausiai parengia, tai vis stengiasi vieni kitus aplankyti. Mat būdami atitolinti nuo kitų Amerikos lietuviškų kolonijų, vieni kitų labai išsiilgsta. Atvažiavę svečiai tikėjosi, kad čia bus podraug ir prakalbos, bet jų nebūta surengta. Tiesa, pora mergaičių ir 1 vyriškis padainavo, paskui viena mergaitė pagriežė ant smuiko ir vėl abi mergaitės pagrajino ant klernato ir smuiko Potam prasidėjo šokiai ir gėrimai, kurie traukėsi iki vėlybai nakčiai.

Baliai neblogas daiktas, bet reikėtų juos padaryti gražesniais, kaip va girdėtis kituose miestuose: Chicagoje, Brooklyne, etc. Reiktų įvesti lietuviškų žaidimų, tautiškų šokių, dainavimų chorais ir tam panašių publikos palinksminimų ir padailinimų.

— Šiam mieste lietuvių yra gal daugiau, negu Seattle, bet mažai tekruta ant tautiškos dirvos. Daugelis jau nuduoda ištautėjusiais, nors svetimų kalbų ir nemoka gerai. Už šitą nėra ką tacomiečius pagirti. Protingi žmonės visuomet laikosi savo tautos ir savo gražių papročių.

J. S. Povas.

DONORA, PA.

Berželio 2 d. čionai atsibuvo gana keista prova tūlo lietuvio M. Jermon (jis taip bent rašosi) ir Z. Endriulienės. Buvo taip. Gegužio 31 d. Pittsburge atsibuvo prakalbos, kurias laikė Dr. J. Šliupas. Ant tų prakalbų buvo nuvažiavę keliatas ir Donoros lietuvių, tarp tų ir minėtoji Endriulienė. Parvažiavus į namus, moteriškė nuėjo pas kaimyną ir pradėjo prakalbomis gėrėtis. Tuojaus ir prikibo prie jos tos stubos įnamis, minėtasis Jermon, sakydamas: Ką tas tavo Šlupas ..... ičius (čia biauriai sukeikė), — jis nevertas mano prakiurusių batų'' ir taip toliaus. Endriulienė bandė pastovėt už save, bet Jermon įsikarščiavęs pagriebė moteriškę iš išmetė pro duris. Endriulienė nesnaudė, bet padavė Jermoną teisman, kuris berželio 2 d. ir nubaudė Jermoną $10 už išmetimą moteriškės iš stubos. Tai ir pamokino.

— Darbai čia eina silpnai. Atvažiavę iš kitur sunkiai gauna darbą.

J. S. M.

LEVISTON, ME.

Šiuo žygiu Levistono lietuviai sukruto pačiuotis. Trumpu laiku net ketverios vestuvės buvo ir da žada daugiau būt. Tas tik pas mus nepagirtina, kad mūsų vientaučiai nei kiek nesistengia prisižiūrėti į amerikonus, kaip jie dailiai savo vestuves atlieka. Pas mus vestuvėse baisu net pro šalį praeit: rėkia, dainuoja, mušas, pešas, lyg kokių laukinių stuba privaryta. Viską tą daro gėrimai. Mat jaunavedžiai tikisi iš veselninkų pasipelnyti, todėl parsitraukia iš Bostono baltakės ir alaus, na ir valiai „duša do kuntuša''. Jaunuomenė iš seno papročio lekia į vestuves, kai bitelės prie medaus, nes tikisi gerai prisipliumpt; bet paskiaus viens po kito išbėgioja ir jaunavedžiams netik nieko neužmoka, bet palieka vargą ir nešvarumą, o dar gėdą ant rytojaus nuo amerikonų. O veselninkai prisigėrę nebepataiko nei į namus pareit. Laikas jau butų tuos netikusius papročius pamesti ir nejuokinti svieto. Juk galima daug gražiau pasilinksminti be gėrimų, tik su šokiais, žaidimais, juokais ir tam panašiomis pramonėmis.

P. Sokolov.

WILKES BARRE, PA.

Nesenai čia apsilankė Suv. Valstijų slaptas agentas Mark Maloney, kuris tyrinėja svetimtaučius, neteisingai išsiėmusius pilietystės poperius. Daugybė tokių atsitikimų rasta po Luzerne ir Lackawana pavietus ir būsią padaryta skaitlingi areštavimai. Dabar dėl šito jau bus apsunkintas ir patsai gavimas poperių. Prisiekdinus ateivį, būsią jo poperiai speciališkai siunčiami į Washingtoną, kur tam tikri valdininkai išnagrinės ateivio atkeliavimo dieną ir ant kokių laivų jie keliauna. Mažiausiai nuožvalgai iškilus, tuojaus bus užvesti tardymai ir tąsymai žmonių po teismus. Kaltus melavime baus nedaugiau penkerių metų federališku kalėjimu, nedaugiau $1000 pabaudos piningais.

Šitas padavadijimas būsiąs užvestas kiauriai visas Suv. Valstijas. Ir vis tai dėlto, kad ateiviai per savo neišmanymą susideda su visokiais tamsiais agentais, kurie jiems už piningus išrūpina poperius, o kartais ir visai neišrūpina, tik inkiršina valdžią. Vertėtų lietuviams šitas įsidėmėti, ir imtis poperius legališku keliu, su pagalba tą nusimanančių žmonių ir išbuvus Amerikoje teisingai nemažiau penkerių metų. Kitaip įsigys bėdą, neteks poperių ir sunkiai paskiaus naujus begaus.

J. J. Nienius.

DETROIT, MICH.

Vietiniam Lietuvių Piliečių Klubui parengus balių (20 d. gegužio) Linkolno salėje, iškilo nepaprastai karštos muštynės. Sako, kad tas muštynes surengęs šalimais salės gyvenantis lietuvis saliūninkas. Mat čia beveik kas subata atsibūna lietuviški baliai ir tomis dienomis iš šito saliūno veik visi žmonės išsinešina į balių. Taigi sakoma, kad saliūninkas nieko geresnio neatradęs, kaip pradėti vaikyti žmones iš baliaus su prievarta, pakėlus muštynes. Čia vienok atsitiko nelaimė, nes baliuje intužę žmonės minėtą saliūninką apdaužė ir apdraskė drapanas.

— Berželio 7 d. atsibuvo Lietuvių Piliečių Klubo mitingas. Čionai buvo prisiųsta ir vietinės krikščionių socialistų kuopos delegatai, kad išnešti protestą prieš vietinį lietuvį F. Gražį, kuris būk rašinėjęs į laikraščius įžeidžiančias žinias, pasirašydamas Karveliu. Bet neturint jokių davadų, kad buvo apšmeižti krikščionįs socialistai, atidėjo išmetimą Gražio iš klubo kitam sykiui.

P. Kirvelis.

ATITAISYMAS.

Meldžiu gerb. redakcijos atitaisyti klaidą, įsiskverbusią į aprašymą S. L. A. seimo buvusios parodos. Pasakyta, jog dalyvavo 200 žmonių, turi būti „800''.

Varguolis.

KRASOS DĖŽUTĖ.

A. L. R. Frankford:— Apie lenkus žinutės neakyvos. Nedėsim. Ar gi jau tenai nėra lietuvių, apie kuriuos galima butų pranešti, kaip jie gyvena? Pasistengkite. Už prielankumą — ačiu.

J. F. Tautietis, Rumford: — Kad geria vaikinai su merginomis, į sklepukus sulindę, tai nėra labai svarbi žinia. Tamsta aprašykite, kas pas lietuvius taip atsitinka: ar turi draugystes, ką jos veikia, kiek lietuvių ten yr, kuo užsiima, ar daug uždirba, etc. Teisybę ir gražiai aprašant nėra ko bijoties padėt ir savo pavardę.

A. B. Chicago:— Meldžiami nerašykit tankiomis eilutėmis ir ant ilgų lakštų.

Pirmeiviui, Lewiston: — Dalykas einasi už mažniekius. Ar daug saliūnų, ar maža — tai dar nesvar bu. Tas svarbu, ką lietuviai veikia. Jei vienas korespondentas rašo nepatyręs, tai Tamsta patyrkit geriau ir rašinėdami į laikraštį tankiau, visai kitaip apšviesite liet. gyvenimą. Atitaisinėti kitų bergždžia. Geriaus reikia rašyt patiems, o ne sekti paskui kitų žinias ir tuoj jas kritikuoti. Pas mus daug taip ir daro: tik kitų kritikavimu ir užsiima. Jeigu visi imtų vieni kitus kritikuoti, ir dar ypatiškai klaidas užmėtinėti, tai nebeturėtum žinių, tik vienas barnis.

T. M. D. kuopai, Grand Rapids: Tamstų atsiliepimas prie p. G. prabuvo neperžiūrėtas, o peržiūrėjus, pasirodė, kad apie tai jau buvo sykį pas mus rašyta. Atkartoti tuos pačius ir pasenusius dalykus — neverta.

Gailutis, Worcester: — Pažindami Lawrenco vargonininką ir žinodami jo veiklumą dailės srityje, męs nenorėtume tikėti, kad jis draudė merginas eiti dainuoti. Be abejonės yra kitas kokis nesusipratimas.

NAUJI RAŠTAI.

Atplėšiamasis kalendorius 1911 m. (tik dabar gauta.) M. Kuktos spaustuvėje, Vilniuje. Pusl. 365.

Išėjo „Vadovas'' N34 (Šitame num. regis užsibaigė spauzdintoji Rygiškių Jono lietuvių kalbos syntaxė).

„Allgemeine Litauische Rundschau'' N6.

L. M. PAKVIETIMAS.

Maloniai pakviečiame visus Liaudies Mokyklos narius ir šitai draugijai sympatizuojančius bei padėjusius pereitą žiemą rengti paskaitas, atsilankyti į visuotiną L. M. susirinkimą, kuris bus laikomas ateinančią pėtnyčią (23 d. berželio) vakare, p. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Su tikra pagarba

L. M. Valdyba.

—==: O :==—

Vietines Žinios.

— **Nauji požeminiai keliai.** Liepos 6 d. paskirta galutinam susitarimui tarpe miesto ir dviejų gelžkelių kompanijų apie pravedimą iš New Yorko į Brooklyną ir Jameicą naujų tunelių (subways), apie kuriuos visa pusė metų eina ginčai. Dvi kompanijos varžės: vietinė „Brooklyn Rapid Transit'' ir New Yorko „Interborough''. Ikšiolei pastaroji vis labiau susitaikė su miesto valdyba. Tačiaus katros viršus bus iki liepos 6 dienai, dar nežinia. Šiaip ar taip, Brooklynas neužilgo turės keletą naujų kelių ir tunelių, kurių vienas pereis iš New Yorko per South Brooklyną, kita šaka regis eis taipjau iš New Yorko nuo 14-tos gatvės, apačia East River ir pereis per Williamesburgą netoli nuo Grand str. regis apie 6-7 gatves North Side.

— **Prasideda karščiai.** Po dviejų savaičių lietaus, šiomis dienomis dailiai atšilo ir prasideda giedrus oras net iki karščių daeiti.

— **Apsivedę lietuviai.** Kazys Brazaitis su Katrina Banislauskute, abu nuo 121 Grand str. Šliubą ėmė Maspethe.

— **Šaldrų epidemija.** Pereitą nedėldienį Brooklyne ir New Yorke areštavo įvairiose vietose ant stritkarių apie 20 žmonių, kurie pakeldavo kare ermydelius, įžeisdavo keleivius, užkabinėdavo moteris. Ta-pati historija atsikartoja kasnedėl ant karų. Sakoma, kad niekad tiek šaldros nesiausdavo, kaip šiemet. Vis tai daugiausiai „lobuzai'' — nuo 17-20 metų pusberniai. Teisėjai susimanė kiekvieną smarkiai baust. Tūlus ėmė siųsti pa 2 savaiti ant sunkių darbų į Blackwell Island, kitus baudžia piningais nuo $5 iki $10.

— **Iškeliauja.** Pereitą subatą išplaukė Europon aštuoni garlaiviai, iš kurių septyni vien plaukia į Angliją, veža Londonan amerikonus pasižmonėti per karaliaus Jurgio karunacijas Viso ant tų garlaivių išplaukė 3,497 pasažieriai. Tai didžiausis skaitlius šiemet per vienądien iš šios prieplaukos iškeliaujančių.

— **Sudegė fabrikas.** Subatoj per pietus pasigirdo trenkimas ir veikiai užsidegė nemažas fabrikas, priklausąs Tuttle-Bailey Co., ant Berry ir North 7-tos gatvių, kur išdirba radiatorius ir ventiliatorius. Gaisras kilo iš keleto viena-po-kitos eksplozijų, sudegino veik pusę fabriko ir nušutino keletą žmonių, tų tarpe Joną Siskavičių (bene lietuvį) nuo 71 N. 7-th str.

— **Dar peštukai.** Manhatan ave. teisme magistratas Dodd dar pasmerkė tris peštukus po 30 dienų kiekvieną ant sunkių darbų, už kėlimą ermyderių ant karo „Grand St.'', kur jie pradėjo bjauriai dainuot ir užkabinėt važiuojančias į pikniką moteris. Peštukai šie: H. Heintre, O.Schremmer ir F. Seger. Matyt vokietukai.

New Yorko žinios.

¶ **Apsisaugokit plėšikų.** Pereitą savaitę New Yorke apie 14 gatvę ant elevatoriaus stoties per vieną pusdienį plėšikai apvogė keletą žmonių, panaudodami gudrią taktiką: pirmiaus jie susipeša ir susistumdo, ir į savo tarpą pagavę žmogų palengvina jo kišenę. Vienu pratėgiu atėjo policijon apsiskųsti keturi žmonės, kuriems plėšikai ištraukė $63, $65, $51 ir $100 Panaši taktika jau pernai buvo girdėtis Brooklyno šaldrų vartojama. Todėl važinėjanti ant elavatorių ar subways, pasisaugokite

¶ **Jurininkų kuopos** 791 prezidentas J. Walsh ir delegatas į McNamaros gynimo konferenciją, pranešė laikraščiams, jog esą paduota visoms Amerikos darbo unijoms nubalsuoti ar pritaria, kad vos tik pradėjus Los Angelėje brolius McNamarus teisti, tuojaus išeitų į generališką streiką. Sakoma, jog išeitų tuomet į streiką apie 1,000,000 žmonių.

¶ **New Yorkiečiams** gerai pažįstama buvo garsi kovotoja su saliūnais — Carie Nation, kuri aną savaitę pasimirė miestely Leavenworth, Kansas. Kelis sykius ji buvo ir New Yorke areštuota. Per visą savo gyvenimą Carie Nation buvo 22 sykiu areštuota už „kėlimą betvarkės''. Ypač ji atsižymėjo anais metais Pennsylvanijoje, kur su savo historišku kirveliu sukapojo nevename saliūne barus ir išdaužė bonkas su gėrimais Ta moteriškė buvo žinoma po visą Ameriką. Sykį ji net Anglijon nuvažiavo terorizuoti saliūnų.

„Severos Skilvinis Kartumas atgrąžino apetitą ir sveikata''—rašo mums p. Frank Teropsic, iš Fort Smith, Ark.—„Paturiu vartoti tą gyduolę visiems turintiems kokias nors skilvio slogas''.

VISOKIUS VALGIUS PAMEGSI

IR JIE EIS TAU Į SVEIKATĄ, jeigu prieš valgį paimsi dozą

Severos Skilvinio Kartumo

Kaina $1.00

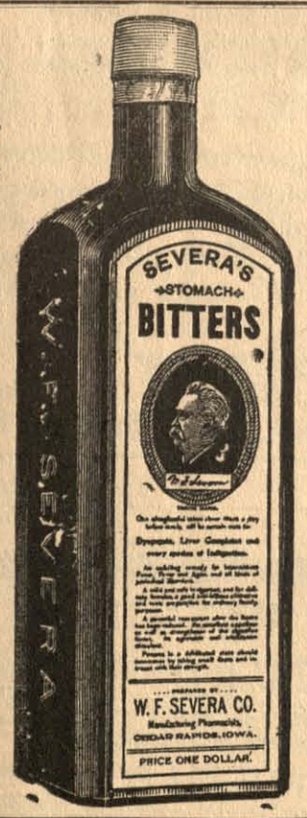

Sustiprina nusilpusi skilvi.

Suteikia gera apetita.

Pagelbsti virszkinimui.

Uzbega sukietejimui.

Atgrazina jiegas po ligai.

Ar esi nervuotas?

Tankiai užsikarščiuoji? Esi suerzintas? Smulkmenos tave pykdo? Išsigąsti maža-ko? Eini gulti nuvargęs ir atsikeli nuvargęs? Niekas tau geriau nepagelbės, kaip

SEVEROS NERVOTONAS.

Jisai pasiekia priežastis ligos; nuramina suerzintus nervus, sustiprina nervų systemą ir užtikrina sveiką miegą, atgrąžinantį jiegas visam organizmui. Kaina $1.00.

Kol dar nera velu?

Inkstų ligos žmogus tankiai ilgą laiką nepatėmija, kol pagalios tuomet, kada jau liga virsta pavojinga. Idant užlaikyti sveikus inkstus vartok

SEVEROS GYDUOLES INKSTAMS IR JAKNOMS.

Tai yra geriausias budas nuo skaudėjimo kryžkauli , nuo ligų jaknų, nuo susilpnėjimo inkst . Sukilimas šlapinimo organų prašalinamas veikimu tos gyduolės. Kaina 50c ir $1.00

Visuomet pirk tiktai Severos Gyduoles. Aptiekoriai ir pirkliai parduodanti gyduoles turi jas savo sankrovose. Nepriimk kitokių gyduolių. Jeigu neesi persitikrinęs apie savo ligą, rašyk į mųsų Gydymo Skyrių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Pas stovylą.

— Tai jau sarmata!...' Kodėl gi Gogolis sėdi?

— Taip tėveli, — dabar visi geri literatai sėdi.

ARTISTAMS-MĖGĖJAMS ŽINOTINA!

Nuo liepos mėnesio pradės eiti iš **Vilniaus** mėnesinis perijodinis leidinys

TEATRAS

Eis knygutėmis nuo 32—48 pusl. in 16. **Tilps jame** originalai ir vertimai: **dramos, komedijos, farsai ir tt. kur reikės bus ir muzika.** Visi spauzdinami „Teatre'' veikalai bus tik dramatiškos cenzuros leidžiami. **Prieš spauzdinant kiekvieną veikalą peržiurės tam tikras literatų ir scenos veikėjų komitetas.** Kaina metams su prisiuntimu:

Lietuvoje 3 rubliai
Užsienyje 4 ''

Visus rankraščius ir pinigus reikia siųsti šiuo adresu:

Vilnius, 2i Ponomarskij pereulok, No. 14. b. 10.
Jonui Strazdui.

„V. L." Skaitytojams.

Pranešame visiems „Vienybės Lietuvninkų'' skaitytojams, kurių prenumerata jau išsibaigė, jog šitas numeris bus paskutinis, jeigu neatnaujins prenumeratos. Jeigu norite pasilikti „Vien Liet.'' skaitytojais ir ant toliaus, tai meldžiame prisiųsti prenumeratą. Prie to pranešame tiems, kurie esate užsirašę su dovanomis — ‚Pažvelgus Atgal'' ir „Atlasu'', jog „Pažvelgus Atgal'' jau išsiuntinėjome, o ‚Atlasas'' dar randasi spaudoje. Kaip greit išeis iš spaudos, tai ir tą tuoj išsiuntinėsime ir pranešime per laikraštį. Todėl malonėkite truputį palaukti ir netrukdyti administracijos su klausimais.

„Vien. Liet.'' administracija.

KELIAUJANTIS AGENTAS.

Mūsų keliaujantis agentas, P. Pilėnas šiomis dienomis yra Baltimore, Md. Iš ten važiuos į Philadelphia, Pa. Pas jį galite užsirašyti laikraštį „Vienybę Lietuvninkų'' ir duoti apskelbimus, užsakymus (orderius) knygų, ir abelnai visus spaudos darbus. Darbas bus atliekamas kuogeriausiai.

J. J. Pauktis & Co.,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Apš. Dr-tės susirinkimas tapo perkeltas ant ketvirtos pėtnyčios vakaro, atsibus 23 berželio (June) 1911 m., pėtnyčios vakare, nuo septintos valandos po No. 101—3 Grand st. Brooklyn, N. Y., ant 1-mų lubų. Draugai ir draugės meldžiame atsilankyti ant susirinkimo.

Sekr. **Yeskoth.**

Pajieškau savo brolio Jurgio Kiškūno, paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Velžių val., Uliunų kaimo. 20 metų kaip Amerikoje; kitados gyveno Brooklyne, o dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jisai pats ar kas kitas meldžiu pranešti man šiuo adresu:

Juozapas Kiškūnas,
3 Milton Pl., Worcester, Mass.

Pajieškau savo draugų: Jurgio ir Petro Jakaičių. Paeina iši Kauno gub., Panevėžio pav., Ramygalės valsčiaus, Jotainelių kaimo. Pirmiaus gyveno So. Boston, Mass., o dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas meldžiu pranešti šiuo adresu:

Mateušas Drasutis,
3 Milton Pl., Worcester, Mass.

Pajieškau savo brolio Juozo Juškevičiaus, kaimo Šišloroda, vals. Krekenavo pav., Kauno gub. Pirmiaus gyveno Pittsburg, Pa., gi dabar nežinau kur randasi. Jeigu kas apie jį žino, prašau man pranešti šiuo adresu:

Feliksas Juškevičius,
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(27)

PARSIDUODA NAMAS.

Parsiduoda namaa, geroje, lenkais ir lietuviais apgyventoje vietoje. Namas medinis ant dvejų augštų; rendos į mėnesį gaunama $23.00, taipogi yra salė ir tuščias lotas, dailiame daikte arti lenkiškos bažnyčios. Pasiduoda už $3300. Norintieji kreipkitės šiuomi adresu:

Joseph Lwowski,
19 Lincoln Pl., Jamaica, L. L., N. Y.

DIDELIS PIKNIKAS!

keliamas lietuvių iš Jersey City, Hoboken ir Shady Side naudai Šv. Onos Lietuviškos parapijos Jersey City, N. J. Atsibus 8 d. Liepos Subatoj 1911, **Baldwin Park,** Baldwin ave., and Newirk str., Jersey City, N. J. Prasidės 2-rą val. po pietų. Inžanga 25 centai Priveža prie parko Belt Line karai. Labai maloniai užkvečiame visus lietuvius iš apylinkės. Parke yra visokių žaislų (zobovų). Grajis puiki muzika ant triubų. **Komitetas.**
(27)

Nauja labai žingeidi knyga

„Pasauliu Ratas."

Yra tai astronomiškas aprašymas mųsų saulinės sistemos. Parašyta garsių astronomų K. Flammariono ir S. Glazenapo. Su paveikslais. Kaina 25c.

Gaunama pas:

J. STROPUS

30 West Broadway, So. Bostn, Mass.

„LAISVOJI ŽMONIJA''.

Nuo 1 d. geg. 1911 m. pradėjo eiti literaturos ir draugijinių mokslų laikraštis „Laisvoji Žmonija''. Kaina metams 50c. Lietuvi darbininke! Jeigu nori išsidirbti platesnį regratį, tai užsirašyk „Laisv. Žmon.''. „Laisvojoj Žmonijoj'' visada rasi tikrą dvasišką peną, nes joje vietos neras bereikalingos žinios „Laisvojo Žmonija'' bus griežčiausios pakraipos, ginanti žmogaus tiesas bei darbininkų reikalus. „L. Ž.'' nekompromisuoja nei su kuom. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėti pirma numerį, kuris jau baigias.

Jei nori pažiūrėti, tai prisiųsk 10 centų krasos ženkleliais ir apturėsi.

Adresuok:
„Laisvoji Žmonija'',
1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų'' seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų'' obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet.'' paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų'' skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų'' skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.'' siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų'' išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų'' reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį'' arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

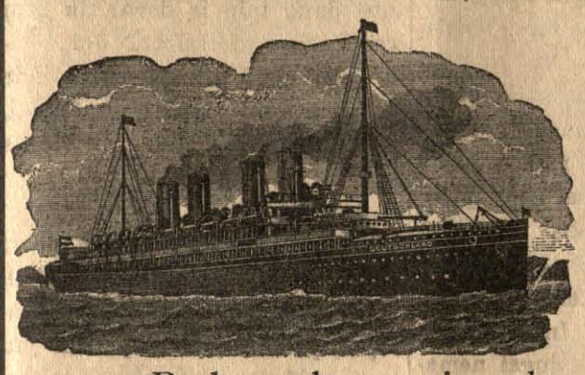

AGENTURA

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Naujas Kningynas

Pasiulau sekančias kningas:

Kun. V. Dembskio raštai: **Inkvizicija,** arba atpirkimas Žmonių nuo Šėtono—$1.25; **Kankintojai ir Kankintiniai** už mokslą—$1.00; **Iš ko kįla melai**—75c; **Dvyniai vagių**—25c; **Kaip geriausia laidoti numirėlį?**—10c

Dro J. Šliupo raštai: **Lietuvių Tauta** 3 tomai—$4.50; **Spėka ir medega**—$1.50 ir kitos.

V. K. Račkausko (Karolio Vairo) raštai: **Politiškoji Ekonomija**—25c; **Pražuvo**—10c; **Eilėmis ir Proza**—25c; **Dievo Žvaigždė**—35c; **Magdalės Marija**—15c; **Baltramiejaus Naktis**—75c; **Jonas**—15c.

Be to laikau visokias lietuviškas kningas ir užrašau visus lietuviškus laikraščius. Atkreipiu atidžią į tai, kad kuodaugiausia praplatinti Europoje išleistų kningų iš dailiosios literaturos sryties. Gausite pas mane pigiau negu kur kitur visus *Viduno*, *Jovaro*, *Žemaitės*, *Šatrijos Raganos*, *Lazdynų Pelėdos* ir kitų parašytas knygas. Kreipkitės. ADRESAS:

Kningų Krautuvė „Nauda''
(Br. Račkauskienė)

1401 N. Main Ave. **SCRANTON, PA.**

Dr. E. C. COLLINS
Uždetojas.

14 METŲ !!!

14 METŲ kaip Dr. E. C. Collins Uždėjo Medicališka Instytuta, po vardu "The Collins New York Medical Institute".

Nuo 14 METŲ Daktarai Medikališko Instytuto "The Collins N.Y. Medical Institutė" gydo Lietuvius Amerikos. Jaigu gydymas ne butų pasiekmingas ir vaistai ne užganadintu paciento tei Medikališkas Institutas 'The Collins New York Medicai Institutė" ne butų didžiausiu Institutu tokio budu Amerikej.

Nuo 14 METŲ musu Daktarai gydė tianai, kur kiti daktarai gialbėt ne galejo. Tukstančiej dekingu laišku darodija apie tei.

Nuo 14 METŲ užpirkdavom tiktais geriausius ir griniausius chemikališkas vaistas, ka patvirtit gali didžiausios Sankrovos Apteku Amerikei.

Nuo 14 METŲ vaistai piarašiti pier musu Daktarus, yra suteisieti pier gerai uzmokietus Aptekorius ir Chemikus Institutė, o pier tei prašalintas kokis primaišimas ne čistu preparatu.

Nuo 14 METŲ Medikališkas Institutas "The Collins N. Y. Medical Institute" buvo viastas sumlaniškai. Musu Daktarai ne duoda pagialbos nelegališkuosė acitikimusė, mias nekados negvarentinam už išgydyma, musu prėkės pigiausios ir vaistai musu gieriausi, kadangi zinomė kaip jas sugamitė.

Atsiuskitė 10 centu markiems pačto, o apleikisitė garsinga knyga **"Vadovas in Sveikatą"**. Knyga ta mokina Jumis, kaip sveikata savo užlaikitė o ligoj-kaip galima ja atgautė.

Rašikitė dar šiadiena prie Dro S. E. Hyndman. Miedikališko Direkt.

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34TH STREET - NEW YORK CITY

Ofiso valandos: šiokiomis dienomis nao 10-5 po pietų. Nedeldieniais ir šventądieniais nuo 10-1. Utarninkais ir petnyčiomis nuo 7-8 v. vakare.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važiuot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip-pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.

J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

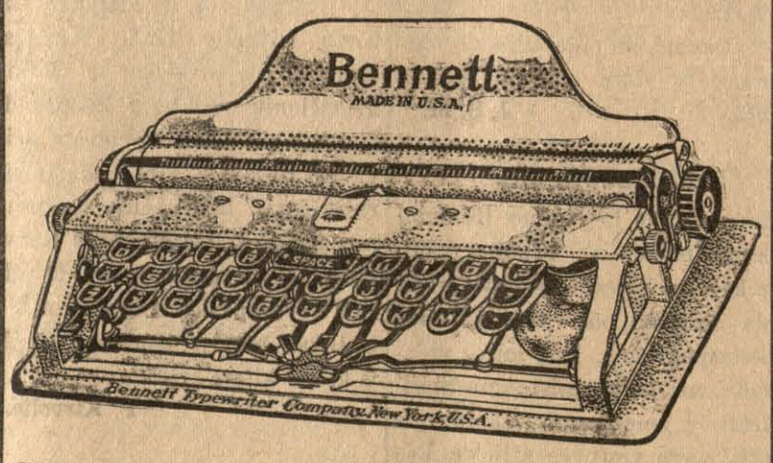

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

YVAIRŲS ŽMONĖS.

Tūli žmonės nepakelia, matydami savo artymo vargą, kiti gi tuojau stengiasi tokiems gelbėti. Jie visados supranta, kas reikia nelaiminguose atsitikimuose daryti, todėl jie visų ir mylimi. Tokiems žmonėms mes patartumėm visuose ūmiuose susirgimuose, širdies supykimuose, vidurių skaudėjimuose, paeinančiuose nuo gazų, galvos sukimuose ir alpavimuose vartoti Trinerio American Elixir of Bitter Wine. Tasai vaistas tuojau sustiprina. Jis sušildo kūną, suskubina kraujo vaikščiojimą, sumažina skaudėjimus ir vidurių traukymus, sudrūtina pilvą ir prašalina visus kitus blogumus, pagimdytus vidurių nemalimu. Jis reikia vartoti taipjau atsitikimuose nerviškumo, ūmių vidurių skaudėjimų, nusišaldymo galvos ir nugaros skaudėjimo, vidurių užkietėjimo, anemijos ir tam panašių susirgimų. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szliupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Sutaisau muziką baliams, piknikams ir kt.
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(24)

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba Ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

K. P. Šimkonis
650 So. East St. Holyoke, Mass.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. .J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo sekminių dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o mes tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentistė,
203 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.—8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis,
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Mūsų aptiekorius yra lietuvis
FRANAS URBONAS
Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet.
Musu aptiekoriaus

vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :
SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana ir baigęs kvotimus augščiausioj ir jau paskutinėj mokykloj **New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL,** kurioje specijališkai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgauna vardą augšto, didžio daktaro. Dr. Ig. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir užganėdinančiai, dabargi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo locną naminį ligonbūtį ir:
KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:
Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatiškai arba laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsišaukusiu persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.
:: :: :: APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI :: :: ::
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir neveikimo vidurių, išbėrimo, kūno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių ir slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgąsčių; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbo ligų:
TURIU SPECIJALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ
Ištikus būtinam reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvyje ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar tai būtų pūslėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima prašalinti kuogeriausiai ir už menką mokestį. Darau taipgi operacijas ant kaulų, smegenų, grobų ir lytiškų organų, kaip vyrų taip ir moterų. Ištiesinu pritrauktas rankas ir kojas. Išgydau su naujausio būdo operacija rupturą už menką prekę. Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius nesveikumus jaučiate savyj, o aš suprasiu ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reiks, prisiųsiu ir gyduoles, kaip toli negyventumėte: Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalyse. Atsilankantiems ypatiškai ir dėl operacijų, turiu savo naminį puikų ligonbutį.
BIEDNUS GYDAU DOVANAI
Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str., PHILADELPHIA, PA.
Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. **Prieg tam laikau HOTELĮ.**
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

PITTSTON, PA.
Čia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Aksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.
G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00
Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancija į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia **50** rub. už **$26.15, 100** rub. už **$51.90, 500** rub. už **259.40, 1000** rub. už **$518.00.** Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.
HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.
Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00
Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.00
Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8½ dienų in Roterdamą	11½ dienų in Liepojų
III klasa $29.	III klasa $30.
II ,, 45.	II ,, 47.
I ,, 52.	I ,, 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI,
— KVEPIANTI CIGARAI. —
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Tel. 2384 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.**
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.,** kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų.** Puikiausių **armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų** ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų **britvų,** visokio skyriaus **drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų** ir **malda-knygių.** Gražių **popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuziną** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą,** rašyk šiądien: prisiūsdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį
M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU
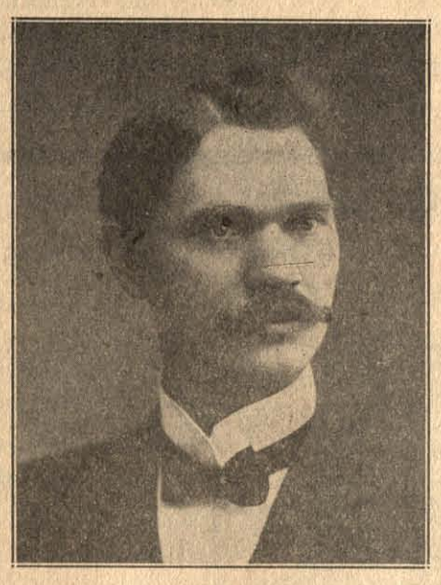
Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.
G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS
RUPTURA,
VARICOCELE,
PRAPUOLUS PAJIEGAS,
UZTRUCINTAS KRAUJAS.
ATIMA JUMS VYRISZKUMA
BUKIE
Iszmintingas
Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!
PRASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano methodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik **Vienas Dr. O'Malley Budas** ir naudojamas tik **Mano Offise.**
Aš nedrukuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Offisą parodys jumis, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.
Prisiųsk 2c, markę už knygutę padabintą paveikslais apie Supturą.
Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... ..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Mano Gyvedimas ir Ofisas atdaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.
BRANCH OFFICE: 48 HUDSON AVE.

Kalendorius

1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statistiškomis žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.

Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.oo, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"

ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.oo. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3.00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:
V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarp 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo išde turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad **Susivienijimas** turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.**

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30th st., New York City.** Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Daujotaitį, 812—33rd st., Chicago, Ill.

TEISINGAS PRANEŠIMAS

NE STEBUKLAI, NE PASIGYRIMAI, IR NE MEDAUS SALDUMU tepami apgarsinimai gali serganti iszgydyti, bet mokslas, geros liekarstos ir prieteliszkas pasidarbavimas gero teisingo daktaro gal

Sugrazinti Sveikata **Gerove ir Laime**

Išmintingam žmogui užtenka pranešimo ir kelių žodžių, kurie rimtai, bet gryną teisybę pasako. Nebutus, negalimus daiktus neprižada, bet tą tik, ką prižadėjus teisingai galima ištesėti, o tai galima ligas išgydyti.

Neišmanėliai visada jieško kur apgarsinimuose pagyrai save garsinasi: geriausias, geresnis už kitus, stebuklingas gydytojas, didis gydytojas, pailginantis kojas, rankas, kaulus ir tam panašų humbugą, ant ubagų dvasėje daro operacijas; arba apsiima biednus išgydyti dovanai, kad tik prisivilioti, o paskui engti. Panašųs pasigyrikai, tai veidmainingi geradėjai, kuriuos gali pažinti iš pasigyrimų, apie kuriuos Philadelphios M. Klinikas skaito sau už pareigą prasergėti lietuvius nuo nuduodamų profesorių, geriau sakant — pusiau kėptų daktarų.

PHILADELPHIJOS M. KLINIKE

Parinktas specialistas daktaras ant ligų, teisingai ir pasekmingai gydo nuo: Slaptų, visokių ir sarmatlyyų ligų, nesveikumo kraujo ir nusilpnėjimą, ligas, nervų, persidirbimus, abelno nnsilpnėjimo ant sveikatos, puslės ir šlapinimosi organų, skaudėjimą sąnarių ir kitose dalyse kuno. Neramumo, greito pyktumo. Blogų sapnų, nubėgimų, nuo jaunystės išdykimo paeigų, kosulio, bronchitų, slogos ir inkstų, nemigos ir nepasilsio. Galvos skaudėjimo. Nieżėjimo ir išbėrimo spuogais odos, ligų kraujo. Tankaus šlapinimosi, išblyškimo ir pajuodavusių po-akių.

VYRU ir MOTERU visokias ligas, kurios užpuola varginimui. **ATSIŠAUK LIETUVIŠKOJE KALBOJE,** nes yra čion ir tikras lietuvis daktaras ir nereikalauji tlumočiaus, pasekmingai išgydė kitus nuo šviežių ir užsenėjusių ligų, tad ir Tau gali pagelbėti be peilio, bet su tikromis geromis liekarstomis.

Atsiszaukusiems

duodame teisingas rodas, suteikiame sergantiems pagelbą. Reikalaujant gero daktaro visada atsišaukt ant šio adreso:

The PHILADELPHIA MEDIC. CLINIC
1117 Walnut st., Phlladelphia, Pa.

Valandos: kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 11 iki 3 p. p. Utarnike ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vakare.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės

New YorkN. Y. Telefonas: Worth 2822

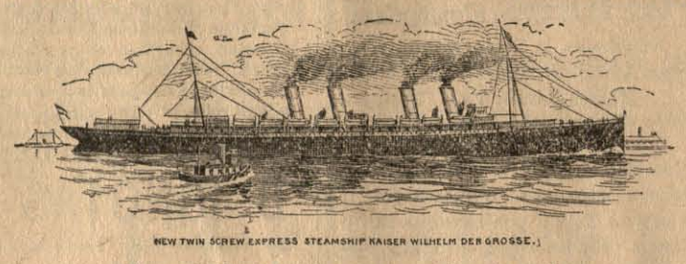

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.**

Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių.
Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
" Bell 47
Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

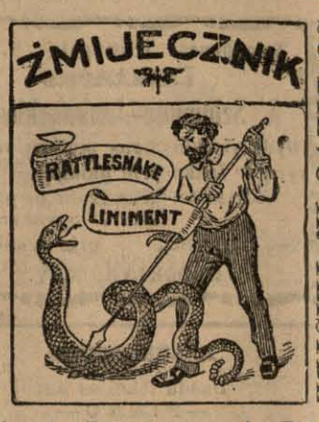

TOLIAUSIA NUEISI- SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS

J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
317--319 Grand St.,
Telephone, 1162 W'msburgh

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Preke $7.00.

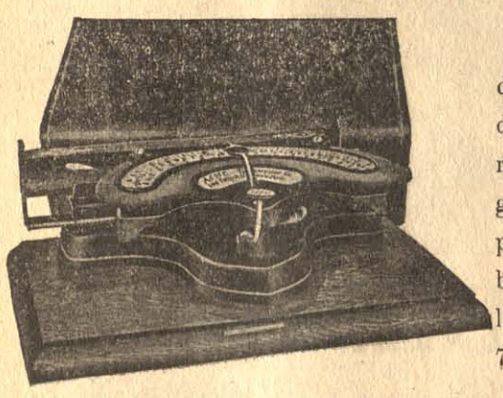

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Pauksztis & Co.
120-:124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

20 Metu Senas Laikrasztis

"LIETUVA"

Išeina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių draugysčių.

„Lietuvos" prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: -- Metams $2.00, pusei metu $1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams $2.50, pusei metu $1.25.
Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - $3.00, pusei metu - $1.50.

Užsirašyti „Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numeri ant pažiuros dykai.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

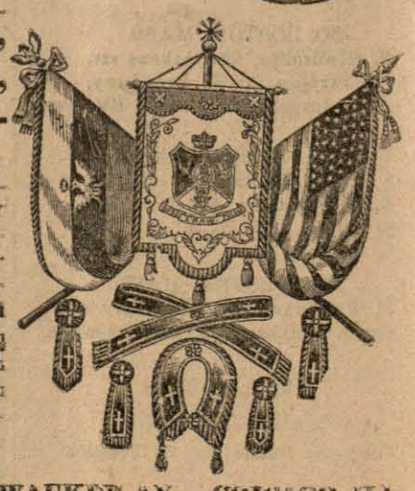

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszczialus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.